

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXIV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Deske kupujemo v tujini

Gozdarji in lesarji ne morejo zagotoviti dovolj surovine za lesno industrijo, zato mora lesna industrija kupovati deske za dolarje – delovni odnosi še niso našli prave veljave

– Minuli torek so se na pogovarjali s predstavniki gospodarstva in lesarstva delovne skupine CK ZKS in člane zbörnice Slovenije. Na koncu so sodelovali tudi Ivanka, predsednica medobčinskega Zveze sindikatov za Gorenjsko, Franc Podjed, predsednik gospodarske zbörnice za Gorenjsko in Bojan Krvina, sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Dogovor tudi vodil.

Slovenski gozdarji in lesarji so v sestavljenem organizacijskem delu GLG. Čeprav so del dosegli že precejšnje uspešno pri izvozu, se vendarle v leta pojavljajo nekateri faktori, ki jih nikakor ne zmorcejo.

Gozdarstvu so hudi problemi kažejo, da je gozdarstvo na Gorenjskem precej delovne sile iz družin.

gih republik. Obe gorenjski gozdni gospodarstvi imata tudi precej gozdov, ki so v zasebni lasti, zasebna posest pa je razdrobljena in neučinkovita. V Sloveniji smo leta 1963 imeli 145.000 gozdnih posestnikov, leta 1977 pa že 253.000, kar je povsem nesprejemljivo.

Gozdarji tudi tarmajo nad slabo tehnično opremljenostjo in nad tem, da so gozdovi zaradi premalo vlaganja v gozdne komunikacije še vedno precej zaprti. Se slabša je tehnična opremljenost v zasebnih gozdovih, kjer je bila letošnja sečnja pod planom. Manjše sečnje pa prizadene predvsem lesno industrijo, ki mora surovino celo uvažati iz tujine.

Na pogovoru so poudarili, da bo morala lesna industrija precej več vlagati v pridobivanje osnovne surovine, če jo bo želela dobiti. Poskrbeti bo potrebno za zadovoljivo tehnično opremljenost ter za večja vlaganja v

zasebnem sektorju ter kmetom kooperantom priznati večje stroške.

Na pogovoru so se domenili, da je treba ustanoviti posebno delovno skupino, ki bo temeljito razčlenila vse pereče probleme in povedala, kako bolje naprej. To vsekakor ne bo težko, saj gorenjsko gozdarstvo in lesna industrija zaposluje 300 visoko kvalificiranih delavcev. Razen tega so menili, da morata obe gozdnih gospodarstvih zagotoviti lesno surovino za Jelovico in Gradis, ki sta največja letošnja izvoznika in ki sta sklenila dober posel z Irakom in Italijo. Morali bi spregovoriti tudi o kvaliteti lesa, o dohodkovnih odnosih, ki še niso zaživeli, o produktivnosti dela, o osebnih dohodkih. Prav tako naj bi pred sprejetjem programa za naslednje leto preverili vse plane in ocenili, če so jih sposobni uresničiti. Vsaka temeljna organizacija je dolžna sprejeti dolgoročni koncept stabilizacijskega programa. Bili so mnenja, da v gozdarstvu in lesarstvu pamet in znanje še nista povsem izkoristena.

D. Sedej

PO JUGOSLAVIJI

SPET PLIN
V JEKLENKAH

V ponedeljek so vse tri slovenske plinarne prenehale prodajati plin v jeklenkah, ker ga domačih rafinerij niso dobile dovolj, hkrati pa se je zataknilo tudi pri uvozu. Zdaj Petrol in republiški komite za energetiko, industrijo in gradbeništvo zagotavljata, da bodo plinarne dobile plin že prihodnji teden. Plin - 650 ton - ki je čakal na uvozno dovoljenje, so namreč uvozili včeraj. Komite je dal dovoljenje tudi za uvoz nekaj letalskega goriva, mazuta in surove nafta.

PRIHODNJE LETO MANJŠI PRIMANJKLJAJ

V prihodnjem letu naj bi Jugoslavija še zmanjšala ali celo odpravila plačilni primanjkaj. Zato naj bi Slovenija uvozila za 5 odstotkov manj blaga kot letos, na konvertibilno področje pa izvzela najmanj za 6 odstotkov več. Temu zunanjetrgovinskemu okviru bo treba v prihodnjem letu podrediti vse od proizvodnje do vseh oblik porabe. Osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana, je zato zelo restriktiven. Družbeni proizvod naj bi se v prihodnjem letu povečal le za 2,3 odstotka, industrijska proizvodnja pa za 2,5 odstotka. Naložbe naj bi ostale na letosnjih ravnih, osebna in skupna poraba pa bosta še naprej zaostali za rastjo dohodka.

RAST OD V SKLADU Z RESOLUCIJO

V Sloveniji se pri osebnih dohodkih v glavnem držimo rezolucijskih okvirov za leto 1981, zato je odbor za tekočo gospodarsko in socialno politiko pri izvršnem svetu skupštine SRS brez pripombe sprejel poročilo o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. V prvem polletju smo dosegli načrtovan 7,6 odstotno zaostajanje rasti osebnih dohodkov za rastjo dohodka. Osebni dohodki v prvem polletju 1981 so se v primerjavi z enakim lanskim obdobjem lani povečali v gospodarstvu za 28,7 odstotka, zaradi visoke rasti cen pa so bili v prvem polletju za realno 12 odstotkov nižji.

VEČ KMETOV V SINDIKATU

Približno 80 odstotkov hrane, ki jo pridelamo v Sloveniji, zraste na njivah zasebnih kmetov. Iz njihovega delovnega prispevka izvira tudi pravica in potreba, da imajo možnosti ustrezne politične organizirnosti, ki jim zagotavlja reševanje vprašanj njihovega družbenoekonomskoga vprašanja in tudi vključevanje v politični sistem. Zato je očitna potreba za vključevanje združenih kmetov v Zvezni sindikat Slovenia. Takšna je bila temeljna ugotovitev na seji statutarne komisije republiškega sveta Zvezne sindikatov.

VARČEVANJE Z DNEVNICAMI

Izdatki za službena potovanja, reprezentanco, reklamo in propagando kakor tudi izdatki za avtorske honorarje in izdatki na poldagi pogodb o začasnih in občasnih delih bodo zoper pod zakonskim nadzorstvom. Zvezni izvršni svet je pripravil predlog zakona, ki začasno prepoveduje razpolaganje z delom družbenih sredstev za izplačevanje določenih izdatkov v letu 1982. Skupština SFRJ je že dobila zahtevo, da zakon sprejme v skrajšanem postopku.

DOGOVORI IN SREČANJA

Delovna akcija v Seletih – Krajevna skupnost in odbor za gradnjo šole organizirata danes in jutri prostovoljno delovno akcijo – izkop jarka za kanalizacijo pri novi šoli in vrtcu. Danes bodo začeli kopati ob 15. uri, jutri, v soboto, 10. oktobra pa ob 7. uri. Krajanji se bodo zbrali ob gradbišču nove šole, potrebitno orodje bodo prinesli s seboj. Prostovoljno delovno akcijo organizirajo, da bi se izognili podražitvi gradnje, ker kanalizacija zaradi nekaterih ovir poteka po novi, daljši trasi. Istočasno bodo krajanji prispevali tudi k zmanjšanju stroškov zaradi ureditve podatrepšja v novi šoli, ki bo služilo potrebam krajevne skupnosti in društveni dejavnosti.

POMURSKI SINDIKATI NA GORENJAKEM – Včeraj in danes se na Gorenjskem mude predsedniki in sekretari občinskih sindikalnih svetov štirih pomurskih občin, da bi z gorenjskimi sindikalisti izmenjali izkušnje o pripravah na 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije in pregledali rezultate uresničevanja 2. konference, zlasti uveljavljanje načel delitve po delu in rezultativ delu. Včeraj so obiskali Škofjeloško LTH, kjer so se poleg sindikalnih vprašanj pogovarjali tudi o prenosu dela njihovega programa v Prikrijo. Danes pa bodo gostom iz Prekmurja v krajski Savi predstavili sistem njihovega informiranja in obveščanja in povedali, kakšen vpliv ima takso informiranje na delavčeve odločanje v samoupravljanju. V Iskri pa bodo tekli pogovori o njihovih pripravah na 3. konferenco sindikata in pa o slovenski delitvi dela v elektroniki, za katerega je Pomurje s svojim velikom delovno silo zelo zainteresirano.

Bolniški stalež narašča

Jesenice – Bolniški stalež v jesenicih občini stalno narašča, kar je povsem v nasprotju s stanjem, ki je v sosednjih gorenjskih občinah. V zadnjih letih je tržički in radovljški občini uspelo bolniški stalež zmanjšati.

V polletju je znašal stalež na Jesenicah 5,85 odstotkov, od tega v temeljnih organizacijah jeseničke železarne 7,46 odstotkov. Podobno je tudi v drugih železarskih središčih, zato na Jesenicah upravičeno domnevajo, da visok bolniški stalež na Jesenicah odraža gospodarske težave. Za primerjavo: Zelezarna Ravne je dosegla v polletju bolniški stalež v višini 7,59 odstotka in Štore 4,96 odstotka. Razmisliši bo torej treba, saj je bolniški stalež izredno visok in ne bremenil le zdravstvenega varstva, temveč povzroča predvsem visoke izgube pri dohodku v delovnih in v temeljnih organizacijah.

D. S.

Preprečeni nasilni vselitvi

Tržič – Jesen ni le čas trgovne, ozimnice in odpadanja listja, ampak tudi sezona nasilnih vselitev. Pred kratkim so namreč v Tržiču preprečili dva poskusa. Obakrat so sosedje pravočasno obvestili stanodajalko. Bombažno predilnico in tkalnico Tržič, in s pomočjo delavcev postaje milice nameri preprečili. Storilci se bodo kmalu srečali s sodnikom za prekrške.

Iskreno je treba priznati, da sta oba primera marsikom izbila iz glave razmišljanju o takšni najlažji poti do stanovanja. Res pa je tudi, da je tržička občina, kot vse druge, še daleč od rešenega problema s stanovanji. Prav zato je treba spomniti na samozaščitno vlogo hišnega sveta oziroma sosedov, ki so v zadnjih dveh primerih znali pravilno reagirati.

-mv-

Na podlagi odredbe Izvršnega sveta SKUPSCINE OBČINE RADOVLJICA

POZIVAMO

lastnike bivalnih prikolic in šotorov (z zmogljivostjo za štiri osebe in več), ki imajo stalno ali začasno bivališče na območju občine Radovljica in lastnike bivalnih prikolic, ki nimajo stalnega bivališča na območju občine Radovljica, pač pa imajo v tej občini stalno ali začasno locirane svoje priklice,

da od 15. oktobra do 15. novembra 1981

prijavijo zgoraj navedena sredstva Sekretariatu za ljudsko obrambo v Radovljici, soba št. 28.

Podatke lahko sporočite osebno, pismeno ali preko telefona št.: 74-071, int. 12.

Vsebovati morajo:

- tip prikolice ali šotorja,
- zmogljivost (število oseb),
- leto izdelave,
- kraj in točno lokacijo, kjer se to sredstvo nahaja

Svet v tem tednu

Umor v Kairu

Karkoli je egiptovski predsednik Sadat naredil, da se je enih arabskih držav v boju zoper Izrael skrhala, čeprav je odpovedal jateljstvo Sovjetski zvezni in se tesneje navezel na Združene države Amerike, čeprav je novembra leta 1977 obiskal Izrael in odpovedal sporazumevanja na Bližnjem Vzhodu po vzoru iz Camp David. Čeprav za reševanje palestinskega vprašanja ni ubral enake poti, večina drugih arabskih držav, za dejanje, ki se je v torem, 6. oktobra, pripetilo v mestu Nasr pri Kairu, ni nobenega opravičila. To je bil gnusen umor drugega predsednika sodobnega Egipta. S politično prizorišča je tragično odšel 62-letni egiptovski predsednik, ki je to deželo vodil 11 let. Nekateri so že novembra leta 1977, ko je pokojni egiptovski predsednik podal v izraelsko glavno mesto Jeruzalem, menili, da si je s tem nakopal tako srdite sovražnike, ki bodo vsak trenutek stregli po njegovem življenju. Sadatova begin sta za to dejanje prejela Nobelovo nagrado za mir, zato in nasprotniki Sadata pa so rovarili dalje. Stirikrat so pa v 1972 neuspešno kovali zaroto zoper njega, peti poskus pa se je poskusil vendar na način, da je osupnil svetovno javnost. Na slavnostni mitingu na paradi v spomin na slaven prehod egiptovskih sil prek Sueskega kanala, elskoegiptovski vojni leta 1973, je usodenega torka zavladal pokoj. Rega žrtev je postal Sadat. Nanj so streljali in ga smrtno ranili, ki so sodelovali v vojaški paradi, poimenujejo pa se svobodni menda, zagovorniki nekdanjega načelnika egiptovskega generalnega štaba Szalija.

Prvi dnevi po uboku Sadata kažejo, da je večina armade vsestrani strani Sadata oziroma njegovih naslednikov, čeprav je bil prvi, ki je ububo enoletno izredno stanje, kar kaže na zapletenost počasne Egipta. Kako zapleten je sedanj položaj v državi, kažejo številne tranje in zunanj znaki, ki so se pojavitlji še pred Sadatovo smrtjo. Libija, sosednja država in ena največjih nasprotnikov Sadatovega vladanja, vendar je še vedno v pravem pomenu besede. V vseh arabskih državah, članicah skupine zavračanja Sadatove politike, veselje sicer manj izrazito. Sicer pa večina sveta dejanje zanima obsoja. Egipt je pomemben element bližnjevzhodne politike, in slišati upravičena vprašanja, kam bo krenila država po Sadatu, in njegovi nasledniki zatrjujejo, da bodo vztrajali na poti, ki jo je začel. Kako se bo po Sadatu ponašal Izrael, ki po Sadatovi smrti resno sprejema načrt umika s Sinajem in zagotovitev palestinskega domneje po vzoru Camp David. Kaj bo storilo notranja opozicija, vse takojmenovani muslimanski bratje, zoper katere je vladal poostrel režim. Za zdaj je resnično še preuranjeno napovedovanje, prinesel čas. Želimo le, kar je povedal v žalni izjavi tudi predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, da bi Bližnji Vzhod še naprej pot miru in da bi Egipt ostal še naprej neuvrščena, neblokovana.

J. K.

Sklenjena letošnja letova

Kranj – Večje zanimanje za letovanje otrok kot jih lahko nudijo omejene zmogljivosti kranjskega Zavoda za letovanje na otoku Stegnaku in v otroškem letovišču v Novigradu tudi letos daje ugodne rezultate. Naval na dokaj skromne kapacitete je bil žal v sezoni prevelik, saj je zavod pogodbeno vezan na samo-upravne interesne skupnosti otroškega varstva, zdravstva, socialnega skrbstva in izobraževanja, kar predvideva prednostno letovanje otrok, zato se mora ostalih letovanj skoraj da otepati.

Letovanja šolskih otrok, ki obsegajo večino dejavnosti zavoda, so tudi letos zajela kakih 10 odstotkov šolskih otrok, ki jih je odredila za zdravstveno kolonijo izobraževalna skupnost. Popolnih letosnjih podatkov, koliko jih je letovalo, sicer zavod še ne premore, vendar meni, da se številke od lani niso bistveno spremene. Lani je letovalo blizu 3200 otrok iz vseh Gorenjske, med njimi 1860 iz Kranja, 99 iz Jesenice, 531 iz Radovljice, 381 iz Škofje Loke in 312 iz Tržiča, ne všeči zunajezonska letovanja in šolo v naravi.

Slovenci na Koroškem

Protest

Predsednika občin osrednjih organizacij Slovencev na Koroškem, Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta, dr. Franci Zvart, dr. Matevž Grilc, sta pri zvezni vladi na Dunaju protestirala nezasluženo ravnanje velikovškega župana oziroma koroških strankov. Slovencem odrekle nastop otroških pevskih zborov v Veliki Novici. V koroškem časopisu se je dni o tem dogodku veliko pisalo. Gre na račun Slovencev in njihovih pravic, v kateri so dokaj enakovredno sodelovali razen velikovškega župana Pavlaka tudi predstavniki drugih strank, predvsem ljudske. Koroški deželni glavar Wagner se je tako že oglasil, vendar se ni jasno opredelil do tega problema. Predsednika občin osrednjih organizacij sta s problematiko naredili skupnosti Slovencev na Koroškem seznanili tudi naše veleposlani.

Jutri, na dan obletnice plebiscita, se bo začel na Radljah otroški tabor, dvojezična prireditev, katere namen je zaustaviti plan manjšinske politike, obenem pa uveljaviti dvojezičnost kot zgodovinsko pravico Slovencev. Februarja, v času pogovorov med Slovensko vlado, je kazalo na bolje, vendar je vse ostalo le pri besedah. Zaradi reševanja najnujnejših zadev, predvsem na področju izobraževanja. Zato želi tabor opozoriti predvsem na težnjo občinstva, pripravljeno skušati dokazati, da je zanje manjšinsko vprašanje dobro rešeno, kar pa seveda še zdaleč ne drži.

Slovenski kmetje pa se pripravljajo na kmečkozborske volitve bodo 15. novembra. Na posebnem sestanku, ki sta ga sklicali Slovenski kmečki zvezni in Skupnost južnokoroških kmetov, so se dogovorili, bodo kmetje šli na volitve pod imenom skupnosti, glavni kandidat bo Ignac Domej iz Rinkol pri Piberku. Geslo kmetov je: Hujšaj naprej kmetovati! V programskem dokumentu se zoperstavljajo natančnejši kmečki delovni mest, terjajo turistično takso v korist kmetij, zaščito zemlje, razen tega pa naj bi bila slovenčina posvečena, kopraven občevalni jezik v zbornici ter pri delu kmečkih njakov.

Revalorizacija je kratkoročna rešitev

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta razpravljalo o vladinem finančnem stanju na področju zdravstvenega varstva v občini – Revalorizacija sredstev bi bila sicer kratkoročna rešitev, ob stalnem zniževanju deleža zdravstva v tem porabi pa vse širih pravic ne bo mogoče pokriti ne le letos, pač pa tudi naslednja leta.

Kazaj – Znano je, da so tako kot tudi vse ostale gorenjske zavetne skupnosti v poletju že izgubo. Čeprav je sicer v skupini zdravstveni skupnosti prikljaj najnižji – okoli 660 milijonov – pa ni vse za sedaj nobenenvaka za kaj bolj optimistično skovanje zaključka poslovnega. Ko so o tem razpravljali tudi gorenjskim predsedstvu občinskega sveta sindikatov, so menili, da situacije niti ni bilo privati. Če smo se namreč odločili, bomo letos za zdravstvo namenili od 19 do 23 odstotkov – različno zdravstvenih skupnostih v regiji več sredstev kot lani, ne glede na to, da je novi zakon o zdravstvenem varstvu prinesel še nekaj več pravic občinom, vsi pa se na vsakem koncu ne le v zdravstvenih delovnih organizacijah – srečujemo se bolj rastopčimi materialnimi stroki, so zdajanje finančne pač posledica takšne dogovorne politike. Ob tem je seveda dodati, da so tudi stroški jih poskušali: več, kot je bilo možno, je bilo namreč izplačanih mestil za bolniško odstotnost, z bolniščno in specialistično vaje in podobno. Slabo kaže pri investicijah, saj močno skrivajo investicijski programi ne ustavijo niti potrebne medicinske resurse. Za sedaj je odložen tudi gradnje zdravstvene postaje v Ljubljani.

Ta nič kaj ugodna situacija na kateri zagotavljanja zdravstvene-

ga varstva je v diskusiji močno ogrenila člane predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Menili so, da nadaljnje relativno upadanje sredstev za zdravstveno varstvo ni mogoče, sicer bo treba občutnejše prikrajati sedanje pravice. V zadnjih nekaj letih se namreč delež družbenega produkta, ki ga zdrženo delo namejena za zdravstveno varstvo, neprestano zmanjšuje; ob racionalnem

gospodarjenju s temi sredstvi in tudi z izvajanjem stabilizacijskih ukrepov v zdravstvenih delovnih organizacijah je sicer nivo zdravstvenega varstva ostal tako v kranjaki občini kot tudi na Gorenjskem nespremenjen. Zdaj pa je s skromnejšimi sredstvi že dosežena meja, prek katere ne bi kazalo iti. Opozorili pa so tudi na to, da je valorizacija le kratkoročna rešitev. S finančnimi zadrgami se bomo ob krčenju sredstev za zdravstveno varstvo ob sicerjem širjenju obsega pravic srečevali tudi drugo leto in sploh vse srednjeročno obdobje. Zato bi bilo treba resnično pretehtati, da zmorno tako velik obseg pravic spraviti v ozke finančne okvire. L.M.

Izkušnje učijo

Volilno-programsko konferenco tržiških mladincev je nakazala poglavitev probleme v delu mladih, ki se jim bodo skušali v prihodnje izogniti

Tržič – Veliko kritičnih besed na račun svojega dela v preteklem letu dnevi so tržički mladinci izrekli na minuli programskovolilni konferenci. Res je, da niso bili ozko usmerjeni zgolj v reševanje vsakodnevnih težav, ki tarejo mlade, da je bil spekter njihovega dela zelo širok, vendar pa niso zadovoljni z dosežki na posameznih področjih.

Konferenca mladih delavcev, na primer, pa tudi konferenca mladih iz krajevnih skupnosti še zdaleč nista opravili vseh nalog. Že dva meseca po izvolitvi so zatajili tudi člani centra marksističnih krožkov, tako da je breme nosil le predsednik. To so pomembna področja dela mladih, ki

jih nikakor ne bi smeli zanemarjati in, kot je dejal nekdo od razpravljalcev, bi morali vodstvo teh organov zamenjati še pred iztekom mandata, ce opozorila ne velja.

Vsekakor bo mladinska organizacija morala iskati nove, boljše poti za pridobivanje delavnih članov ter opustiti stare načine dela, če so že zastareli. Učiti se bo pač treba iz izkušenj in na njih graditi osnove za boljše delo.

Res je, da so mladi na programskovolilni konferenci izpostavili predvsem kritične točke. Nikakor pa ne gre prezreti tudi njihovih uspehov. Predsedstvo občinske konference je svoje delo vzelo zelo resno in za zgled drugim družbenopolitičnim organizacijam načelo o kolektivnem delu uresničilo v praksi. Na ta način se mladi vse bolj uveljavljajo tudi v celotnem družbenopolitičnem življenu v občini, zlasti pa še v združenem delu in krajevni samoupravi.

S tem v zvezi so mladi povedali, da so v vseh sredinah običajno naleteli na pripravljenost za sprejem njihovih predlogov in pobud, da je mladinska organizacija končno vendarle vzeta kot učna in kadrovska osnova za zvezo komunistov, zvezo sindikatov in socialistično zvezo kot tudi za samoupravni delegatski sistem, da pa so včasih naleteli tudi na nasprotovanja njihovim stališčem, na zapostavljanje mladinske organizacije.

Taka pojmovanja oziroma odklonje bodo mladi seveda lahko pretrgali in s še boljšim delom. Izhodiča, ki so jih sprejeli za naslednje leto, dajejo za to dobro osnovno. V ospredje nalog so postavili predvsem prizadevanja za notranjo organizacijsko, akcijsko in programsko enotnost mladih v občinski konferenci, boj za stabilizacijo gospodarstva in boljši socialno ekonomski položaj mladih, še več pozornosti kot doslej pa bodo posvetili tudi razvoju kmetijstva, krepitevi vpliva mladinske organizacije v osnovni šoli, pripravam na delegatske volitve, prostovoljnemu delu, idejnopoličnemu usposabljanju ter delu mladih komunistov.

H. Jelovčan

Dolga pot do šole

Novo mrežo šol srednjega usmerjanja izobraževanja je Kranj dobil skupaj 92 oddelkov, kolikor je letos na Gorenjskem. Drugim delom so ostale le dve, tri, največ ustrezeri, ki pa vse domačih cev ne morejo zajeti niti učenci, da bi se izobraževali ravno v

cej gorenjskih šolarjev se torej v Kranju. Seveda se je to dogradilo, vendar pa toliko vozači letos še ni bilo, njihova pot v nikoli ni bila tako dolga.

Rešitve ni mogoče iskati niti v začetku šolskega leta, dijali so jih vsak dan vozi in nazaj. Rešitev so našli: avtobus odpelje iz Žirovca pred šesto in se vraca ob dveh iz Kranja. Zadovoljni so, vendar pa vse želijo zgodaj, tisti, vijejo po okoliških hribih, celo peto uro. Podobno tudi učenci doline, iz bohinjskega kota, ki jih gre in še kje.

Za kakšen problem gre, bi kdo. Avtobus jih pripelje, odpelje, vendar pa razumeli celo zamudo. In:

H. Jelovčan

Jezikovno razsodišče (39)

Vnovič o pisanju imen

J. M. iz Maribora nam piše: »V listih ste lani objavili članek, kako delamo napake pri pisanju imen in priimkov. Pravilno naj bi pisali Janko Novak in ne Novak Janko. Da se ljudje napačno podpisujejo, so v največji meri krive razne kartoteke, urejene po abecedi. Že osnovni šoli se otroci navadijo na napačno rabo svojih imen in priimkov. Naročeno imam vrsto časopisov: pri naslovu so mi vsi dosledno napisali priimek na prvo mesto. Kaže, da smo tu brez moči. Toda vsaj tam, kjer ni pomemben abecedni red, bi lahko pisali pravilno. Oglejte si delo iz Delavske enotnosti!«

V navedenem listu je zapis o odkritju spominake plošče padlim hrobcem, članom Sentjakobkega gledališča, pred Mestnim domom v Ljubljani. Fotografija plošče kaže, da so imena padlih napisana v priimkom spredaj, čeprav niti niso urejena po abecedi. Ta primer žal ni osamljen, saj so po raznih ploščah, postavljenih ali vzidanih širom Slovenije, imena večkrat zapisana tako, kakor da so pobrana iz abecednega seznama, s priimkom spredaj, celo v primerih, ko je na plošči samo ime. Naj še dodamo, da bi tudi v marsikaterem abecednem napisu (leta kazala revij ipd.) lahko pisali ime pred priimkom.

Kako se je pravi občutek za obliko osebnega imena že izgubil, nam protetno izpričuje tudi spored z-nastopa najmlajših gojencev Glasbenih šole v Ljubljani, ki je bil 3. 6. v Viteški dvorani v Krizankah. Imena nastopajočih otrok so vsa brez izjeme napisana s priimkom spredaj. Profesorji so jo bolje odnesli, a tudi med njimi imajo nekateri obrnjena imena.

Zalostno je videti pri pismih bralcev in pri drugih dopisih v listih, kako se ljudje podpisujejo narobe, tako jih je že zasužnila abeceda. Tudi naše razsodišče večkrat dobiva pisma s takimi podpisimi. Komaj da bo le kdo čudil, če bodo ob letošnjih obletnicah odkrili plošči Jurčičevi in Levstiku Franu.

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in nismo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL, Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

NAŠ SOGOVORNIK

Pavla AVSENEK

Varuške na domu in popoldansko varstvo

Radovljica – Tudi v radovljški občini so se vse interesne skupnosti družbenih dejavnosti vključile v vsestršno stabilizacijsko prizadevanja. Tako so morale skrčiti investicijske programe na naslednje srednjeročno obdobje. Med temi interesnimi skupnostmi je skrčilo svoje naložbe tudi otroško varstvo. Za koliko, kje in kaj to posenči, nam je povedala tajnica skupnosti otroškega varstva v Radovljici Pavla Avsenek:

»Otroško varstvo v radovljški občini se je takoj vključilo v stabilizacijska prizadevanja. Vse planirane investicije za naslednje srednjeročno obdobje smo morali v celoti izključiti, prav tako smo se morali odreči vsem tistim naložbam, ki bi jih morali uresničiti že po programu minulega srednjeročnega obdobja. Predvsem smo najprej predvidevali nujne izgradnje vrtcev v Radovljici, v Močnjah, na Ovsjih, v Stari Fužini, razširitev vrtca na Bledu in tako dalje. Potem smo se menili o treh inačicah: najprej smo se pogovarjali, da bi izključili vse investicije razen Ovsih in Radovljice, po drugi varianti naj bi gradili le vrtec v Radovljici in na koncu smo ostali v naslednjih petih letih popolnoma brez naložb.«

Obenem pa smo v temelje planov zapisali, da bomo v tem srednjeročnem obdobju poskrbeli za druge in cenejše oblike otroškega varstva. Med njimi so pomembna oblika varstvene družine za otroke, ki so starci od osmih mesecov do dveh let. Teh otrok radovljška občina še nima v varstvu. Jasli imajo zdaj le v Bohinjski Bistrici, kjer so odprli en oddelek.

V tem srednjeročnem obdobju se bomo poskušali bolj povezati z delovnimi organizacijami in temeljnimi organizacijami, da bi skupaj reševali socialno problematiko zaposlenih. Prav tako naj bi uvelodil popoldansko varstvo povsod tam, kjer se bodo pokazale potrebe. V tem srednjeročnem obdobju naj bi od 31 odstotkov otrok v vrtcih prešli na 34 odstotkov otrok v organiziranem varstvu. Republiško povprečje znaša 34 odstotkov, regijsko pa 31 odstotkov.

Pomembna nova oblika so torej varstvene družine, ki naj bi jih imeli po potrebi na Bledu, v Radovljici in Lescah ter povsod drugod, kjer bodo starci že zelo. Prijavilo se nam je že precej varuš, ki bi bile pripravljene skrbeti za otroke in jim tudi kuhati. Ker z denarjem iz prispevne stopnje ne bomo mogli graditi, bomo morali iz drugih oblik financiranja poiskati zmogljivosti za otroško varstvo tudi v zgrajenih objektih – v stanovanjskih blokih, kar je znatnocenej kot gradnja novih vrtcev.«

D. Sedej

Zakaj ne občinski odlok

Ce že imamo občinski odlok o višini skočnine ali pa o višini kazni za nepravilno parkiranje na Pungratu, potem imamo vsekakor lahko poseben občinski odlok o obveznem zbirjanju starega papirja in drugih koristnih odpadkov ne more biti stihiska, enkratna akcija, temveč trajna naloga vseh: družbenopolitične skupnosti, da naloge porazdeli in obenem ustvari tudi pogoje za uspeh akcije (pri tem mislim predvsem na posebne kontejnere za posamezne odpadke), občanov in delavcev v zdržušenem delu, da zbirajo na določenih mestih (konternerji) posebej sortirane odpadne surovine, in podjetij, ki se ukvarjajo z nakupom in prodajo, prevzemom in odvozom odpadnih surovin. Le-ta bi se morala zavestno vključiti v prepotrebno zbiranje odpadnih surovin. Družbenopolitična skupnost bi morala dati materialno podporo le tistim organizacijam, ki svojo poslovno dejavnost opravljajo, kar najbolj vestno in solidno. V zbirjanju odpadnih surovin se moramo vključiti vse, saj je uspeh celotne akcije, gledano dolgoročno, v celoti odvisen od nas. Ce zahodni svet skrbno zbira odpadne surovine, ker je že davno pred nami spoznal, da človeštvo nikoli ne bo tako bogato, da bi lahko nekaznovano odmetavalo ali uničevalo delo svojih rok in svojega uma, potem smo mi toliko manj upravičeni lahko mišljeno prepričati odpadne surovine propadu. Tudi sicer moramo v celoti sprememiti naš odnos do družbenih lastnin in družbenega bogastva. Zakaj bi morali dajati težko prislužene in tako rekoč od ust pritrgevne dežive za staro železo, papir, tekstil, ko pa ta leži okoli nas, po vrtovih, smetiščih ter bližnjih in daljnih gozdovih, kamor mnogi še vedno nezaknavljano odlagajo svojo odvečno »mizerno kulturno« Staro železo, star papir, vse to je življensko pomembna surovina za naše tovarne! Mi sami delamo v teh tovarnah ali pa živimo od rezultatov dela delavcev v njih, pa naj ne bi skrbeli, da bodo imeli delo, surovine?«

bile bolj v središču pozidave, običajno gre za hribovsko šolo, ki stoje dočak na samem, ker bi jih bilo laže vdruževati. To je še posebno pomembno zato, ker naj bi v prihodnje ponovno dobile večjo vlogo, predvsem kot vaško središče in mogoče bi se celo prekodalo dobiti obnoviti pouk. Saj prevoz otrok v večja središča in na centralne šole nikam nima le dobrih, temveč tudi slabe lastnosti. V nekaterih krajih se je že večjo možnostjo pozidave začelo večati število prebivalstva in kjer se naseljujejo mlade družine, je tudi več otrok. Res pa je tudi, da smo z ukinitvijo podružničnih šol močno osiromašili življeno v prenekateli hribovski vasi. Zato se zdi še najbolj primerna odločitev, da bi bilo potrebno za vse šole in tudi za druge družbene objekte določiti funkcionalno zemljišče. Potem se pa ne bo več težko odločiti kje, na katerih zemljiščih in v kakšni oddaljenosti od šole se lahko postavi stanovanjska hiša.«

Zato se zdi še najbolj primerna odločitev, da bi bilo potrebno za vse šole in tudi za druge družbenе objekte določiti funkcionalno zemljišče. Potem se pa ne bo več težko odločiti kje, na katerih zemljiščih in v kakšni oddaljenosti od šole se lahko postavi stanovanjska hiša.«

L.B.

I.S.

Gradnja ob podružničnih šolah

Najprej je potrebno določiti funkcionalno zemljišče, ker najbrž šole ne bodo večno samevale

Škofja Loka – Zadnje čase se je pojavilo več želja za gradnjo hiš ob podružničnih šolah. Prav sedaj je to vprašanje aktualno v Podlonku, kjer je bila podružnična šola ukinjena leta 1971. Na parceli ob šoli si je mladina Podlonka uredila improvizirano košarkarsko igrišče, ki ga tudi precej uporablja. Zemljišče je letos januarja Kmetijska zadruga Škofja Loka prodala zasebniku, ki namenava tam zgraditi stanovanjsko hišo.

Podoben problem je v Martinj vrhu, kjer šola uradno še dela, pouka pa v nej ni že od leta 1968, predvsem zato, ker ne morejo dobiti učitelja. Solska stavba je potrebna tudi temeljite obnove. Solo so leta 1936 zgradili vaščani Martinj vrha s pomočjo tedanje občinske uprave.

Zemljišče so odkupili od zasebnika, vendar sprememba ni bila vnešena v zemljiščno knjigo. Prav tako del zemljišča ni bilo plačanega. Sedanji lastnik zemljišča (dela, ki ni bil plačan) bi rad sedaj tam zgradil hišo.

Kako ravnati? Po

Zavarovanje živine na Gorenjskem

Zgled, ki vleče

Kranj – Ni se tako dolgo, ko so nekateri trdili, da je zavarovanje kmetijskih posevkov in plodov ter živine dodatno obiranje kmetovega žepa. Danes je tudi njim bolj jasno, da je tudi primerno zavarovanje pomembna spodbuda našemu kmetijstvu. Se pred leti, ko je bilo zavarovanje živine predrago za povprečen žep, so bili kmetje za »babice« večini novorojenčev v hlevu, bolezni so raje zdravili sami, kot bi poklicani živinodravniki. Nastrokovo posredovanje in zdravljenje je povzročilo ne tako redko tudi škodo, vedno od vsote, ki bi jo bilo treba odšteti za zavarovanje.

Ugodna menjava s tujino

Tržič – Dokaj uspešno uresničuje letošnje izvozne načrte – V osmih mesecih je ustvarilo za slabih 330,7 milijona dinarjev zunanjetrgovinskega presežka, kar pomeni, da je bil uvoz 118-odstotno pokrit z izvozom – Izvršni svet ocenjuje, da konec leta ne bo le podvojenega presežka v menjavi z zahodom.

Tržič – V tržičkih občinih so za leto začrtali dokaj smele cilje na področju zunanjetrgovinske menjave. Čeprav je bila ta že več let izredno uspešna, so sklenili, da bodo lanski izvoz prek novih prodajnih poti še povečali, in to hitreje v tistih delovnih organizacijah, ki prej niso dosegale povprečja tržičkega izvoza na zapošlenega. Vedeli so, da bo zaradi zaostrenih pogojev na zunanjem trgu letos rasel predvsem delež klirinskega izvoza, da pa bodo skušali presežek v menjavi z zahodom vendarje podvajati, precej tudi na račun zmanjšanega uvoza opreme in surovin, ki v izvozu ne bi smel preseči 70 odstotkov.

Po osmih mesecih je izvršni svet skupščine občine Tržič napravil oceno uresničevanja načrta. Ugotovil je, da so Bombažna predilnica in tkalnica, Trio, Rogova Cevarna in Metalkin Triglav, prej dokaj nepomembne izvoznice, letos prodajo na tuje občutno povečale. Uspeli niso le v Lepenki in Tokosu, vendar objektajo, da bodo obveznost izpolnili oziroma so plan zaradi izpada prodaje v Jordanijo in Nigerijo popravili.

Celotna tržička industrija je v prvih osmih mesecih povečala realni

Po razpoložljivih podatkih so kmetje na Gorenjskem lani redili 44.600 goved. V zavarovanje je bilo zajetih le dobra četrtnina, pri čemer je bil delež zavarovanih živali v posameznih občinah zelo različen. Najugodnejši je bil v radovljiski in jesenički občini, kjer je značil 38 odstotkov. V tržički in Škofjeloški občini je bilo v zavarovanje vključeno 35 oziroma 34 odstotkov vsega goveda. Daleč najmanjši je bil delež v kranjski občini: od 18 tisoč »repov«, kar predstavlja dve petini vsega goveda v zadružnem sektorju na Gorenjskem, je bilo zavarovanih le 16 odstotkov ali nekaj več kot 2800.

Velika nihanja so bila lani opazna tudi med posameznimi področji. Tako so na nekaterih območjih v kranjski občini kmetje zavarovali le posamezne živali, medtem ko je bilo v Bohinju vsega pet odstotkov goveda nezavarovanega.

Stanje ob letošnjem prvem polletju je občutno bolj spodbudno: od 44.600 glav čede goveje živine na Gorenjskem je zavarovano preko 28 tisoč živali ali 64 odstotkov. To pa je v primerjavi z lanskim 28-odstotnim deležem skokovit porast, kar pa je posledica široke družbene akcije za zagotovitev gospodarske varnosti kmetov in načrtnega pridelovanja za trg. Njeni pobudniki so bili delavci območne zavarovalne skupnosti Triglav, čeprav bi morale pri tem največje breme prevzeti nase kmetove organizacije – kmetijske zadruge.

V priprave za množično zavarovanje živali na Gorenjskem so bili vključeni vsi, ki imajo na skribo razvoj kmetijstva na Gorenjskem. Vsak je prevzel nase tudi del materialnih obveznosti, tako da prispevek reja živine predstavlja le 35 do 40 odstotkov zavarovalne premije, 48 do 50 odstotkov prispevajo sklad za pospeševanje kmetijstva pri posameznih občinskih skupščinah, preostalo premijo pa pokrijejo kmetijske zadruge, KŽK temeljni organizaciji Mlekarne in Klavnic ter Mesna industrija Gorenjske. Delež zavarovalne skupnosti je v nižji premijski stopnji: namesto dogovorjenih 20 odstotkov so za prihodek delovne skupnosti zahtevali le 11 odstotkov zavarovalne premije.

Z množičnim zavarovanjem goveje živine so najprej pričeli v kranjski občini, kjer je »doma« največ goved, a hkrati tudi najmanj zajetih v zavarovanje. Zavarovanje so opravili pospeševalci Gorenjske kmetijske zadruge istočasno, ko so sklepali kooperantske pogodbe s kmeti. V vseh drugih občinah pa so ga izvedli zavarovalni zastopniki. Krave in pripusčene telice so zavarovane za 16 tisoč dinarjev, mlada goveda in pitanci po 46 dinarju za kilogram, toda največ za 23 tisoč dinarjev. Zavarovalna premija za prve je 625 dinarjev in za druge 340 dinarjev.

Množično zavarovanje je z ugodnimi odmevi steklo po vsej Gorenjski, razen v radovljiski občini, kjer zaenkrat še vztrajajo pri starem načinu. To se odraža tudi v številu zavarovanih živali. Medtem, ko je bil še lani delež v zavarovanje zajetih živali najvišji v regiji, je ta v letosnjih prvih šestih mesecih najnižji. V kranjski občini so zavarovane tri četrtnine vsega goveda, na Škofjeloškem področju dve tretjini, na Jesenicah 60 in v Tržiču 62 odstotkov.

Nova način zavarovanja je za kmete vsekakor ugoden, na kar kažejo tudi naslednje primerjave. Kmetje se odslej pogostejo obračajo na pomoci živinodravnika; število veterinarskih posredovanj se je v letošnjem prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečalo za tretjino. Stroški zdravljenja (ti predstavljajo največji delež zavarovalne premije) so narasli od 1,9 milijona dinarjev na 4,6 milijona.

Tovrstno zavarovanje goveje živine na Gorenjskem (v radovljiski občini bodo z novim načinom začeli z novim letom) je slovenska posebnost, po kateri se zgleduje tudi drugod – v kamniški in ribniški občini. Velja ga postaviti na trdne temelje in ga »vkleniti« v dogovore, enotne in srednjeročne, kar bo ugodno odmevalo tudi pri živinorejcih.

C. Z.

Obilna letina žita na KŽK poljih

Vremenski pogoji niso odločilni

Kranj – Letošnji pridelek žita na poljih Kmetijsko živilskega kombinata Kranj je bil obilen in nadpovprečen. Na 127 hektarjih površine so pridelali blizu 500 ton pšenice ali v povprečju 40 stotov na hektar, na 40 hektarjih preko 130 ton ječmena in na 261 hektarjih blizu 29 ton ržnih rožičkov.

»Vreme ni bilo odločujoče za letošnjo dobro letino,« pravi Stane Bernard, vodja poljedelstva v KŽK. »Njegov vpliv na pridelek je mogoče zelo zmanjšati, če že ne celo izničiti, z doslednim in sprotnim izvajanjem agrotehničnih ukrepov ter z izbirom primernega semena. Od vsega tega sta v najvišji meri odvisna kakovost in količina žita.«

Podpora Termikini investiciji

Škofja Loka – Izvršni svet je na torkovi seji podprt investicijo Termike, ki so jo v tej tovarni poimenovali »ekološka sanacija linij I in II na Trati«. Gre za naložbo, ki bi predvsem izboljšala delovne pogoje delavcem, saj bi s čistejšo tehnologijo delo bilo manj nevarno za zdravje, hkrati pa plini predelave kamenin v kamenov volno (tervol), ne bi več ogrožali okolice.

Izvršni svet je predlagano investicijo podprt, ker je opredeljena v dogovoru o temeljnih družbenih plana občine Škofja Loka, kot tudi v družbenem planu za obdobje 1981–85. Investicija je tudi pogoj za nadaljnje širjenje proizvodnje izolacijskih materialov.

Mnenje o investiciji Termike na Trati je zahtevala komisija skupščine SRS za obravnavanje investicijskih vlaganj.

Dober pridelek pšenice, na Zlatem polju je vsak hektar »dal« v povprečju 53 stotov, gre pripisati pravilni pripravi zemlje, kakovostnemu semenu in pravočasnemu dvakratnemu dognojevanju pšeničnih polj z dušičnimi gnojili in škropljencem proti givičnim boleznjim in plevelom. V teh dneh začenjajo že z jesensko setvijo, na katero so se pripravljali vse od žetve. Seme imajo zagotovljeno. Odločili so se za več sort: za novosadsko rano 2, za zlatoklaso, super zlato in novo zlato. Gnojila za jesensko setev so ostala še od spomladanske, medtem ko naj bi škropiva prisrkrbela Agrotehnik. V KŽK bodo letos posejali pšenico na 150 hektarjih, z njih pa pričakujejo 600 ton pridelka. To pa so tudi obveznosti edinega družbenega pridelovalca pšenice na Gorenjskem, zapisane v samoupravnem sporazumu o tržnem pridelovanju pšenice v Sloveniji. 324 Za potrebe pivovarne Laško pridelujejo na poljin KŽK Kranj tudi pivovarski ječmen, ki je letos prav tako kot pšenica dobro obrodil. Na vsakem hektarju so kombajni nalučili 34 stotov. To pa je številka, ki jo bo težko preseči. Ječmen bodo tudi sedaj posejali v enakem obsegu kot lansko jesen, na okoli 40 hektarjih.

Največje površine so lani v KŽK posejali z ržjo. Enako razmerje bo ostalo tudi letos, čeprav v Sloveniji zaradi akcije Za kruh in sladkor težimo k temu, da bi površine, zasejanje z ržjo, načrtno zmanjšali. Toda v skladu z rajonizacijo poljščin v republiki in v dogovoru z Lekom, ki ržne rožičke odkujuje za proizvodnjo nekaterih zdravil, bodo na KŽK poljih tudi v naslednjih letih sejali rž v enakem obsegu kot letos. Dva razloga sta za to: Lek je ržena polja že močno skrčil v severovzhodni Sloveniji, in drugič, na Gorenjskem so doseženi najvišji hektarski pridelki.

C. Z.

Škofja Loka – Potrebno je izdelati analizo, kje in zakaj niso sprejeli posameznih sporazumov oziroma aneksov k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov SIS materialne proizvodnje, se poudarili na seji IS občinske skupščine Škofja Loka. Kljub opozorilom, namesto do 1. oktobra še ni okoli tretjina temeljnih organizacij odgovorila ali je obravnavala in sprejela posamezne anekse oziroma sporazume. Najslabši odziv je pri skupnosti PTT prometa, kjer je bil vzrok nesporazum. TOZD so namesto sprejemale samoupravnih sporazum in aneks regijskih skupnosti PTT prometa, ki v sestevku dajo sporazum republike skupnosti. Največ TOZD je odklonil aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljnih srednjeročnega plana samoupravne interesne skupnosti za leta 1980–85.

Naložbeni molk

Tržič – Investicijsko dejavnost so v tržički občini, zlasti v industriji, dolga leta puščali ob strani. Po vojni je zrasla le ena tovarna, Trio, medtem ko so druge vlagali predvsem v dozdavno opremo. Desetletja trajajoči molk na tem področju se že maščuje, ima v sedanjih pogojih gospodarjenja tehnološko intenzivna proračuna edina možnost za uspevanje tudi na zunanjem trgu.

Zato so Tržičani v družbeni plan občine za to srednjeročno obdobje zapisali, da bo celotna vrednost proizvodnih investicij v petih letih znašala 2.586 milijonov dinarjev ter da bo delež družbenega izvoda za vlaganje v osnovna sredstva gospodarstva dosegel 27,5 odstotka. Za letos občinska resolucija predvideva, da bo investicija poraba rasla hitreje od dohodka, tako da bo njen delež v družbenem proizvodju večji od 15 odstotkov.

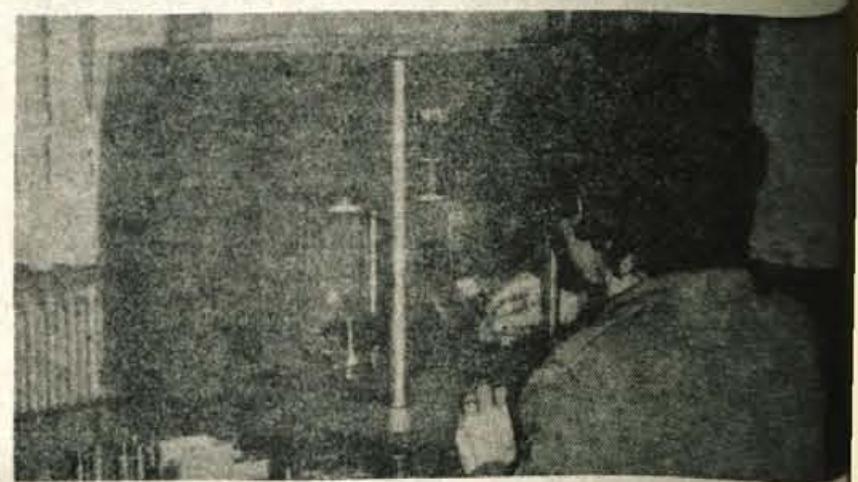
Nekaj je napisano na papirju, drugače pa je v praksi. V letošnjem trimesečju so namreč naložbe dosegle 3,2 odstotka ustvarjenega družbenega proizvoda, občutno manj kot v drugih gorenjskih občinah, kjer znaša skoraj 30 odstotkov v Kranju, dobro na Jesenicah ter blizu 24 in 32 v Radovljici oziroma Škofji Loki.

V prvih treh mesecih začete tržičke naložbe so po predvidenih vrednostih skupaj 58 milijonov dinarjev, gre pa za devet objektov, od osmih v gospodarstvu in le za enega v industriji. V drugem trimesečju številke niso bistveno ugodnejše. Gospodarstvo, predinjačje in vlaganja na področju stanovanjske in komunalne dejavnosti prijavilo za 22 milijonov naložb, negospodarstvo za dobril šest novih.

Ni torej težko uganiti, da letošnjega načrta investicijskih vlaganj Tržičani ne bodo uresničili. Na zmanjšanje investiranja vpliva na strani selektivno odobravanje kreditov, ki daje prednost tehnološki intenzivni in izvozno usmerjeni proizvodnji, na drugi strani pa je v tem tudi pomaganje kvalitetnih investicijskih programov, ki bi omogočili prestrukturiranje gospodarstva.

Gospodarski razvoj tržičke občine je odvisen predvsem od obnovljive strukture in učinkovitosti naložb v osnovna sredstva. Zato bi moralo organizacije združenega dela čimprej sestaviti investicijske programne na osnovi katerih bo izvršni svet lahko pripravil predlog prioriteta. Pomembnejše naložbe v tem srednjeročnem obdobju načrtujejo delci Peka, Bombažne predilnice in tkalnice, Zlita, kovinskopredelovalnice in industrije ter Lepenke, ki so trenutno tudi najbliže uresničitvi.

H. Jelovčan

Pomemben razvojni dosežek

Strokovnjaki Tehnice iz Zeleznikov so razvili dve novi in natančni tehnici – polavtomatsko analitsko tehnico in tronsko precizno tehnico – Za proizvodnjo nimajo primanj

Tehnica iz Zeleznikov letos praznuje 30-letnico obstoja in dela. Začetki podjetja segajo v leto 1951, ko so v tedanjem Niku začeli izdelovati precizne in analitske tehnice z utežmi. Ko pa se je leta 1959 podjetje Niko odločilo za enoten program elektromotorjev, je skupina zagnanec ustanovila novo obrtno podjetje – Tehnico.

Podjetje je iz leta v leto povečevalo svoj program. Poleg vedno zahtevnejših izdelkov, so izredno veliko skrbi posvečali kvaliteti in se tudi uspešno razvijali. Tako ima sedaj Tehnica zaposlenih 115 delavcev, njihov proizvodni program pa obsega analitske in precizne tehnice, uteži vseh razredov – od trgovskih do etalonov, laboratorijskih aparatov in opremi ter šolska šestila.

Sole edini proizvajalec tovorne opreme v Jugoslaviji. Celotni program je nadomestil uvoza. Hkrati pa s prodajo svojih izdelkov Za zunanjem tržišču ustvarjajo približno 5 odstotkov celotnega prihodka. Vsi izdelki so izdelani skoraj v celoti iz domačih surovin. Le za

odstotek je v njih uvoz materiala. To so ležaji za celihati in libele za tehnico, nekatere druge malenosti jih ne da kupiti na domačem trgu. V razvoju stalno skrbijo za izdelavo najnovejših dosežkov vodnje. Celoten razvoj družbenih organizacija je lastništvo. Pri tem občutijo svojo vrednost, ker nimajo toliko denarja, da bi lahko s svojimi izdelki preprečili na tržišču. Težko dobijo kredite za razvoj, nepovratne raziskovalne skupnosti pa ne, ker nimajo samostojne valne enote.

Klub temu so uspeli razviti matisko analitsko tehnico in tronsko precizno tehnico, ki je na ogled tudi v sejmu na elektronika 81 v Ljubljani. Tehnici sta vrh tovorne priznani. Za uvajanje omenjenih v redni program pa so potrebljene velika sredstva. Za primer vemo, da je za vpeljavo avtomatske tehnice v priznane potrebnih kar 25 milijonov začetnega kapitala. Ker kreditov za razvoj ne dobijo, magajo z zdrževanjem strogovskimi organizacijami, ki trebujejo analitske tehnice.

Prav tako jim primanjkuje za pripravo proizvodov. To zahteva velika sredstva, bremenijo dohodek te majhne organizacije. Zato je potreben tudi trž izredno težak.

Največji problem pa so preizdelava in zahtevnih preizdelkov, ki so analitske in elektromotorje, tehnice in laboratorijske zahtevajo točno določene pogoje. Ti pa so v Tehnicah slabii, predvsem pa so nepriznani novi program. Od republike pa je zahteva za delo so zato že večkrat prepovedana obratovanja. Zato se pravljajo na gradnjo nove zgradbe. Zgraditi jo nameravajo v letu 1982, ko pa so v tehnicah končni obiskovalci tovarni Niko. Gre za projektna in grajna, saj to zahteva vse zanesljiva proizvodnja, predvsem na tehnici in laboratorijski opremi, so izdelki, katerih edini pridelavec je v

Spoštovanja vredno delo

Skofjeloški muzealci na občnem zboru počastili visok življenjski jubilej ustanovnega člena profesorja Franceta Planine – 45 let v Loki ukoreninjeno muzealsko ljubiteljstvo, ki v tesni povezaniosti s poklicnim muzejskim delom ohranja dosežke preteklosti.

Skofja Loka – V petek, 2. oktobra, je bil redni občni zbor Muzejskoga društva Skofja Loka, ki je novem napolnil galerijo loškega gradu. Občni zbor je imel svečan vod. Muzealci so počastili visok življenjski jubilej, 80-letnico svojega ustanovnega člena profesorja Franceta Planine, ki je velik del svojega življenja posvetil rodni Skofji Loki in loškemu ozemlju. Poznamo ga kot fotografa in publicista, pisca vrste knjig o slovenski zemlji, posebej o slovenskiem ozemljih. Sodi med ustanovitelje skofjeloškega muzejskoga društva leta 1936, z njemu svojako predsednostjo je polna štiri desetletja delujanje prispeval k razvoju in muzejskem dejavnostim v Skofji Loki. Na petkovem občnem zboru mu je Viktor Žakelj, predsednik skofjeloške občinske skupnosti izročil visoko državno odlikovanje, red reda z rdečo zastavo.

Muzealsko ljubiteljstvo je v Loki ukoreninjeno že 45 let. V nenehni povezavi s poklicnim muzejskim delom ohranja dosežke preteklosti za boljše delo v sedanosti.

kakor so poudarili ustanovni člani v društvenem programu dela. Iz peščice zagnancev se je društvo razraslo na današnjih 650 članov, iz njegovih polnih neder je zrastel znani in priznani Loški muzej, v zadnjih letih so vzklila mujejska društva v Železnikih in v Zireh, mujejska sekacija pri kulturnem društvu v Sorici, prebuja se tudi v Poljanah. Danes se tako poraja potreba po osnovanju pozvezovalnega odbora vseh mujejskih društev v skofjeloški občini, kakor je enega od odprtih vprašanj svojem poročilu o preteklem delu nakazal predsednik skofjeloškega mujejskega društva Branko Berčič. Podrobno je spregovoril o delu v preteklih dveh letih, nanizal vrsto pobud, ki jih je dalo društvo. Omeniti velja vključitev v izdelavo načrta o prenovi starega mestnega jedra ter ureditev Visokega, sodelovanje pri programu izbrane izpraznjenega staloškega gradu, pobuda za prirejanje Žiheljovih študijskih dnevov v Skofji Loki, postavitev spomenika

Borisu Zihelu in poimenovanje novega srednjekolskega centra po njem, odkritje spominskih obeležij več pomembnim rojakom, pobuda, da se začne uresničevati načrt tako imenovan kulturne cone v starem delu skofjeloškega mesta, ki obsega tudi ureditev grajskega vrta. Obojestransko tesno je bilo sodelovanje z Loškim muzejem, prav tako z oddelkom Zgodovinskega arhiva, ki pripravlja natis Knjige hiš. Branko Berčič se je posebej ustavil ob izdajanju Loških razgledov in poudaril, da dobivajo pohvalne ocene, vodniki po loškem ozemlju. Gradivo za izdajo četrtega, ki bo posvečen Dražgošam, je pripravljeno, toda pomanjkanje denarja v tiskovnem skladu grozi, da do izdaje ne bo prišlo. Mujejsko društvo je zadnja leta navezalo tesne stike s planinskim društvom Dovje-Mojstrana, pri katerem zavzeto dela mujejska sekacija in snuje planinski muzej. Preteklo leto so pri društvu osnovali sekcijo za proučevanje NOB in program dela sekcije pripravlja Štefan Kobal.

Temeljna dejavnost mujejskega društva je seveda spremljanje dela Loškega muzeja. Poročilo o delu v preteklih dveh letih je podal ravatelj Janez Erjavec, ki je podrobno spregovoril o posameznih področjih mujejskega dela in poudaril, da kvalitetno sestavljene programe načelo na pol poti zaustavijo denarne težave.

Skofjeloški muzealci so za svojega predsednika ponovno izvolili Branka Berčiča. Med drugim so sprejeli tudi sklep, da se izvede prenos lastnine Plavčeve hiše na Mujejsko društvo Železniki ter Groharjeve zbirke na Kulturno društvo Ivan Grohar Sorica.

Občni zbor je zaključil Milan Zeleznik s predavanjem o spomeniškovočrvenih posegih na Homanovihi v Skofji Loki. M. Volčjak

Bitolski folkloristi na Visokem

Visoko – V kulturnem domu na Visokem bosta v petek, 9. oktobra ob 19. uri nastopili folklorna skupina iz Bitole v Makedoniji in pionirska folklorna skupina Osnovne šole Matija Valjavec iz Preddvora. Mladi makedonski folkloristi s tem vračajo obisk preddvorskim, ki so letos sodelovali na folklornem festivalu v Bitoli. Po petkovem skupnem nastopu bodo bitolski folkloristi nastopili tudi na sobotni reviji folklornih skupin kranjske občine na Primskovem.

Likovni tečaji za najmlajše – Likovni center v Kranju je jesenjo ponovno začenja z likovimi krožki za najmlajše. Namen teh prizdevanj je poglobiti likovno izobrazbo predšolskih in osnovnošolskih otrok. Tečaje, ki bodo vsak torek, sredo in četrtek od 15. ure dalje, v petkih pa ob 8. uri dopoldne, bo vodil akademski slikar Herman Gvardjančič.

»Svatba« v Ljubljani

Kranjsko Prešernovo gledališče je pretekli teden uprizorilo kar dve različni predstavi. Najprej je premjero doživelka komedija W. Shakespearja: **Sen kresne noći**, nakar je bila za abonma obnovljena ena najuspešnejših uprizoritev lanske sezone, groteska S. Mrožka: **Emigranta**.

Ob uprizoritvi Sena kresne noči velja zapisati, da je bilo zanimanje občinstva izredno, saj je bila dvorana kranjskega gledališča nabito polna kot že dolgo ne. Občinstvo – med njimi je bilo največ mladih – je uprizoritev komedije in nastop vrstnikov sprejelo z neprikritim navdušenjem, ki je mejilo že na prave ovacije. Prvi dve predstavi komedije sta tako potrdili pravilno poteko kranjskega gledališča, da z mladimi in za mlade pripravi komedijo znamenitega dramatika.

Ta teden v kranjskem gledališču teče abonmajski ciklus predstav za odrasle (Emigranta), kranjski gledališčni pa gostujejo v Ljubljani z uprizoritvijo **Svatbe** R. Selige, ki je bila premierno uprizorjena v začetku leta 1938. Svatba je bila izrazit gledališki dosežek v Sloveniji, doživelja je nedeljnja priznanja kritike in zanimanje občinstva ter zaradi nastrokovnega dela žirije izpadla iz predstav na Sterijinem pozorju, kljub temu, da je umetniški direktor Sterijinega pozorja javno opozoril, da je Svatba ena od treh najboljših predstav, ki jih je videl pri nas. S Svatbo bo kranjsko gledališče gostovalo v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Povabljeno je tudi v Cankarjev dom, ki omogoča nastope najzazitejšim kulturnim dosežkom, da dozive najširšo slovensko predstavitev. Razgovori s pred-

stavniki kulturnega centra so potekali že maja in junija, kranjsko gledališče je že uspelo dobiti termin v začetku decembra. Se do danes ustrezna pogodba ni sklenjena, toda v kranjskem gledališču upajo, da bodo načrtovano gostovanje lahko realizirali.

M. L.

Pisan splet folklornih plesov – Jutri, v soboto, 10. oktobra, ob 19. uri se bo v zadružnem domu na Primskovem začela tradicionalna, usakoletna revija folklornih skupin kranjske občine. Nastopile bodo folklorne skupine iz Podblice, Preddvora, Visokega, tovarni Iskre in Save, gostujuča folklorna skupina iz Bitole ter domača folklorna skupina s Primskovega. Večinoma bodo plesale gorenjske plese. Iskra bodo predstavili tudi goričke, savski folkloristi prekmurske. Gostje iz Bitole pa seveda makedonske. Letošnjo revijo je prireditev. Zveza kulturnih organizacij Kranj, razdelil na dva dela. Tako bodo v soboto svoje delo predstavile odrasle folklorne skupine, revijo pionirskih skupin pa bodo pripravili spomladi. V kranjski občini imajo namreč danes že sedem odraslih in sest otroških folklornih skupin, ki lahko zapolnijo dve reviji. M. V.

Alenka Kham-Pičman v Kranju

Med oprijemljivostjo in videzom

Za dosedanje likovno žetev rojakinje akademike slike Alenke Kham-Pičman ni toliko značilno število ustvarjenih del kot zgledno poprečje njihove kvalitetne ravni še posebej pa slikarkina doslednost in discipliniranost pri načrtovanju in izvedbi določene likovne naloge.

Likovna prizadevanja Alenke Kham-Pičman se uresničujejo v dveh smereh: na slikarskem in grafičnem področju. Medtem ko se v avtoričinem slikarstvu uveljavljata predvsem krajinu s figuro in portret, je grafika dosledno vezana na oblikovno poenostavljeno obravnavanje krajinske motivike.

Slikarkin odnos do predmeta, do krajine ni realističen, temveč močno osebno obarvan, je bolj ali manj projekcija oblikovalkega notranjega doživljjanja na slikarsko ploskev. Takšno razmerje do slikarske tvarine vnaša včasih v posamezne slike določene nadrealistično občutje, ki pa je pogosto kontrolirano oziroma zavrti ali celo premagano z nekaterimi oblikovnimi determinantami, ki postavljajo slikani prizor na bolj realna tla.

Plod psihološkega pristopa k objektu je avtoričin lastni portret, ki sodi poleg portreta očeta med najbolj uspešne portretne studije, predstavljene na razstavi.

Drugačen likovni značaj kažejo slikarkina grafična dela, izvedena v barvni jedkanici in akvatinti. Grafike na temo Spomini na Kokrški log so drobni grafični zapisi, preprosti po svoji oblikovni zamisli in morda prav zato občutljivi posredovalci avtoričnih razpoložen. Krajinska predmetnost je do kraja izčišena, izražena je samo s črtami in barvnimi toni. Posamezne motive, ki se pojavljajo v predstavljenem grafičnem ciklu, je slikarka prenesla tudi v oljno tehniko.

Cene Avguštin

Jutri bo v Radovljici spet zapel slovenski pevski zbor internirancev iz Dachaua

Pesem je življenje

Veliko sem slišala o njem od njegovih koroških prijateljev, borcev, aktivistov, internirancev. Valentijn Hartman-Folti. Dolgoletni pevovodja koroških slovenskih pevskih zborov, osrednji koroški zborovodja. Po dva, tri zbere hrati je vodil. Bil je pevovodja edinstvenega slovenskega pevskega zbora, ki je pel sredi žic, sredi mraza in lakote, sredi smrti. V Dachauu. Toda prav ta pesem jim je pomagala vzdržati ...

Hud mraz je okoval Klopinsko jezero, ko sem ga pozimi obiskala. Pod hišami je ležalo zaledeno in zasneženo jezero in le redke smučine in na nekaterih mestih razbrskan sneg za drsanje so dali slutiti, da je spodaj voda. Okrog deset let je že, kar so tu naredili hišo. Bi rekel, da je ob takem jezeru lepo, zdravo. Pa se Folti ne počuti dobro. Klima ob jezeru, pravi, je dobra le za tistega, ki je tu zrasel, za priseljence pa ne. Sploh pa ne za njegova zrahljana pljuča. Vsako zimo ga zdelajo pljučnice. Na morje bi moral, pod borovce. To jesen bo šel, če se bo le dalo.

Iz Libuč pri Piberku pod Pečo je doma. Vse od sedemnajstega stoletja so bili Hartmani svobodni Slovenci. Po materini strani bi se pisali Kušej. Zavedni Slovenci, kulturniki, pevci, muzikantje, literati. Oče Matjaž je bil citraš, kitarist, klavir so imeli doma. Pet Hartmanovih otrok, dve dekleti in trije fantje, je imelo svoj zbor. Najstarejša, Milka, je pisala pesmi.

Že zgodaj se je hiša zamerila nemškutarjem in Nemcem. 1938. so bili že na črnem spisku. 1941. so vseh sedem Hartmanov zaprli v Celovcu in potem izselili na vse strani. Oče je v taborišču tudi ostal. V njihovo hišo so naselili Kanalce, da bi jih laže ponemčili.

22. decembra 1941 je Folti prišel v Dachau. Pričela se je kalvarija. Vendar se je že kmalu ogledoval, kako bi spravil skupaj majhen pevski zbor. Da bi bilo vsaj malce lepega, vsaj malce življenja tu sredi smrti. Pri sprejemu internirancev je delal Folti. Prav, tam, kjer je v Dachau človek pustil svoje dostojanstvo, pravi. Ko so te ostrigli, obriči spodaj in zgoraj, dezinficirali s formalinom in lizolom ... Tu je prihajal v stik z vsemi taboriščniki, posebej pa si je prizadeval povezati se s Slovenci.

Za veliko noč 1943. je med barakami na bloku zasišal slovensko pevsko. Lepo so peli. Znova in znova so ga pritegovali ti glasovi. Če je le mogel, je takoj uro šel mimo barak, da jih je slišal, ko so poskušali. Tone Gortnar iz Železnikov je bil tam pa

Božo Grošelj, Petraki iz Celja, Risto Gajšek.

S Černečem, šolskim upraviteljem iz Prevalj, sta jih skupaj poslušala neki večer. »Ob večerni urici so poskušali zapeti. Ni in ni šlo. Folti si ni mogel kaj, da se ne bi ponudil ... Dogovorili so se za vaje in se potem dobivali na 24. bloku. Šest, sedem fantov je bilo od začetka. Potem so dachauski kulturniki izvedeli zanje in vprašali, če bi hoteli nastopiti. Že toda v slovenskem jeziku, so zahtevali fantje. Komandanu so predložili pesmi v nemškem prevodu. Triglav moj dom, N'mav čez izaro, Ljubca pojz z menoj ... Smeli so peti. Tudi Nemci, Čehi in Poljaki so imeli svoje zbere, toda slovenski je s svojimi ubranimi glasovi postal ljubljeneč taborišča. Ko so se razmere poostrike, sta ostala le še nemški in Poltijev.

Zunaj na plantaži, kamor so vsak dan hodili na delo, so peli tudi take, da bi jih lahko takoj vse postrelili. Žumer z Jesenic je dobil pesmarico Glasbene matice. Folti je postal domov po note. Vse so naštudirali. Dvakrat so imeli celovečerni nastop. Konec poletja 1944 je njihov zbor štel že blizu sedemdeset pevcev. Potem so se sprli. Kako gredo ljudje zaradi politike nararen! Prav je povedal tisti poljski plakat v taborišču, da »sloga jači, nesloga pa tlači. Potem so se počasi spet zbirali in peli, dokler jih ni zredčil tifus. Od pozne jeseni pa do osvoboditve niso peli. Ob osvoboditvi so spet skupaj zapeli ameriškemu komandanu ...

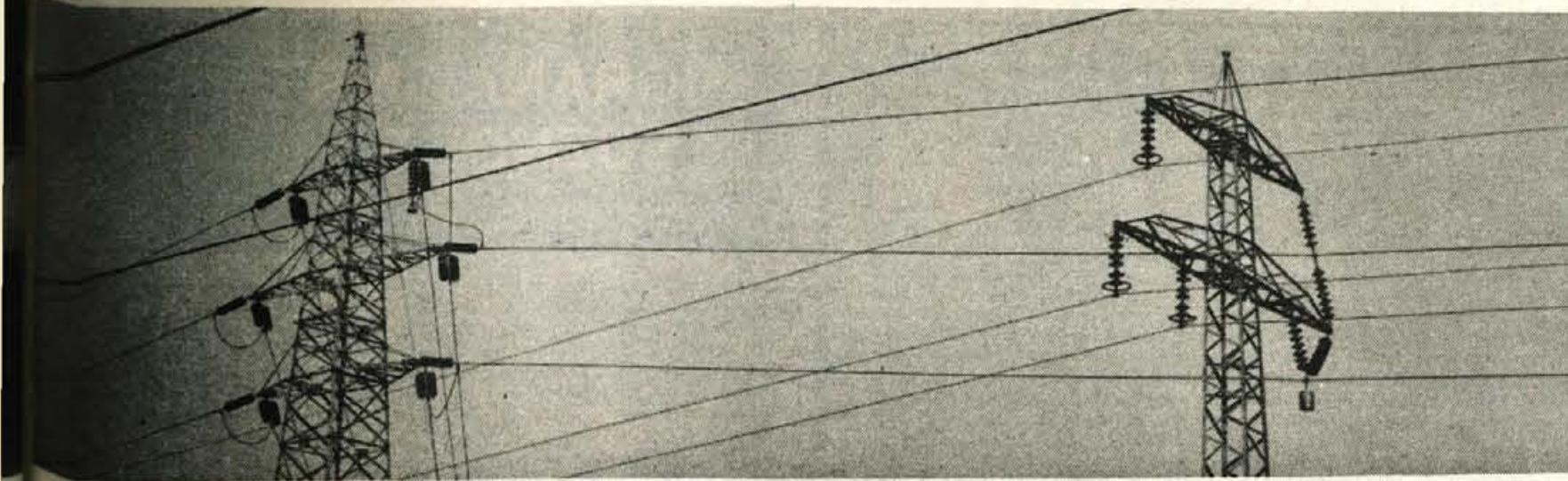
Po vojni, ko je prišel domov, se je brez svojih pevcev pocutil, ko bi mu noge spodrezali. Šele zdaj se je zavedel, koliko so mu ti fantje pomenili. Vedel je tudi, da takšnih glasov v svojem zboru ne bo imel nikoli več.

Celo življenje je živel za pesem in s pesmijo.

Se danes vodi pliberški moški pevski zbor. Vesel je, da se mladi ogrevajo za pesem, da radi nastopajo, čeprav morda niso tako narodno zavedni. Otroku je tudi, da takšnih glasov v svojem zboru ne bo imel nikoli več.

Jutri se bo v Radovljici spet dobil s svojimi dachauskimi pevci. Lani jih je bilo še okrog petindvajset. Spet bodo zapeli. Iz vsega srca. Kdo ne, morda bo tudi zadružni ...

D. Dolenc

Oskrba z električno energijo čez zimo

Kraj - Poraba električne energije v zimskih mesecih krepko počne to zimo. Ne moremo reči, da torej. Toda pred njimi je postavljeno. Ce se v Šoštanju ne bo kaj storilo, ce bo nuklearka dala svoje bomo imeli srečo z vremenskim nimamo, vse naše naprave delajo na skrajni meji obratovljivosti in vsak izpad bo srednje redukcije.

Gorenjska ima še dodatni prostor morsimo 85 odstotkov električne energije prenesti iz drugih delov Slovenije. Prenosno omrežje prepočasno dograjujemo in le ob tem obratovanju bo sposobno prenesti potrebno električno energijo potrošnikom. Elektro Gorenja redno vlagajo investicijskih naprave, zatika se pri združenem energetskem dinarju.

Zimo nam torej prostane skrajnostna poraba električne energije pozivi k varčevanju so več kot jeni.

UKLEARKA NAJVEČJI RIZIČNI FAKTOR

Ustvari smo v Jugoslaviji porabili za istotka več električne energije kot poprej, kar znatno presegajo zadnjih nekaj let. Največje je bilo Črna gora, kar odstotka, v Sloveniji je bil 5,5 odstoten. V prvi polovici leta pa Črna gora, ki je še na vrhu lestvice, beleži 31 odstotek porasta porabe električne energije, Slovenija 5,6 odstotni, Hrvaška 4,8 odstotni. V prvi polovici leta je bila elektroenergetična uravnoveženja in oskrba nem zadovoljiva, že julija in avgusta pa so se pojavile težave, ki so poleti potrošnja električne energije najnižja. Vzrok je v tem izgradnji novih elektroagregatov, slabi oskrbi z

mazutom in premogom ter seveda zaradi porasta porabe glede na prvo polletje. V vsej državi, razen v Bosni in Hercegovini ter Sloveniji, so bile uvedene redukcije druge stopnje.

Zaradi zaostrenih elektroenergetičnih razmer torej ne moremo pričakovati dobav električne energije iz drugih republik nad pogodbenimi količinami, prav tako za uvoz električne energije v Sloveniji deviz nismo.

Tudi v Sloveniji imamo te dni podobne težave kot v drugih republikah. Z vsemi zmogljivostmi dela šo-

nizkih dotokov za 25 odstotkov nižja od načrtovane.

Na vprašanje, kakšna bo oskrba v Sloveniji z električno energijo v zimskih mesecih, so elektrogospodarstveniki odgovorili, da bo največji rizični faktor obratovanje nuklearne elektrarne v Krškem. Ždaj je v obdobju zahtevnega testiranja, prebroditi bo moral začetne težave, kakršne običajno nastopajo pri zahtevnejših objektih. Kasnil je že začetek obratovanja, zato potrebnih 886 milijonov kilovatnih ur v letosnjih zadnjih treh in prvih treh mesecih

Gorenjski problem pa je prenosno omrežje. Pri Elektru Gorenjske očitujemo, da bodo distribucijske naprave ob normalnem obratovanju letos še sposobne prenašati potrebno električno energijo do potrošnikov. Še smo zapisali, kajti razmere se od lanskega leta niso izboljšale, zaradi porasta odjemna kvečjemu poslabšale. Že od leta 1978 Gorenjske ni mogoč kvalitetno napajati z električno energijo, saj izpad kateregakoli daljnovidova povzroči motnje v oskrbi. Z leti se težave le stopnjujejo. Elektro Gorenjska redno vlagajo investicijski dinar v naprave, zatika se pri v republiki združenem energetskem dinarju.

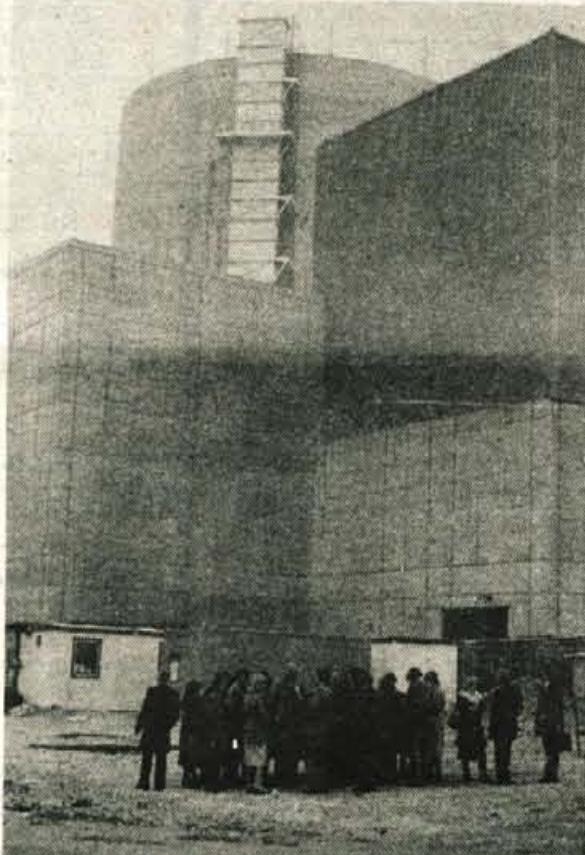
Prav zdaj v Sloveniji sprejemamo plan graditve elektroenergetskih na-

prav v tekočem srednjoročnem razdobju. Že zdaj vemo, da so investicije prenizo ocenjene, vzrok gre skrati v preveliki inflaciji. Obstaja realna nevarnost, da bodo žrteve razkoraka predvsem elektroenergetike naprave prenosa in distribucije v korist izgradnje proizvodnih naprav. Nevarnost za Gorenjsko torej, saj že danes dobro vemo, da z odlaganjem izgradnje razdelilne transformatorske postaje v Kranju in povezovalnega daljnovidova z Ljubljano ne bo več moč računati na normalno preskrbno potrošnikov z električno energijo. Brez nove razdelilne postaje pa tudi brez izgradnje hidrocentrale Mavčice ne bo mogoča oskrba nove jeseniške elektrojeklarne. Gorenjski delegati samoupravne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije se bodo morali torej glasno zavzeti za izgradnjo razdelilne transformatorske postaje v Kranju ter priključenja daljnovidova, kakor tudi za dograditev distribucijskega omrežja, ki bo omogočilo razdeljevanje električne energije na posamezna energetska območja na Gorenjskem.

POZIV K VARČEVANJU

Slej ko prej je torej to zimo na mestu poziv k smotriti porabi električne energije. Najbolj kritični meseci bodo december, januar in februar, ko lahko pričakujemo redukcije. Delovne organizacije se morajo pripraviti na morebitne omejitve v dobavi, pripraviti ustrezne varčevalne ukrepe, da bo gospodarska škoda čim manjša. Vsi se moramo zavedati, da bomo s skrajno smotrito porabo električne energije v najbolj kritičnih mesecih lažje prebrodili težave.

M. Volčak

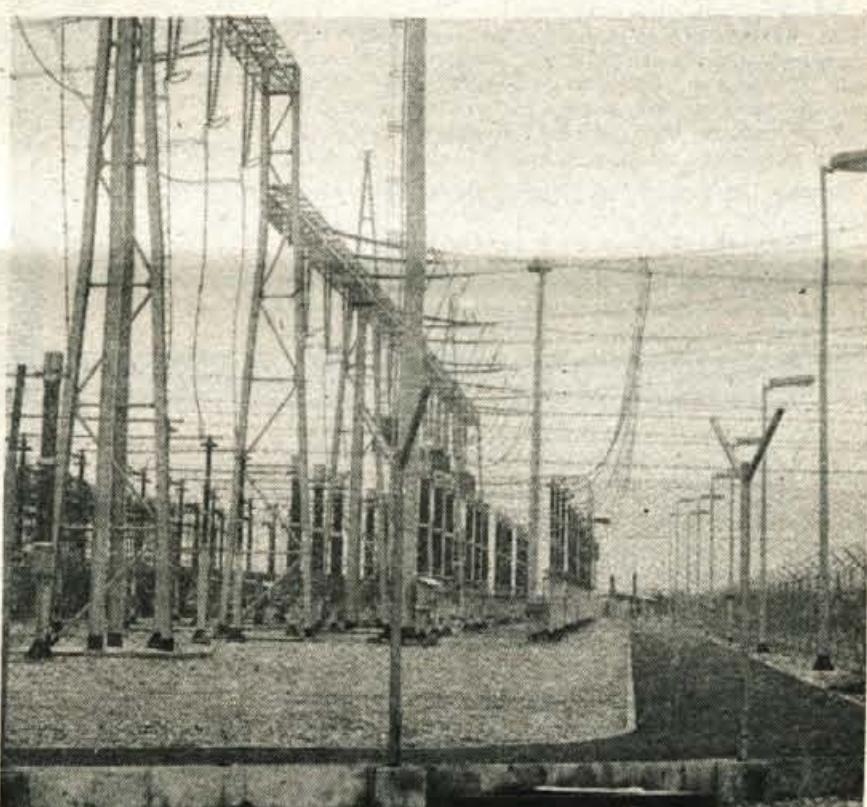
Pri oskrbi z električno energijo čez zimo bo največji rizični faktor nuklearka. Prebroditi mora začetne težave, ki so pri takoj zahtevnih objektih običajne, in lahko se zgodi, da svojih proizvodnih obveznosti ne bo izpolnila.

prihodnjega leta nedvomno ne bo dala. Vprašanje je seveda, koliko električne energije iz okvira nuklearnih proizvodnih obveznosti bi lahko pridobili s skrajnim angažiranjem vseh drugih elektrarn. Kako bo v hidroelektrarnah, je odvisno od vremena. Najbolj zanesljivo bo zato dodatno breme naložiti Šoštanjski termoelektrarni. Ce bi njene agregate gnali s polno močjo, bi lahko pridobili dodatnih 310 milijonov kilovatnih ur. S premogom je dobro založena, koncem marca pa bi se njena skladišča ob delu s polno paro kljub rednim dobavam dogovorjenih količin goriva izpraznila.

Brez nuklearine deleža bi torej primanjkovalo 576 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar pomeni, da bi več kot desetina vseh potreb ostala nepokritih.

GORENJSKA IMA DODATNO TEŽAVE S PRENOSNIM OMREŽJEM

Gorenjska je glede proizvodnje električne energije močno pasivna, saj pokriva le 30 odstotkov svojih potreb, pozimi, ko je poraba večja, le 15 odstotkov. Kar 85 odstotkov električne energije mora torej prenesti iz energetsko bogatejših predelov Slovenije. Torej bomo letosnjem zimo krepko odvisni od delovanja nuklearke.

Bistvenega pomena za Gorenjsko je zgraditev razdelilne transformatorske postaje na Okroglem in povezovalnega daljnovidova z Ljubljano, saj je dograditev prenosnega omrežja poleg zadreg z energijo dodatni problem Gorenjske.

Avtobusna postajališča čakajo

Pri krajevni skupnosti Bled so podpisali pogodbe za izgradnjo nadstrešnic na avtobusnih postajališčih, a Gradbeno podjetje Grad Bled se ne drži rokov

Bled - Velikokrat se upravičeno pritožujemo nad neurejenimi avtobusnimi postajališči. Le-teh je po Gorenjski veliko ali na prste ene roke bi prešteli tista, ki imajo vsaj ustrezne nadstrešnice. Kako hudo je pozimi, v dežju in snegu ter pasjem mrazu čakati na avtobuse na teh postajališčih, dobro vedo potniki, ki se vozijo na delo.

Navadno naj bi avtobusna postajališča ureidle posamezne krajevne skupnosti. A zdi se, kot da imajo nekatere kaj malo posluha za takšne krajevne probleme in v prvi vrsti namenijo denar le za asfalt - celo do vsake drvarnice. Na avtobusna postajališča s streho pa se pozabi.

Tudi na Bledu so krajanji želeli, da bi končno vendarle uredili postajališča pri Unionu, na Rečici in Mlinem. Veliko je bilo pritožb, hude krvi in nazadnje veliko upanja in zadovoljstva, ko so delavci obrtno gradbenega podjetja Bled končno le prišli in začeli z urejevanjem. A ne dolgo: skopali so le jamicu in odšli. Do zdaj jih še ni bilo nazaj.

Krajan Bleda so ogorčeni, kajti takšno brezvestno obnašanje in neodgovoren odnos je nerazumljiv zdaj, ko si krajevne skupnosti prizadevajo zbrati vsak dinar in ga smotorno obrniti. Mar krajevna skupnost Bled še ni sklenila pogodbe?

Pozanimali smo se na Bledu in v krajevni skupnosti so dejali: »Z vsemi izvajalcem del, z Obrtno gradbenim podjetjem Grad Bled, z Elmonom in zasebnim izvajalcem smo sklenili pogodbe. Naložba, ki velja po predračunu 400.000 dinarjev, je pripravljena, vendar se Obrtno gradbeno podjetje Grad žal ne drži rokov.«

Tako torej. Obrtno gradbeno podjetje je na avtobusna postajališča očitno pozabilo. Jame čakajo krajanji, čaka krajevna skupnost, ki želi imeti čimprej postajališča. Kdaj se bodo vendarle pri Obrtnem podjetju Grad Bled zganili in izpolnili svoje pogodbene obveznosti?

D. Sede

Sveti energetski vir je varčevanje, glasno govore svetovni energetski skupniki. Pri nas je varčevanje z električno energijo toliko bolj pomembno, saj vse naše naprave delajo na skrajni meji obratovljivosti.

ANDREJ ŠTREMELJ

LHO T SE

16

Začelo je snežiti. Iz šotorov v taboru pa sem moral vzetti nekaj svoje osebne opreme. Nejc je sestopal naprej. Pri vponki, prvezani na vrvi, sem se ustavil. Šotorov ni bilo nikjer. Iskal sem v višini vponke, vendar ga v začetku kljub temu nisem našel. Iskal sem preblizu vrvi. Sele vrvice od šotorov, ki sem jo izbrskal iz snega, me je pripeljala do vhoda. Hitro sem ga odkopal, zlezel vanj in pometal ven potrebne stvari. Še prej sem zaprl vhod se je vsul plaz novega snega. Zasutome je do vrata. Tako sem moral še enkrat vse odkopati.

Po kaminu nad štirico je bil tok snega nepreklenjen. Če ne bi po desni strani napeli dodatne vrvi za spust, bi bil sestop nemogoč. Še tako sem se dušil v plazovih. V votlini na štirici so me Pero, Ivč in Nejc lepo sprejeli. Prisel sem ravno na puding. Poklicali smo bazo. Aleš me je vprašal, če bom šel naslednjega dne še enkrat gor. Tako sem bil šokiran, da sem komaj odgovoril.

Potem, ko so Nejc, Ivč in Pero odšli proti petici, sem se pripravil in počasi sestopil v bazo.

Nejc je nesel letev in jo pritrdiril v Stipetovi stopnji. Zaradi naporov v zadnjih dneh je potem sestopil. Pero in Ivč sta šla do petice. Le s težavo sta našla šotor in pod njim izkopala majhno luknjo. Popoldne je snežilo. Zasipalo jima je votlino, zato sta sestopila.

Naslednjega dne je snežilo že zjutraj. Vse skupine na gori so imale čakalni dan. Za nas v bazi je to pomnileno dan počitka več.

Janez je šel na ekspedicijo kot radioamater. Njegova naloga je bila, da skrbi za veze na gori in pa za vezos s Kathmandujem ter domovino. Prvo naloge je opravljaj odlično. Pri drugi se je zatikalo zato, ker se Kathmandu pogostu oglašal. Problem za sebe je bila veza z Jugoslavijo. Zaradi nediscipliniranosti neketarjev odprav, med drugimi tudi naše na Everest, so Nepalc postali sitni pri izdajanju dovoljenj za radijske veze z domovino. Tako tudi mi nismo dobili dovoljenja. Potem, ko je Janez izvedel od Argentincev, da redno kršijo prepoved, se je tudi on pregrebil. Komaj je nekajkrat poizkusil dobiti vez z Ljubljano, že je prišlo obvestilo iz Kathmandne, da so radijske veze z Jugoslavijo dovoljene. Po skoraj dveh mesecih odsotnosti od doma je prišlo pogovarjal z Ljubljano. Vsi smo bili veseli, saj smo se tako počutili bliže domovini. Po dveh mesecih bivanja v bazi je nameč domotožje zajelo slehernega od nas. Nekatere bolj, druge manj.

Lhakpa in Nima Rita sta brez vzroka sestopila iz enke. Lhakpa se je že prej obnašal preveč zvezdansko. To je Aleš tako razjezilo, da ju je poslal domov. Stipe in Beni sta prišla na petico. Votlina, ki sta jo izkopala Pero in Ivč, je bila zanič. Zato sta se naselila v šotoru. Zjutraj je Beni odpovedal in sestopil. Stipe je sam dosegel greben, našel prostor za tabor šest in postavil šotor. S seboj ni imel ne hrane ne gorilnika, zato je sestopil.

Cas počitka v bazi mi je vedno hitro minil. Po vsem obroku smo še malo posededeli v jedilnici in »nakaldal«. To pomeni, da smo se pogovarjali raznorazne stvari. Eden je pripovedoval o tem, drugi onem itd. Teme so se spontano prelivale ena v drugo. Mnena pogosto niso bila enaka, zato je prihajalo do raznih bolj ali manj prijateljskih preprčevanj. Ob večerih se je tako nakladanje vleklo dolgo v noč. Nekateri so bili pri tem bolj aktivni od drugih. Med nami je bilo nekaj pravih specialistov. Kmalu po prihodu v bazo se je rodila ideja, da bi napravili tekmovanje za nakladalce. Tekmovali naj bi za zlato, oziroma srebrno in bronasto lopato. Določili smo komisijo treh, katere predsednik je bil Dok. Sestavili so poseben pravilnik, ki je bil že sam po sebi v smislu nakladanja. Da si boste laže predstavljali, kako je nakladanje izgledalo, si približi ogledimo ta pravilnik:

Pravilnik o tekmovanju za zlato lopato (v nadaljnjem tekstu ZL)

1. Tekmovanje za ZL je namenjeno plemeniti večini nakladanja, je povsem amatersko in ni v skladu s samoupravnimi normami.

2. Sodeluje lahko vsak član ekspedicije Lhotse '81, razen tistih, ki ne izpoljujejo pogojev iz člena ena. (Zato smo novinarje Peko diskvalificirali, oziroma smo mu dali »B« licenco. Novinarji so pač profesionalni nakladači, kar je bilo pri Peki več kot očitno. Ni imel konkurenca).

3. Nakladanje je samo ustno, v naprej nepripravljeni in mora krepiti predvsem žvezkalne mišice. Po polnoma nepomemben je vsak intelektualni delež.

4. Teme nakladanja so neomejene.

5. Nakladajoči mora imeti vsaj enega poslušalca, ki dokazano ne spi pregloboko. Naklada se v bratskih jezikih, ki jih mora poslušalec obvladati, kar pa ni nujno za nakladajočega.

6. Kraj nakladanja ni omejen, le da je v mejah permita njegovega veličanstva kralja Birendre.

7. Odvažanje naloženega materiala gre izključno na stroške nakladača (svinjanje po ledeničkah je prepovedano).

8. Pri nakladanju ocenjujemo:

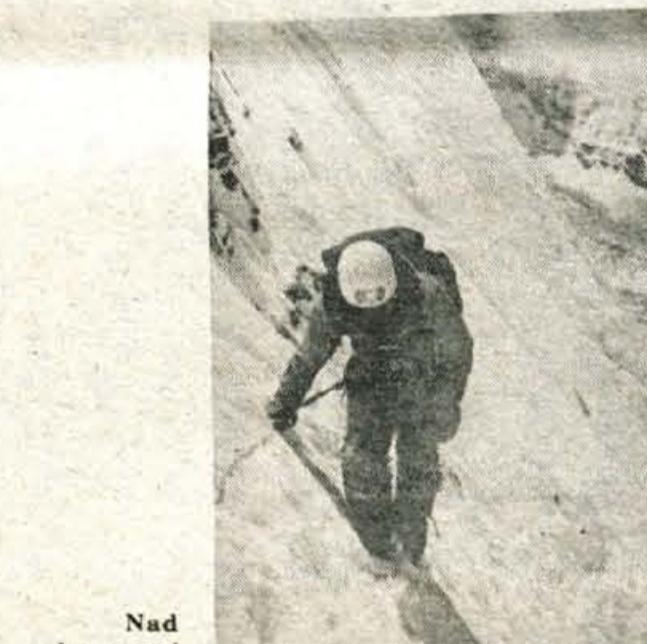
- volumen naloženega
- specifično težo in gostoto naloženega
- umetniški vrtis o naloženem

9. O končnem zmagovalcu odloča vsaj dvotretjinska večina članov odprave Lhotse '81. Glasovanje je tajno. Drugo in tretje uvrščeni dobita srebrno, oziroma bronasto lopato. Ostali se lahko zadovolijo s štiharcami naravne velikosti, ki jih nabavijo na lastne stroške.

10. Pravilnik stopi v veljavno takoj po ustni objavi predsednika komisije – slavnega vrača ekspedicije Hote '81. Pravilnik je sprejet nedemokratično in proti njemu ni ugovora.

Po prihodu v Kathmandu smo imeli glasovanje. Nespornej zmagovalec je bil Vanjo, njemu ob stran pa sta se postavila Dok kot drugi in Viki kot tretji.

Počasi, toda vztrajno nas je začelo skrbeti za vrh. Vremo se ni in ni hotelo popraviti. Bolgari so prišli na vrh tridesete aprila. Gyalzen je pripovedoval, da se gora nekaj dni potem, ko jo kdo osvoji, jezi. Sedaj bi morala še ne vem kakšna jeza splahneti. Peka, ki je že odšel v Kathmandu je sporočil, da tam dežuje vsak dan. To je za ta letni čas precej neobičajno.

Nad taborem tri

Pohod Kranjčevega bataljona prek ozemja 2. bataljona Kokrškega odreda

Kranjčev bataljon je prišel na območje Kokrškega odreda tedaj, ko so Nemci že prenesli jedro svojih sil na levi breg Save – Zaradi tega je 2. bataljon Kokrškega odreda na področju Storžiča in Karavank doživljal najhujše dni – Umik in operacije na Koroškem – Ko sta vodiča kokrškega bataljona Kranjčev bataljon pripeljala prek Save pod Begunščico in Košuto, so ga pričakala izpraznjena skladisca in nemški napadi – Strahota razočaranja, žrtve in napor – Kranjčev bataljon zaradi sovražnikov zapore ni mogel proti Štajerski prek Dobrče. Košute ali Krvavca – Bataljon se s kokrškim vodičem spusti na Koroško – Dvomi in zapleti – Kranjčev bataljon se 25. avgusta na Robežu uspešno spoprime z Nemci – Prvi večji spopad slovenskih partizanov na koroških tleh – Medtem tudi Kokrški bataljon uspešno manevriра pod Storžičem in 29. avgusta Nemcem zada krepak udarec.

Ko so oddelki 2. grupe odredov z Jelovice in prek Save prihajali na področje Begunščice in ljubljanske kotline, kjer je bil operativni sektor 2. bataljona KO, se je zgodilo še marsikaj takega, kar je vplivalo na tamkajšnje razmere.

Nemci so že vse od 1. avgusta 1942 z delom sil, ki jih niso zapošljili na Jelovici, zasledovali Kokrški bataljon tako, da so prišli tudi

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

Erika se takega doživetja ni nadejala in to celo od nemškega voja. Ali je to sploh mogoče, da jo je ta čapin tako ponižal?

Ostala je nema in globoko užaljena. Hans pa se je potuhnili, kot da ženske sploh ne pozna. Tudi njega je bilo sram. Sedaj je uvidel, koliko cenijo take prišleke, kot sta on in Erika. Iz govorjenja med vojakom ugotovil, da sta z Dunaja, da se vračata z dopusta ter da sta poklicana komando v Celovec. Tudi to je ugotovil, da sta bila pred dopustom Francij.

Vlak se je ustavil pod vasjo Lipa, kjer je izstopilo le nekaj staršev kmetov s košarami in paketi ter se napotilo preko ceste po ozki poti v proti vasi. Po nekaj kilometrih od železniške postaje sta Erika in Hans izstopila na postaji Vrba. Iz kupeja sta odšla brez slovesa, ponizana razočarana. Potnik, ki so prav tako izstopili, so se porazgubili na strani, le Erika in Hans sta nekaj časa postala, da sta se orientirala, katero smer naj se napotita, saj sta bila tu prvi.

Erika je po krajevem postanku na peronu odločno pograbila svoj ček in se napotila po dokaj strmi poti na glavno cesto, ki je vodila v letoviško vas Vrbo. Hans je izgubljen capljai za njo.

VOJNA

V ranem jutru je Marko prebudilo praznično zvonjenje, ki je označilo cvetno nedeljo. Farna cerkev je bila oddaljena le nekaj sto korakov, njenje je bilo močno in ubrano. Res so mojstri v pritravanju tih možje, si je mislil Marko, ko je nenadoma zasišal močno hojo po stopach. Kmet je v eni senci prihadel na skedenj in glasno povedal novico: »Ta vojna se je začela.« Marko še na pol v dremavici ni dobro razumeval, je slišal, in je vsega prestrašenega kmeta vprašal:

»Kaj je pravzaprav?«

»Kaj, vojna se je začela,« je vypil kmet.

»Kakšna vojna?« je zavpil Marko in bil mahoma na nogah. Prav je planil s svojega ležišča tudi Jože.

»Hudič naj jo vzame!« je zavpil Jože.

»Kje si pa zvedel, da se je pričela vojna?« je Marko hitel spraševal kmeta, obenem pa se je oblačil. Roke so se mu tresle in tej novici skoraj mogel verjeti.

»Radio pripoveduje, da so Nemci brez vojne napovedi napadli Jugoslavijo in da so že bombardirali Beograd. Pridita hitro dol, saj radio pove samo o vojni, poročila so pa taka, da vsega ne morem razumeti.«

Marko in Jože sta se uredila in se takoj napotila v kuhinjo.

»Res je, Jože, vojna se je začela.«

Radio Ljubljana je poročal, da je nemška vojska ob pet in petih brez vojne napovedi napadla Jugoslavijo in ponekod vdrla tudi prek V več valov so nemški bombniki tudi napadli Beograd.

V kuhinjo je pridrvel neki podnarednik in poklicni kmet Jože, da naj se takoj na krajši sestanek v štab.

Marko je brez besed poslušal poročila. Kmet in kmetica sta posledi odleteli od kleti do podstrešja in nekaj prenašala. Marko je le za kratek stopil pred hišo in videl kmete, ki so se zbirali pred hišami, videl pa je podoficirje, ki so v bojni opremi hodili s hitrimi koraki po vasi. Marko je zdrivel tudi vojak na motorju, ki je v prikolici vozil štabnega rirja.

Marko je ostal miren. Vrnjil se je v kuhinjo. V poročilih so bila tudi tiste, katera navodila civilnemu prebivalstvu glede večerne zatemnitve, upozornjanja zaklonišč in še polno drugega v zvezi z vojno.

Marko se je podal na skedenj, vzel svojo vojaško opremo, uredil si kovček in vse skupaj prinesel v kuhinjo. V kot je postavil puško, obšlem in položil kovček. Na steno je obesil vojaški plašč in optač z umetnimi torbicami. Ko se je ozrl skozi okno, je zagledal nekaj civilistov, ki napotljiv na dvorišče. Vprašal je civiliste, kaj hočajo, pa so mu odgovorili, so klicani v to enoto.

»Počakajte nekaj časa, sedaj so vsi na sestanku. Opozorjam vas, da se ne oddaljujete,« jih je opozoril Marko.

Odšel v kuhinjo, kjer je našel kmetico, ki je jokala in oblačila otroka.

»Nikar ne jokajte, saj mogoče ne bo tako hudo,« je Marko toljal gano in jokajočo kmetico.

Radio Ljubljana, zadnja prejeta novica, je obveščal napovedi po prvem bombardnem napadu na Beograd je več tisoč civilnih žrtv. Zaradi tako hude tudi zato, ker je bombni napad presenetil ljudi še v nujni. Med žrtvami je tudi mnogo otrok. Goreči Beograd pričakuje novi napad in se uprejo sovražniku. Obveščamo prebivalstvo, bomo po krajevem premoru poročali o najnovejših dogodkih, o Nemci na Jugoslavijo ter dajali tudi navodila prebivalcem.

Jože se je vrnil z nekakšnega sestanka in našel Marka na dvorišču. Poleg njega je stala kmetica, ki jo je Marko še vedno tolažil. V namenjujevala pa je njenega mlajšega otroka, se mu smehtjal in ga ujekal.

postalo po 20. avgustu, ko Nemci svoje glavne sile prenudili krvavškega masiva prav na tabor. Košute, ki se je nemškemu udarju izmikal in 7. avgusta prešel celo na koroško stran, kakor potem se bo izmikal nemški premor, mu je sicer uspel, zato pa ni mogoče pomagati Kranjčevemu bataljonu Savinjskega odreda, ki je najhujši čas po gunjščico in Košuto. Medtem namreč Nemci že našli pripravljeno hrano pod Begunščico in začeli nadzorovati velenje.

Kranjčev bataljon Savinjskega odreda 2. grupe odredov, ki je vodil Simonov bataljon, je tako prizadelen v Karavanki tedaj, ko so nekaj enot od tod že povsem prevzeli nad terenom. Zato se je godilo podobno kot poprej velenje.

To je kazalo na očitno dejstvo, da so bili Nemci medtem že znanjeni z načrti 2. grupe odredov o prebijanju proti Stajerski, tako po manevriranju Kokrškega bataljona KO. Zato je podobno Kranjčevega bataljona prek sestankov potekalo v izjemno hujši razmerah.

Bataljon je tedaj strel 80 borcev. Z desnega brega Save je na levem bregu prišel osem dni za Simonov bataljon. Dne 19. avgusta sta ga med Zaloščami in Partizanci našli proti Posavci, na kmetijo na levem bregu Bjelovrščice. Rakev je bil ujet kot borec 2. grupe odredov.

Tudi poslej so Nemci z manjšimi oddelki zasledovali Kokrški bataljon, ki se jim je tudi zaradi pričakovanja 2. grupe odredov izmikal z neprestanimi premiki.

Se huje je na področju med ljubljanskim kotlino in Kokrom ter na območju južnih pobočij Košute man-Tomina.

IVAN JAN-SREČKO

9

KOKRŠKI ODRED

»S Kamniškim bataljonom smo se premikali na Menino planino (to je bilo med 27. in 28. avgustom – op. I. J.). Tisti večer smo na Menini planini prvič, odkar smo prekoračili mejo, spet glasno zapeli. Prepelali smo skupaj s Kamničani – oni so urezali Kovači smo, mi iz grupe pa smo zapeli nekaj tistih, ki jih Kamničani še niso poznali.«

Kmalu pa so jih Nemci spet začeli zasledovati. Po zaslugu horcev Kamniškega bataljona, ki so dobro poznali teren, so jim partičani kmalu zmešali sledi.

Marjanca

Hudomulno je mežikala na zadnji sedež v avtobusu in se od srca posmaja vsaki čali, ki sta jo ugnali pape ali Tončka. Tudi Marjanca je marja povabilo s sabo na izlet kot Marjanca Leščanka.

Marjanca Kolmanova je Leščanka od testindvajsetega leta. Malo le ve, da je doma iz Leš pod Dobro, Šutarijeva. Lasje so se ji posmeli, noge je ne drže več najbolje. Pa, testinsedemdeset let tudi ni ve.

Z osmimi leti ji je umrla mama, z

trajstimi jo je oče hotel prodati Kočevko, s trinajstimi naj bi v Ljubljani pestrana. Pa je vse želel. Ce je bilo še slabše, če je

za komilo le kos kruha in jabol-

je bilo doma bolje kot pri tujih.

po soli je šla delat v tovarno,

petek je bila stara štirinajst, v

to je že stala pred tovarno v

čelu. V dveh letih je v tkalnici

prihranila, da se je potem dve

lahko učila za šivilo. Pri Švelč-

daji v Tržiču. Fajn ženska je bila,

posminjana Marjanca. Deset kron

bolniški, trinajst mojstrici za uk.

am se Marjanca še dve leti udru-

godi po Ljubljani, da se nauči

pospravljati. In kako se je

če veste, so jo naučili. Ni slabla

čela. Srečo je imela, da je prišla

dom, ki so jo imeli radi. Iz

ljubljane je šla potem k Šušterši-

v »štikarijo«. Devetindvajset

je delala tu, do upokojitve.

Posebno veselje je imela Marjan-

ca življenje za stroje. Kako jo je

večno vlekovalo k njim. Ko je bila stara

PA NISMO SE UKLONILI

Med srbskimi junaki

Ko se je začela vojna, se je takoj javil kot prostovoljec v Celjski polk, ki je neslavno končal pri Črnomlju. Njegova skupina je bila ena redkih, ki so v Črnomlju odprli vojaške vagonje in ljudem razdelili vsa živila. Posrečilo se mu je vrnilti z orožjem v Ljubljano in potem domov. Doma so ga žandarji že čakali. Po Mozirju se je namreč raznesla novica, da je prav Ivo tam pri Trbovljah z mitraljezom tolkel po vsem, kar je bežalo domov. Pa mu je moral le nekdo biti podoben.

Nikamor se ni smel prikazati, da ga ne bi napadali. Nemci tedaj še niso posredovali, temveč so se ob teh vaških prepričilih le še zabačevali. Vedel je, da se mora umakniti. Ko je 28. aprila 1941 pri trgovki nalagal stvari, ki jih je hotel vzeti s seboj, ga je arretirala nemška patrola. Prva arretacija na Mozirskem je bila to. Potem so jih pobrali za cel kamion. Vzeli so tudi njegovega očeta Ivana in sestro Slavko, ki je imela še 14 let.

V starem pisku so zapisali: kje ima skrito orožje lovake družine, kje prapor. Tudi tepli so. En dan so jih naložili na kamion in odpeljali v Maribor. Tu je našel tudi mamo. 6. julija so jih pod stražo odgnali iz celic. Dvajset kilogramov prtljage je vsak lahko vzel s seboj in 500 dinarjev. Na vlak so jih odpeljali. Šipe so bile premazane z apnom, da bi ne videli, kam jih peljejo. Skozi razbite šipe in praske so potem videli, da gredo proti jugu.

Od Zagreba naprej so jih na vsaki postaji nekaj zložili. Okrog deset družin so došli v Mladencovcu. Med njimi tudi Čerinove. Ljudje so jih že čakali pri vlaku, da jim ponudijo prenočišče za prvo noč, hrano in vse kar potrebujejo. Niso mogli razumeti Srbi, da lahko ljudi vzamejo kar takole z domov in poštevajo v neznanu. Po Čerinovem in še neke Valantovem iz Maribora je prišel Drago Jevtić, občinski tajnik v Kovačevcu, pol ure hoda iz Mladencovca. Na dvorišču je imel majhno hišico, v kateri se je za tisti čas dalo kar udobno stanovati, se spominja Ivo. Vaščani so jim prinesli koruzne moke, masti, fižola. Vse vas je bila na nogah in vsak je hotel po svoje pomagati. Ne bo Ivo pozabila cigana, vaškega bobnarja Luše, ki jim je prinesel prvo mleko. Revez ni imel drugega kot kozo ...

Dve leti so bili pri Dragu. Iva je imel za svojega petega sina. Še danes, ko prideta skupaj, to vedno poudari. Za njimi je prišlo in vas še deset družin Srbov iz Hrvatske in za vse je skrbel.

Teden Slovenec je bil oče. Po plebiscitu je bil iz avstrijskega Murava v Slovenijo. Isto so se selili. Nazadnje so živelji v Mozirju v Savinjski dolini. Z lesom se je oče pečal in vozil. Peta kolona ga je kmalu imela na vazu. Prav tako otroke. Ivo je bil sedem leti menda najmlajši načelnik sokolskega društva na Slovenskem. V vseh akcijah je nemčurjem bil zraven: pri brizganju na bele dokolenke nemčurke mladine nemških praznikih, pri mazanju nemčurkih katranom, v zasedah, ko so trosili

na Hitlerjev rojstni dan ...

Cerin – Pero Slovenec

Tudi Iva sem spoznala letos na Avnu. Isto je imel čez. Smisel za orientacijo na svetih je pridobil že kot mladenič, ko je bil v avnu pri Sokolu. Predvojaško vzgojo so imeli, kjer so jih učili streličati, urili so jih pa v orientacijskih pohodih. Nikoli ne veš, i kaj takinale pride prav. Ivu se je to več velikorat obrestovalo.

Teden Slovenec je bil oče. Po plebiscitu je bil iz avstrijskega Murava v Slovenijo. Isto so se selili. Nazadnje so živelji v Mozirju v Savinjski dolini. Z lesom se je oče pečal in vozil. Peta kolona ga je kmalu imela na vazu. Prav tako otroke. Ivo je bil sedem leti menda najmlajši načelnik sokolskega društva na Slovenskem. V vseh akcijah je nemčurjem bil zraven: pri brizganju na bele dokolenke nemčurke mladine nemških praznikih, pri mazanju nemčurkih katranom, v zasedah, ko so trosili

na Hitlerjev rojstni dan ...

D. Dolenc

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

SGP TEHNIK ŠKORJA LOKA STARA CESTA 2

Raspisna komisija TOZD Gradbeništvo raspisuje:

Proste delovne naloge in opravila s posebnimi pooblastili

ORGANIZIRANJE IN VODENJE OPERATIVE

Pogoji: visoka izobrazba gradbene smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih ali

- višja izobrazba gradbene smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih,
- da je moralno politično neoporečen
- da je gospodarsko razgledan
- da ima vodilne sposobnosti.

ORGANIZIRANJE IN VODENJE FINANČNO-PLANSKE SLUŽBE

Pogoji: visoka izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih

- ali višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih,
- da je moralno politično neoporečen
- da je gospodarsko razgledan
- da ima vodilne sposobnosti.

Kandidati naj podložijo dokazila o zahtevani strokovni izobrazbi in delovnih izkušenjih v roku 15 dni od objave raspisa kadrovski službi SGP Tehnik, 64220 Škofja Loka, Staro c. 2 v zaprti pisemski ovojnici z oznako za raspisao komisijo.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 15 dni po izbiri.

**Poslovno prireditveni center
GORENJSKI SEJEM
Kranj**

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. **STROJNEGA TEHNIKA ZA OPRAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE KOMPRESORSKO-HLADILNIH NAPRAV**
2. **KOMERCIJALISTA**
3. **CISTILKE**

Pogoji:

pod 1. prednost imajo kandidati z daljšimi delovnimi izkušnjami pri tovrstnem delu in s strokovnim izpitom

pod 2. srednja ali višja strokovna izobrazba, prednost imajo kandidati z daljšimi delovnimi izkušnjami na tem področju s posebnim strokovnim izpitom za opravljanje zunanjotrgovinskih poslov

Vsi moški kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok.

Za obojestransko sodelovanje za nedoločen čas se bomo odločili po dvomesecni poskusni dobi.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: PPC Gorenjski sejem, Kranj, Staneta Žagarja 27. Rok prijave je 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po objavi.

čevci in drugimi bandami. Le majhne grupe so se lahko zadrževali tu. Kazni so bile strašne. Za vsakega padlega Nemca so pobili po sto ljudi, za ranjenega petdeset ... Potem so število sčasoma zmanjšali, sicer bi ostali brez ljudi. Tudi teren ni bil hvalezen za partizanski način borbe. Povečini raste tu hrast in akacija, ki jeseni izgubita listje. Še najboljša zaščita so bile koruzne njive, kjer so kmetje pustili stebre tudi čez zimo.

Leto 1942 je bil najbolj kritičen čas. Straten teror je vladal nad ljudmi. Vse kar so tedaj ljudje dali partizanom, je šlo za ceno glave. Medtem ko je bil oboroženi odpor v letu 1942 prisilenj k tlon, so v začetku 1943 številni odhajali v gozdove. Tedaj je tu deloval Kosmajski odred, pa Šumadijaki, Podunavski, Valjevski, vsak z majhnimi četami. Obstajale pa so tudi posamezne čete kot Kačerska, Valjevska, Kolubarica. Predhala med borbami niso poznali. Po borbi je sledil hiter premik na novo področje in tu je bilo treba spet udariti, da je sovražnik misli, da jih je vsaj dvakrat več, kot jih je bilo v resnic.

Ranjence so nosili s sabo. Tu ni bilo bolnišnic, kot v Bosni in Sloveniji. Nepokrene so spravljali v bunkerje, ki so jih sproti naredili pri zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh. Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

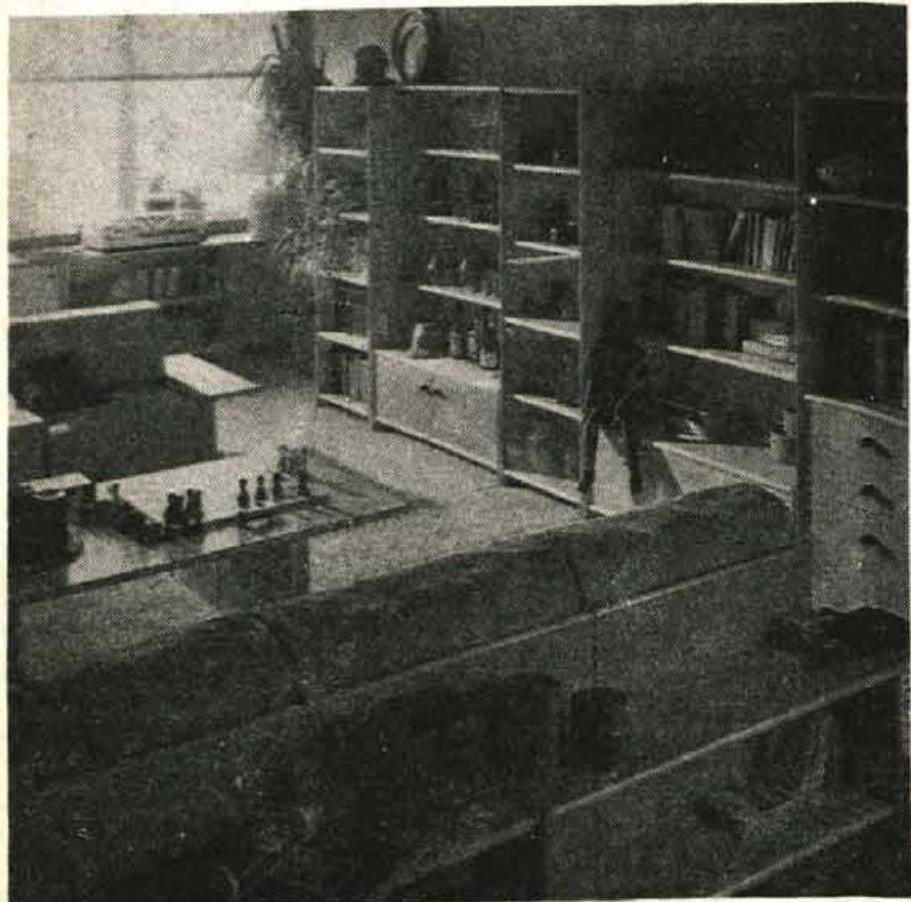
Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

Ivo je bil mitraljezec v Rudnički četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober strelč v zanesljivih ljudeh.

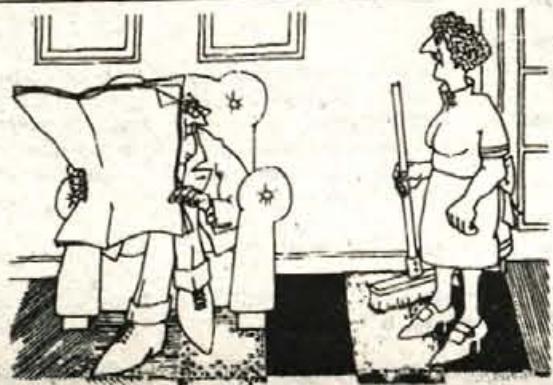
I

Kanček novega v stanovanju

Veliko sobo je lažje opremljati kot majhno, to se ve. Če pa imamo le preveliko sobo, kot na primer velika dnevna soba, si lahko pomagamo na ta način, da sedežno garnituro porinemo proti sredini, za sedeži si pa napravimo poličke, na katere bomo spravili vse tisto, kar ni treba, da je vsem na obeh; morda bo tu prostor za radio, gramofon, knjige, šivanje in podobno.

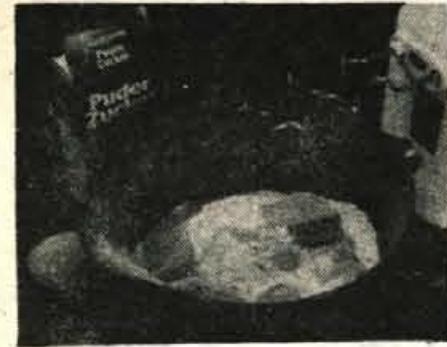
Šala

Tisti preprogar je spet klical... Hoče vedeti, kdaj bo lahko odnesel knjigo z vzorec.

Jabolčni zavitek malce drugače

POTREBUJEMO: 275 g moke, 150 g masla, 100 g sladkorne moke, 1 jajce, kilogram jabolk, sok 1 limone, 50 g lešnikov, 1 čajno žličko cimeta, zavoječek vanilij sladkorja, naribano lupino ene limone, noščev konico zmletih nageljnovih žbic, tretjino kozarca marenčene marmelade, kozarec dobrega vinjaka.

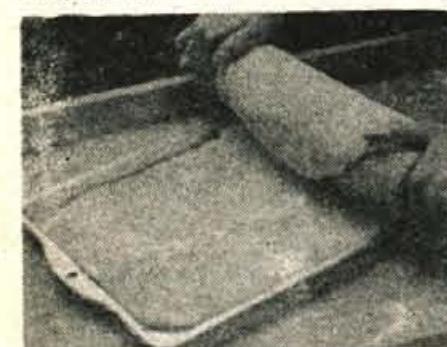
1 Moko presejemo v skledo, dodamo sladkor in mehko maslo ter vse skupaj zgnetemo v testo. Dve uri pustimo testo stati na hladnem.

2 Jabolka oljimo, očistimo, na režemo na krhle in jih položimo v limonin sok.

3 Lešnike na drobno zmeljemo in jim dodamo cimet, vanilij sladkor, naribano lupino limone in zmlete nageljne žbice.

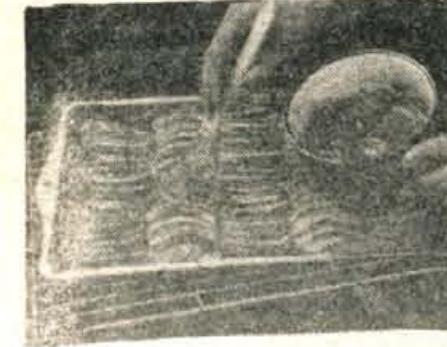
4 Testo oblikujmo v pravokotnik in ga položimo na pekač, ki smo ga prej namastili.

5 Testo z vilicami večkrat prebomo, potresemo z lešniki in vsemi dodatki, povrh pa jih obložimo z jabolkami.

6 Pečemo pri 200 stopinjah približno 35 minut. Vendar, pečica mora biti prej ogreta.

7 Ko je zavitek pečen, ga dokler je še topel, namažemo s pogreto rečeno marmelado.

Pregovor

Ce si se napotil proti cilju in se med potjo začel ustavlji, da bi kamenjal vsakega psa, ki laja na tebe, ne bo do cilja nikdar dosegel. Dostojevski

M. Mességué:
Narava ima vselej prav

HYPOCRAS

Ludvik XIV. ga je zelo cenil, zato so mu ga podarjali njegovi podložniki.

V liter rdečega vina dajte 350 g sladkorja, zeleno papriko, ingver in na rezine rezano reneto, dvanaest neolupljenih rezanih mandeljnov, dvanaest nageljnovih žbic in cimet. Vse skupaj naj se čez noč namaka, naslednjega dne pa precedite tekočino skozi cedilo. Liker sicer močno diši po cimetu, toda ko ga boste poskusili, se vam bo zdelo, da ste v nebesih!

Če dodaste še malo sive ambre, dobite stodostotni afrodisiak!

KORENJAVA MARMELADA

Po ljudskem verovanju naj bi tisti, ki je korenjevo marmelado, dobil »rožnat stegna«. To je nekoliko res, ker daje karotin koži lepo barvo. Če jeste za zajtrk korenjevo marmelado, ste celo pozimi lepo in zdravo rjavci.

Zrežite 5 kg korenja na klobarčke in ga kuhajte pet ur v petih litrih mleka in kilogramu sladkorja. Marmeladi dodajte naribano limonino lupino, da lepo diši. Marmelado morate hraniti na hladnem, ker je zelo občutljiva!

ZDRAVJE

Na tem mestu odpiramo novo rubriko zdravniških nasvetov. Pisnam na naš naslov: GLAS, Moše Pijadeja 1, Kranj, pod »Zdravje«.

Otrok je premočen

Vprašanje: »Imam štiri leta staro hčerko, ki je vsako noč v spanju vsa premočena, čeprav spi v mirnem prostoru. Premočena z mokrimi lasmi je tudi vedno pri igri, čeprav pazim, da ni preveč občena. Večkrat pa je prehlajena, ponavljajo se ji vnetja ušes itd. Zato?« M. V., Škofja Loka

Dr. Milena Zavrnik: »Znojenje je normalen pojav. Z znojem se iz telesa odstranjuje škodljive snovi. Znoj skupaj z lojem vlažno povrhnjico in s tem prečuje, da se koža preveč ne izsuši. Poleg tega ima znoj pomembno vlogo pri regulaciji telesne temperature. Za izhlapevanje znoja iz kože telo uporabi precej toplost (kalorij) in s tem se tudi znebi odvečne topote. Fizично delo znojenje seveda še spodbuja. Prav tako suh zrak, veter, preprič.«

Količina znoja, ki ga odda telo, je pri ljudeh različna. Razprtitev žlez znojnici v koži tudi ni enakomerna. Nekje jih je več, drug manj. Zato se ne znojimo enakomerno po celem telesu. Delovanje žlez znojnici je pod kontrolo avtonomnega živčevja, tistega, ki urejuje delovanje notranjih organov. To živčevje uravnava tudi budnost in spanje. Veliko otrok se že pri tem, ko se močno zatopi v igro, spoti v glavo (zato je tudi več znojnici, zlasti na čelu). Ravno tako se v spanju otroci napolte po čelu, laseh, ne pa po telesu. Vendar, ko dozori še hormonski sistem (po puberteti), pa ta pojav preneha.«

To ni bolezen, zato ni potrebno zdravljenje, niti ga nimamo z zdraviti. Skrbimo le za to, da bo imel otrok kratke in čiste lase (masto in umazani se počasi sušijo), primerno obleko (po možnosti brez sintetičnih vlaken) in pa da ne bo preveč oblečen. Otrok se zelo hitro in veliko giblje, tudi ko imamo občutek, da ne divja, in se zato v njegovega telesa tvori več topote, ki jo mora nekako oddati.«

Rade smo lepe

Da prsa ne bodo postala ohlapna in upadla, da bodo ohranila obliko, jih redno prhajmo z mrzlo vodo, nato pa jih narahlo masirajmo z olivnim ali mandljevim oljem, kateremu dodamo nekaj kapljic sivke ali evkalipta.

Prav je, da deklice že majhne naučimo, da si po umivanju s toplo vodo zjutraj s hladno vodo umijejo obraz, vrat, roke in telo vse do pasu. Ko se bo umivanje z mrzlo vodo zakoreninilo v njih, brez te jutranje osvežitve ne bodo ostale celo življene.

Ta mesec na vrtu

Kolerabico, ko jo nameravamo spraviti za zimo, moramo pobrati z vrta, preden nastopijo nočne pozebe. Pri tem odstranimo vse liste razen najmanjših, komaj nakazanih. Korene porežemo tako, da ostane samo kratek strcelj. Zdaj lahko kolerabo zazimimo v zasipnici ali pa shranimo tudi v kleti, vendar jo moramo z nepoškodovanimi koreninami in celim kocenom zakopati v peščeno zemljo ali vlažen pesek.

Podzemsko kolerabo ali kavlo pustimo v zemlji kolikor dalj časa je mogoče, toda močnejšega mraza vseeno ne prenese. Ko kavlo spravljamo, je ne smemo poškodovati, ker potem rada gni. Ščavje porežemo za prst visoko. Spravljamo jo le v suhem vremenu, ker mokra kavla hitreje gni. Najbolje se drži v zasipnici na prostem. Manjše količine lahko shranimo tudi v kleti, če je dovolj mrzla, sicer kavla požene in je neuporabna za prehrano.

Zasipnice za kavlo ne smejo biti preglobe, vendar pa zavarovane proti mišim. Za zasipnico odstranimo zemljo le na 10 do 15 cm globok jašek; tega obložimo z gosto žično mrežo, da glodalci ne morejo bližu. Podzemno kolerabo načojimo v kup, ki se v vrhu strehasto končuje. Prekrijemo ga s plastjo slame, potem pride na vrh še plast zemlje. Ta od začetka ne sme biti predebelata in jo dodajamo šele po potrebi, ko pritisnemo mraz. Za zračenje zasipnice denemo na vrhu nekaj šopov slame. V prvi polovici oktobra moramo saditi solato, ki smo jo sejali v začetku septembra. Pozneje presadimo sadike se ne vrastejo dovolj in jih največkrat mraz tako močno poškodujemo, da se posušijo ali zgijnejo. Ce je nevarnost, da se zimska solata izsuši zaradi vetrovne lege, jo sadimo na dno 8 do 10 cm globokih širokih brazd. Vrste naj bodo med seboj oddaljene po 20 cm in tudi v vrstah naj bo med rastlinami enaka razdalja. Predvsem pa je važno, da solato sadimo le tako globoko, kot so rasice sadike med presajevanjem.

Zadnje dni oktobra izkopljemo hren in korenike vložimo v kleti v vlažen pesek. Hren je sicer za mraz popolnoma neobčutljiv, toda izdelamo tudi v zasipu ali v gredi, le da tu uporabimo hren in vrtno zemljo. Varovalna plast naj bo debela vsaj 20 cm. Sodobni plastični foliji ali strešne lažje bo ostala suha tudi pozneje.

zmrzle zemlje ga ne moremo patiti, v kleti je pa vsak čas na. Pri izkopavanju pazljivo polezimo in umazani se počasi sušijo, vse drobnejše korenine, da ne naslednje leto na gosto pogoste takoj postal hren celo nadležen vel.

Ceprav črni koren tudi v zimi ne zmrzne, ne oblika predolgo s spravilom. Črni koren spravljamo proti koncu obliki kajti s sprotinim izkopavanjem. mo velike težave, brz ko zmrzne, preprečimo, če gredo s črnam in bližnjo okolico pokrovim debelo varovalno odelo. Za to uporabimo preperel hlevski šot ali listje. V ostrih zimah biti odela vsaj 30 cm debela.

Gomoljna zelena ne raste pred oktobrom, vendar pa smo pospraviti pred hujšanjem. Ker sledijo gomoljne zemlje, jih lahko poškodujemo neznaten mraz. Za stopinj pod ničlo je dovolj, da zmrzne in potem gomolj mora namrza zelena spet oblikuje.

Ko spravljamo zeleno, ne mo poškodovati niti gomolj srčnih listov. Vilasta lopata je delo najprimernejše orodje. povzdignimo iz zemlje vsake posebej in otresemo zemlje.

Izkopano zeleno moramo pripraviti za vzmiljenje. Listi smemo porezati, temveč jih odstranimo, razen najmanj sredini. Korenine pritezemo in nožem na dolžino nekaj centimetrov z gomoljem.

Gomoljne zelene lahko spravljamo v kleti, v zaprtem ali pa tudi v zasipu na prostem. kleti vložimo gomolje v vlažen testno eno zravn drugo in globoko, da vrh gomolja s petimi lističi še gleda iz peska. Sodobno delamo tudi v zasipu ali v gredi, le da tu uporabimo hren in vrtno zemljo. Varovalna plast naj bo debela vsaj 20 cm. Sodobni plastični foliji ali strešne lažje bo ostala suha tudi pozneje.

Brez ko na jesen dozori kostanj, po mestu zrastejo leseni hruški z ves čas tleto žerjavico in mamljiv vonj vabi k hruški. Kostanji, pečeni na žerjavici, ponujajo slasten predvsem ob hladnih večerih, ko ogrejejo dlani. Črna vrčka ni več polna okroglega, debelega živca, ampak povsem običajnega kostanja iz sočih gmajn, in čeprav je v njej za 10 dinarjev le zmanjšalo število primerkov, marsikdo rad poseže po njej. Če bolj varčnim, ki si tega sadeža povsem zastonj v bližnjem gozdu, pa poleg dobre večerje obeta prijeten jesenski sprehod. (dž) — Foto: I. Kokalj

ČRNOGRADITELJI

Takole milo, a vendorle ne domuno piše o domnevem črograditelju krajem Kamne verce.

Dobakali smo pust in hladen čas. Ce se boš, dragi delek, mučil z upražjanjem sede svojega zimovanja, se lahko podaš v Kamno gorico. Tu boš dobil hišico. Zemljišče kar ne si boš lahko razširil na kaj preprost način. Zgradil boš namreč nekaj žive meje, pa to gre. Pravi lastnik zemlje je

menda krajevna skupnost, a naj te to ne moti. Hišico boš nato mirno popravil in zraven dogradil še barako za priočno garazo. Vse to boš lahko načrtal po svoji lastni zamisli in brez vseh zapletov in težav na ustreznih uradih v Radovljici.

Spoznaš bol, cenjeni Bodičar, da boš s tem prihranil veliko živcev, pa tudi za ozimnico ti bo ostalo dosti več. Naj te ne moti, če boš črograditelj, saj ne boš edini.

In ne bodi v strahu za bodice, nihče ti jih ne bo polomil.

Ce je to res — in najbrž je — potem se mi vse skupaj zdi silno čudno. Ce že občina tako neusmiljeno in dosledno preganja, denimo, črograditelja čolnarne v Bohinju, zakaj za vraga se ne spravi tudi v Kamno gorico? Doslednost je sicer lepa čednost, a naj bo res vseposod in v vseh krajevnih skupnostih.

ASA PISMA

ČIRE-ČARE NE VERJAMEM!

Rad prebiram Glas, ker priča marsikaj zanimivega. Pred vami (Glas, 25. septembra, na 10. strani) sem prebral članek o vrtenju pokrova na mizo pri Martinovcu v Šentjurju. Sprašujem se, ali res niste mogli tega prostora zapolniti z drugačnim besedilom, re-

cimo s člankom o problematiki katerikoli krajevne skupnosti na Gorenjskem. Zame je to nadvina »traparija«. Menda ne živimo v srednjem veku? Kaže, da nekateri še danes verjamejo v razne čire-čare, v čarownice in sanjske bukve.

Misljam, da si Glas s tem članom ni pridobil posebnega ugleda. Pa brez zamere, če vsega ne verjamem. Se najmanj pa to, da pri Martinovcu vrtijo mizo.

Janko Kalan, Sovodenj

SVEŠČEVALEC VUČKO

10 Jelo Peternej

SEDETE, NISEM VAS PRISEL UBIT. RAD BI LE NEKAJ INFORMACIJ. RAZUMETE?

KAKŠNA DRZNOSTI?

PROSIM, POGLEJTE...

KAJ ŽELITE?

POPOLNO SODELOVANJE Z VAMI. MIRNO SEDITE ZA MIZO. GOSPOD POLKOVNIK!

SE BOJITE GOVORITI TU. V M. JI PISARNI?

Na izlet z Glasom

Tu je še zadnja skupina naročnikov, ki bodo potovali z nami v soboto, 17. oktobra v revirje na ogled rudnika in dalje v Krško na ogled »nuklearke« pa v Kostanjevico in še kam.

Tokrat je žrebala naročnica Šilar Jožica, Tomšičeva 15, Kranj

1. Ulčar Jože, Fortuna 126, Gorje
2. Traven Frančiška, Vodice 12
3. Faganel Rado, Poljšica 18, Podnart
4. Godnič Ivan, Pivka 25, Naklo
5. Kogovšek Stanko, Sovra 1, Žiri
6. Čermelj Roman, Gozd 1, Tržič
7. Polak Stane, Mestni trg 22, Škofja Loka
8. Gartner Franc, Rudno 33, Železniki
9. Lavtar Anton, Šutna 77, Zabnica
10. Fajfar Janez, Kovin, galantirija, Sorica

O programu izleta bomo v prihodnji številki še pisali. Za vas, ki ste bili izbrane, pa je važno, da prideite na zbirno mesto ob 7. uri pred hotel Creino v Kranju.

P. L.

Najstarejši Blejec je Franc Knaflč

Bled — Te dni praznuje visok življenjski jubilej, 95-letnico Franc Knaflč z Mlin na Bledu. Najstarejši Blejec je še vedno čil in zdrav in izvrstnega spomina.

Franc Knaflč je bil rojen na Selu pri Bledu v strelivem kmečki družini šestnajstih otrok. Oče je bil čevljarski in je leta 1895 kupil Sokličev mlin na Mlinem, kamor so se preselili in kjer Franc živi še danes. Franc Knaflč je bil mizarski pomočnik, izučil se je na Koroškem in veliko let delal na južnem Tirolskem, vse dotedaj, dokler ga niso poklicali v vojsko. Več kot štiri leta je preživel na frontah, petnajst mesecev je bil na ruski fronti ter na goriški. Še se spominja strašnih bitk, sam je bil spremjevalec vozov materiala na fronto. A srečno je preživel vojno in se vrnil na Bled, kjer je za 5 dinarjev dnevno spet delal od jutra do poznega večera. Leta 1925 je odkupil mlin in delal po okoliških krajih vse do upokojitve. Franc Knaflč je imel osem otrok, žena je umrla pred tridesetimi leti in odtej kot vdovec živi pri hčerkki.

Franc Knaflč ima 28 pravnukov, ki ga večkrat obiščajo. Pravi, da živi zelo dobro, tako kot še nikoli, saj je bil v mladih letih vedno navajen trdega dela in skromne hrane in oblike. Zdrav je, in če je zdravje pri hiši, potem je tudi življenje v jeseni življena lepo.

D. Sedej

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU,

NJEGOVIH KRAJIH IN LJUDEH

(17. zapis)

Bil sem že nekajkrat v Gozdu, osamljeni zagorski vascici v pobočju Kriške gore pri Tržiču. Prvikrat sem bil v Gozdu v letih pred vdom okupatorja. Takrat sem prišel v vascico po poti iz Gorič prek Svarja in čez gozdnat rob, ki na južni strani meji na terasasto jaso. Le-ta je privabilo v davnini prve stalne prebivalce. Saj je vse nekako prav: vode je dovolj, včasih preveč, tudi nekaj ravnice z dobro prstjo za polja in dovolj prisotnih bregov za travnike in pašnike. Pa še prijazna Kriška gora s svojimi senožetmi in obrambo proti prehodim severnim vetrovom. Vaščanov je bilo malo videti. Ali so bili na planini, ali pri delu v gozdovih, nekateri že tedaj tudi ob zaslužku v tržiških tovarnah, a zelo redki. Bil je pač poletni julij, nedeljski turistov nobenih, pravih tujev še manj. Skratka, idila tihe, od sveta odmaknjene gorske vasi. Bil sem tudi nekako slovesnejše nastrojen — saj sem prihajal v Gozd naravnost iz Svari. Za Svarje pa sem že vedel, da je že po imenu povezano s staroslovansko preteklostjo. Svarje, Svarun... Seveda na Svarjah takrat še ni bilo nobenih počitniških hišic (po novem, a napačno: o »vikendih«), le kmet z domaćim imenom Svaršek, je kraljeval nad zeleno planjavo in svojo samotno posetijo v zavjetju pod bregom.

V drugo sem spet bil v Gozdu že po osvoboditvi. Zdaj pa sem doživel ranjeno vas, med okupacijo požgano in izmučeno, s prebivalci, ki so preživeli, izgnanstvo v daljni tujini.

Nehote mi je prišla v misel zavest, da je v vsej obširni Češkoslovaški, v vojni pogorela ena sama vas — Lidičce. Pri nas pa je izginilo v ognju mnogo, premnogo vasi in vasič in zaselkov. V naglici niti vseh našteti ni morem. Pomislim le na Gozd, na Kokro, na Radovno, na Jamnik, na Dražgoše, Rašico, Solčavo, Bojanjo vas, Babno polico, in še na celo vrsto drugih krajev, ki sta jih požgala nemški in laški okupator ali pa njuni zločinski hlapci.

PARTIZANSKA POSTOJANKA

Tako bi lahko rekli vasiči Gozd kajti za narodnoosvobodilni boj je bila lega vasi kar najbolj pravčna. Odmaknjena, a ne preveč. Obdana z gozdovi, dohodi v vas pregledni, prebivalci pa naklonjeni.

Dne 6. oktobra 1944 se je v Gozdu utaboril 2. bataljon Kokrškega odreda. Po svojih kuririh so partizani kaj brž zvedeli, da jih Nemci iz postojanke v Križah nameravajo napasti. Partizani so postavili zasedo v spodnjem koncu vasi, to je na zahodni strani. Partizanski napad je uspel in Nemci so se s svojimi ranjenimi morali vrniti v dolino, v Križe. Razkenjeni sovražnik je že drugega dne spet napadel — to pot že okrepljen z domobranci iz kriške postojanke. Napadli so z več strani, prišli so tudi čez Trstenik in čez Povlje ter obokili partizansko četico. Le-ta je boj sprejela in se prebila skozi sovražni obroč. Padel je v junashkem boju le komandant 2. bataljona Slavko Dobre-Karlo.

Na mestu, kjer je hrabri borec padel, stoji danes skalnat pomnik z vzdano črno marmorno ploščo, ki ima vklesano besedilo:

Za svobodo je padel v borbi z okupatorjem Dobro Slavko Karlo, komandan II. bataljona Kokrškega odreda, 7. X. 1944.

Ni pa prav, da je pomnik postavljen pod potjo in še ga krije nova stavba počitniške hišice. Vsekakor bodo tržiški tovariši iz ZB gotovo poskrbeli za prestavitev obeležja nad pot, da bo bolje vidno.

Tudi po usodnem 7. oktobru 1944, ko so Nemci in domobranci uspeli vdreti v vas ter jo upepelili, svobodoljubni duh Gozda ni ugasnil. Vaščane je okupator sicer odgnal v ujetništvo, a del njih pa je že prej le našel pot v partizanske vrste. Ti in partizanske edinice, ki so se poslej še zadrževali v Gozdu ali pa v okolici, so zvesto bdeli nad vasjo v trdni veri, da bo slekoprej, vsekakor pa po osvoboditvi spet zrasla iz pepela; ljudje, vsaj del njih, pa se bodo vrnili in obnovili svoje domove. Ta vera je po letu 1945 zares vdihnila v Gozd novo življenje.

Gozd sam, kar ga je še ostalo, je postal do konca vojne varno partizansko zatočišče in torišče mnogih ilegalnih dejavnosti. V bunkerjih nad vasjo, že v pobočju Kriške gore, so se zadrževali politični delavci, tu je bil sedež Okrožnega komiteja SKOJ za kranjsko okrožje, sedež Okrajnega odbora OF, ZSM idr. — Vse leto 1944 je na pobočju Kriške gore delovala kurirska postaja G 19. Doživeti pa je morale ob koncu leta pravo tragedijo: Nemci so tri kurirje ubili, enega hudo ranili, štiri pa ujeli. Poslej relejna postaja ni bila več obnovljena.

POMNIKI NOB

Na križišču poti sredi Gozda je sklanat sklop vdelana spominska plošča z besedilom: 7. oktobra 1944 se je Kokrški odred v tej vasi boril z okupatorjem in bologardisti. Iz naščevanja je okupator pregnal vaščane, vas podigal.

Na hiši, ki nosi tablico s štev. 3 je vzdiana spominska plošča z besedilom v srbohrvaščini:

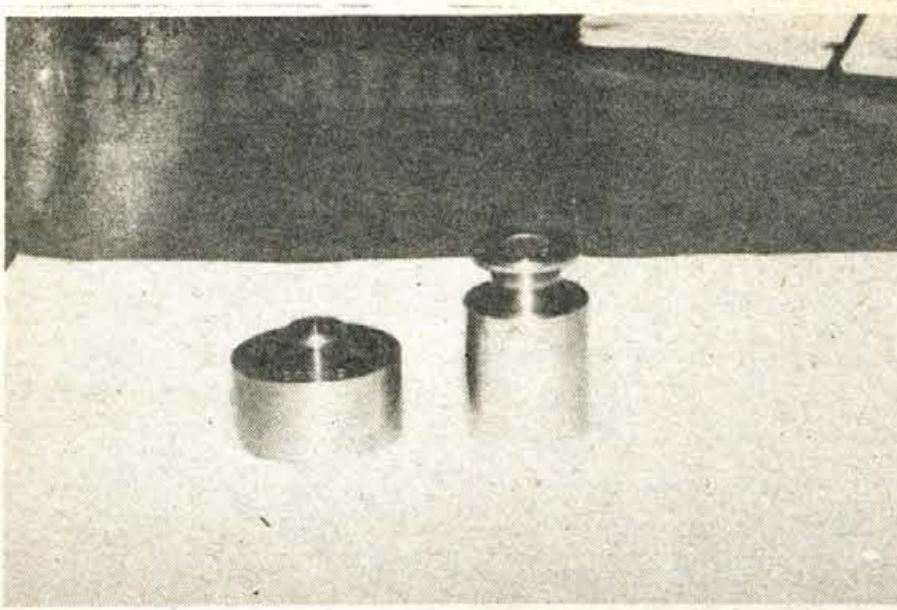
Na ovome mestu 7. VII. 1941 formirana je prva partizanska četa kranjskog okraja. Oficiri i podoficiri, frontoveći garnizonna Križe, podižu u znak sećanja na pale dragove ovu spomen ploču kao znak veće zahvalnosti onima, koji su postavili temelj naše armije. — 22. XII. 1948.

Spominsko obeležje na poti iz Gozda proti Križem pove, da so Nemci tu podigli hišo in ustrelili domačinko Ratarino Šebat dne 13. julija 1944.

Ker bom o Gozdu še pisal, naj v-ta odstavek vrinem le še predlog, da bi veljalo Gojčanom v znak hvaljevnosti, za žrtve med vojno, napraviti boljšo cesto iz Križev do vasi, saj je daljave le za bore 4 kilometre, morda celo manj. Ravnske vasi, ki v NOB niso toliko žrtvovale, so že vse v asfaltu, celo poti na dvorišča — v Gozd pa vodi ozka stara cesta, ovinkasta in strma, ki pa je še ena sama suha hudourniška struga ...

Ne dkg, ne dag, le gra

Nove uteži imajo tudi drugačno »evropsko« obliko. So višje in vitkejše.

Niso še tako daleč časi, ko so na deželi znali izračunati težo prašiča ali vola, če so ga s prednjimi nogami pomerili v colah. Tudi pedi so se rade vnesle v račune in centi tudi. Vendar so potem dolgo veljale mere v centimetrih in metrih, teža v kilogramih. Letos naj bi v skladu z mednarodnimi pravili začeli uporabljati nekatere nove merske enote, vendar o njih izredno malo vemo. Še vreme na TV ponovno napovedujejo po starem: temperatura zraka je spet v stopinjah in zračni tlak v milibarjih. Naj bo kakorkoli že, čeprav bi bilo »uradno« povsod po novem, bi najbrž ljudje še vedno merili in tehtali le po starem.

Kako je stara navada železniške sračca, kažejo dinarji. Že poldrugo desetletje je minilo, kar smo dinarje nadomestili z novimi, stokrat več vrednimi,

oziroma sto starih dinarjev zamenjali za novi dinar, še vedno govorimo o milijonih, sto tisočih in dinarjih, čeprav so vsote dejansko stokrat manjše. Le tam, kjer jim je opravek z denarjem poklic, že nekaj časa dosledno uporabljajo le nove dinarje.

Vendar je treba priznati, da spremembu merskih enot ni tako enostavna kot spremembu vrednosti dinarja. Potrebno je pripraviti nove merske enote in jih označiti z novimi oznakami, pri tem pa se starih ne da enostavno v enem dnevu vzeti iz uporabe.

V železnikarski Tehnici že od spomladi sem intezivno izdelujejo nove uteži. Osnova zanje je pravilnik o metroloških pogojih za uteži, ki je izšel 7. marca letos in je uteži, s katerimi bomo merili bodisi težo v trgovini

ali doma, bodisi v laboratoriju ali pri drugih natančnih meritvah, razdelil v razrede po točnosti. Tako so npr.: trgovinske uteži v razredu M2, precizne uteži so označene z oznako M1, uteži točnostnega razreda F1 in F2 so nekdanje analitične uteži in še razred E je, in je namenjen za kontrolno uteži in največjo stopnjo natančnosti. Pravilnik je tudi predpisal, da morajo biti uteži vseh točnosti razredov enake oblike, ločijo se le po oznakah na glavi. Dovoljena so tudi dva do trikrat manjša odstopanja od napisane teže, kot je bilo dovoljeno pri prejšnjih. Oblika pa je takšna, kot jo imajo vse evropske dežele.

Novost so tudi mere. Če smo prej poznali uteži v gramih, dekagramih in kilogramih, so sedaj na njih označe le v gramih in kilogramih. Dekagramski uteži ni več. V gramih so označene uteži do 500 g, od kilograma do 20 kilogramov, to so največje, pa v kilogramih. Odpravljena je oznaka v dagih, ki so jo na uteži pisali približno dve leti.

Prve pošiljke novih uteži so v Tehnici pravkar odpeljali. Vendar pa bo stara oblika in s tem tehtanje tudi v dekagramih ali dagih dovoljeno še vse tja do konca leta 1988. Do tedaj bodo morale vse trgovine in drugi, ki uporabljajo tehnice, preskrbeti za nove uteži. Teža pa se mora že sedaj pisati le v gramih in kilogramih.

Izdelava uteži je dokaj zahteven tehnički postopek, saj mora biti načrta tako, da zagotavlja točnost in da ne pride do obrabe. Trgovinske uteži do teže 500 gramov izdelujejo iz medenine, kilogramske pa iz sive litine. Precizne uteži in to od grama do

20 kilogramov, kjer so lahko odstopanja le minimalna, v tretji ali četrti decimalki grama, izdelujejo iz medenine in niklja. Najnatančnejše uteži najbolj preciznih razredov pa iz nerjavljega jekla, ki ne sme biti magnetno.

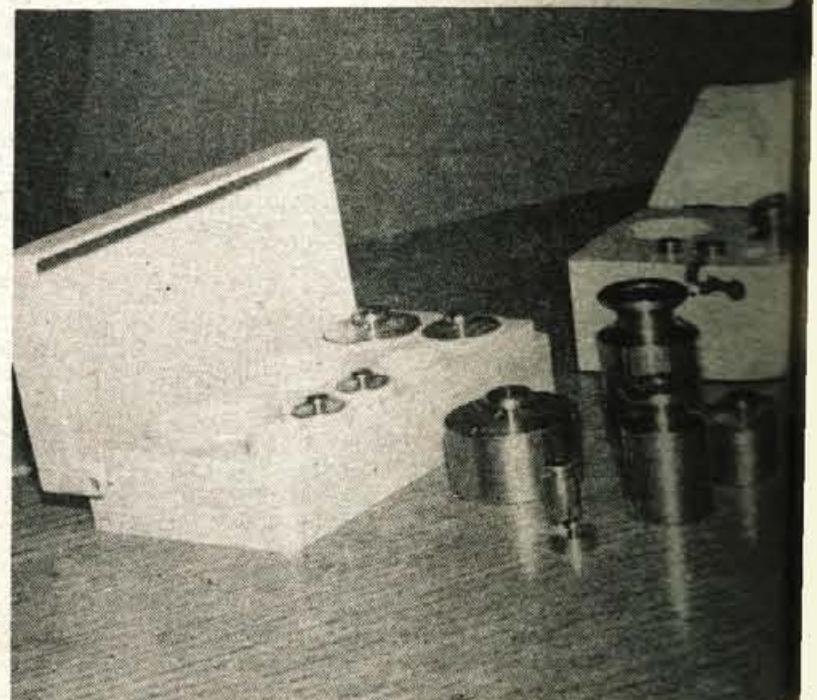
Letos bodo v Tehnici odpeljali približno 10.000 garnitur novih uteži, prihodnje leto pa bodo naročila občutno večja. Stalna konferenca mest Jugoslavije je tudi predlagala, da bi znova

mi utežmi Tehnica

ce v Jugoslaviji.

Uteži torej so im bomo v trgovini naročili 100 p. in preden bo branje prodala 250 gramov mi preteklo še precej vede.

Tekst in slik
L. Bogataj

Vse uteži so enake oblike, ločijo se po zapisih na glavi.

SREČANJE GORENJSKIH PESNIKOV IN PISATELJEV ZAČETNIKOV

Prijeten, bogat večer

Radovljčani so pripravili prijeten, bogat večer, lahko ocenimo letošnje srečanje pesnikov in pisateljev Gorenjske, tretje po vrsti. Kot skupno gorenjsko akcijo ga je priredila Zveza kulturnih organizacij Radovljice.

Sivčeva hiša je bila nabito polna. Nudila je komorno vzdušje igralcev

Boris Pintar je letošnje poletje s prijatelji prepotoval Evropo. Izpod njegovega peresa je nastal *Potpis skozi ljudi, po resničnih dogodkih* je v dvogovorih popisal življenje, ki ga je doživel. Poleg dokumentarnosti njegov potopis odlikuje literarna spremnost. *Zgodba Haščarji* je njegovo doživetje amsterdamskega trga.

Haščarji

— Hašč? — Hašč? — Hašč?... Amsterdamski trg. Prodajalcev hašča se kar tare. Vsi so črnopolti. Belci ne prodajajo po cestah. Sediva na stopnicah med prodajalci hašča in se pogovarjava z dvema Nizozemcema.

»Vidva sta iz Jugoslavije? Bil sem že tam. Lepa dežela. Potoval sem v Turčijo. — Znam celo nekaj vaših besed: picka materna, kurac ... Kaj to pomeni?«

Razloživa mu, on pa se smeji.

»Sta kupila hašč?«

»Ne.«

»Tukaj ni vredno kupovati. Sam drek. Mogoče ti pokaže dobrega, a proda slabega — vse skupaj pa je sam drek. Dober hašč lahko dobita v kakšnem baru. Pri nas na vasi kadimo čisti hašč. Dobimo ga na sigurnem mestu. — Ali se tudi v Jugoslaviji kadi hašč?«

»Tudi. Vendar ne toliko kot pri vas. In tudi prodajajo ga ne takole po cestah. Prodajanje in uživanje hašča je kaznivo. Preprodajanje kaznujejo hujhe kot uživanje.«

»Tudi pri nas. Vendar če policaj dobi pri tebi zelo majhno količino hašča, nisi kaznovan.«

»Kako to, da lahko tako svobodno prodajajo hašč in zakaj ga prodajajo samo črnici?«

»V drugih mestih ni tolikšne svobode kot v Amsterdamu. Belci prodajajo hašč po lokalih in manj opaznejših mestih. Ti, ki prodajajo po cestah, imajo slabo robo. — Sta že kadila hašč?«

»Ne.«

»Nikoli?«

»Ne.«

Tisti, ki v glavnem govorji, je brezposeln. Končal je srednjo šolo, sedaj pa ima državno podporo za brezposelne.

»Dobi veliko denarja?«

»Toliko, da lahko živim.«

Potem se pogovarjam o služenju vojaškega roka.

»Kaj se zgodi, če kdo v Jugoslaviji noče iti v vojsko?«

»Vsi fantje moramo v vojsko, razen, če je kdo zdravstveno opravičen.«

»In če kdo noče iti?«

»Ne poznam nikogar, da ne bi hotel iti. Če pa noče iti, pa je kaznovan po kazenskem pravilniku. Ne vem, kakšne so kazni.«

»Pri nas ti ni treba služiti vojaškega roka, če si tretji sin v družini. In če bi rekel: Nočem se učiti, kako ubijati ljudi? mi tudi ne bi bilo treba v vojsko.«

»Boš ti šel k vojakom?«

»Moral bi že iti. Poslali so mi poziv, pa nisem šel. Sedaj hodijo pome na dom, pa me ni doma. Ko me bodo našli doma, bom šel z njimi.«

»Še tisti trenutek?«

»Da.«

»Boš kaznovan?«

»Ne. Lahko rečem, da nisem dobil pisma. — Zdaj je imava avtobus.«

Zdravo!«

»Zdravo!«

s spoznanji tihih razmišljajočih trenutkov.

JANEZ JELENC, 19-letni strojni tehnik iz Virmaš pri Škofji Loki razgrinja v svojih pesmih vizijo in doživetje sedanjega, nemalokrat bredušnega, stehniziranega, razlovečenega sveta.

MIROSLAVA ŠKERL-OZMEC, 50-letna upokojenka iz Begunji je v svoje pesmi vključila bogate izkušnje življenja, zaznamovane s skepso zrelosti.

DARJA TERAN, dentka iz Kranja, je vektala doživljjanje mladzenke današnjih dni.

BORIS PINTAR, 17-letni Poljan je postal prispevajec nejših literarnih visti, scenarijev za stripe, glede na izrazito preživljenja in spoznanja. Strnikov zagotovo najaz iz njegovega *Potpisa* smo slišali odlomka Nasarji.

UMIRANJE IN ROJEVANJE

Prekleta zemlja,
prekleti kamen,
z rokami ga ne zdrobim,
z zobmi ga ne prebijem,
ob njem si razbijem glavo,
kravo.
rešitve pa ni.
Mračne ptice oblačov
bežijo mimo ognja strasti.

Roke postale so zemlja in
kamen.
telo rojeva rubine krvi
in motne bisere znoja.
Zaman vse — s prstje se
spoji.
Le za hip, kot preblisk,
v svoji globini začutim
še kal, ki živi.
In vsa postala hom — kamen
in prst
— da le živi.

Darja Teran se je na srečanju v Gradišču uvrstila s pesmico *Umiranje in rojevanje*. Povedala nam je, da je zanj počasi iskalna beseda, nazadnje je napisala naslov. Dardine pesmi so bile došle nekaj čisto njenega, saj jih je prvih predstavile javnosti. Že deset let z njimi polni zvezek.

VRVEZ
Zdravstveni lekarni kopališče tam ob Savinji in pokopalisti.

Sredi gugalnic vrišč otrok park obelišč tleskanje nog.

Trgovina na postaja na skri sredi jaz pred mano za manj ljudi hitro prehit počasi preprič vsak si uhrap kod te kje kam, kod.

Banja Luka, Bitola, Zemun, Osijek, Kranj in Herceg novi – mesta iz petih republik naše skupnosti, mesta, ki so se povezala in imajo prijateljske stike že vrsto let na različnih področjih: gospodarskih in družbenih. V okviru razvijanja najrazličnejših oblik sodelovanja je bilo prvi in drugi dan oktobra v Bitoli srečanje predstavnikov mednarodne obveščanja. Namen: spoznavanje in seznanjanje z osnovnimi značilnostmi in posebnostmi razvoja posameznih mest oziroma občin.

MESTO KONZULATOV, HITER VSESTRANSKI RAZVOJ...

Zal je bilo pre malo časa, da bi se lahko seznanili z najrazličnejšimi zanimivostmi. (Ključ najhitrejšim zvezam se je namreč izkazalo, da je Kranj vendarle čisto na drugem koncu Jugoslavije.) Bitola je namreč na robu jugoslovansko-grške meje; le 13 kilometrov stran. Vendar tudi takšne daljave ne morejo biti ovira, in dogovorili smo se, da bomo tudi na področju informiranja v prihodnjem sodelovali pri vsestranskem sodelovanju.

Bitola je imela v zgodovini bogat in bujen razvoj. Na začetku tega stoletja je imela okrog 100 tisoč prebivalcev in je bila trgovski ter obrtni center. Bilo je to mesto konzulatov in administrativno središče pred Balkansko vojno. Med prvo in drugo svetovno vojno je prišlo do precejšnjega razvaljevanja. Po končani II. svetovni vojni in osvoboditvi so morali začeti tako rekoč iz nič. Najprej so zgradili tovarno usnja in hladilnikov ter modernizirali nekdajno tekstilno industrijo. Takrat je imela Bitola blizu 40.000 prebivalcev. Lotili so se melioracij in pridobivanja novih kmetijskih zemeljic; izsušili so 50.000 hektarov zemlje, ki je bilo nekdaj občasno oziroma stalno pod vodo. Danes so tukaj vinogradi, obširne površine sadnih našadov, paprike in sladkorne pese.

Oarende področje, v katerem je Bitola, imenuje Pelagonija. To je področje, ki ima

desti padavin, vendar zaradi neenakomernosti zdaj urejajo namakalne naprave. Prav zdaj urejajo 20.000 hektarov zemljišča za obdelavo. Bitoli in okolju danes primanjkuje industrijske in pitne vode. Okoliško hribovje so dobesedno prezreali zaradi namakalnih naprav. Menijo, da bodo tako trikrat povečali hektarski donos in hkrati rešili vprašanje pomanjkanja pitne vode. Vložek ni majhen, saj znaša 3,6 milijarde dinarjev.

Pridobivanje hrane je drugo področje, s katerim se srečujejo v tem delu Jugoslavije. Sadjarstvo in povrtništvu jim niso neznani; tudi podjetja imajo, ki proizvode predelujejo in oskrbujejo širši trg. Zal, ugotavljajo, da je na področju oskrbe in medrepubliške izmenjave še vedno pre malo sodelovanja. Ne zgolj (deklarirano) prijateljstvo mest, marve vsestransko sodelovanje na najrazličnejših področjih bi bilo treba uresničevati. Ustavnih in zakonskih ovir na tem področju ni. Prav zato so recimo smešne primerjave, da je v Bitoli kilogram paprike po 10 dinarjev, v Kranju pa po 30; ali paradižnik v Bitoli po 1,50 dinarja, v Kranju pa po 20 do 30 dinarjev.

Bitola – mesto prijatelj

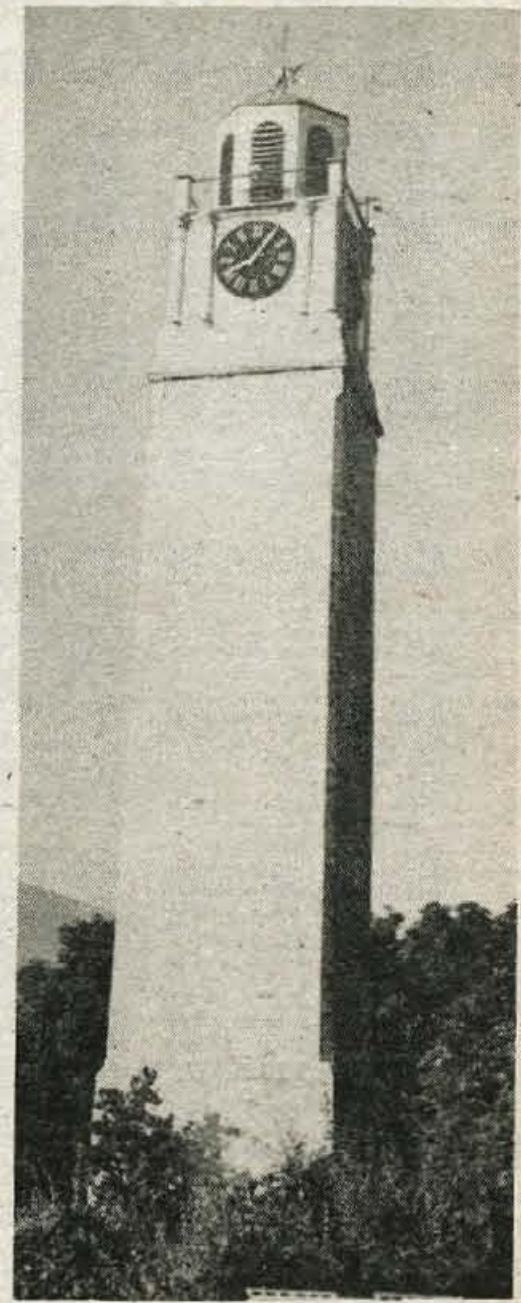
Kaže, da tudi drugo medsebojno sodelovanje in povezovanje, ki zadeva industrijo, ni takšno, kot bi lahko bilo. V Bitoli je eno največjih trgovskih podjetij podjetje Javor. Ima podobno dejavnost kot Merkur Kranj. Med obema podjetjem sicer obstaja določeno sodelovanje (ali bolj poznavanje). Možnosti pa so še velike.

Neprijetna je bila priomba predstavnikov občinske skupščine in podjetja Javor, da je Iskra Kranj sicer prisotna v Bitoli, žal pa že lep čas čakajo na realizacijo računalniškega postrojenja; največ težav pa imajo zaradi električnih števcev.

PERSPEKTIVA: ENERGIJA

»Za zdaj imamo največ težav zaradi energije,« pravi predsednik izvršnega sveta skupščine občine Bitola Stevo Bojadžijev. »Nafta nimamo, vendar imamo premog. Odločili smo se za gradnjo dveh termocentral z močjo 210 megavatov in v načrtu imamo še dve takšni termoelektrarni. Odkrili smo nove kopje (površinske in globinske) lignita, ki nam to omogočajo.«

Zadovoljni smo, da smo glede stabilizacijskih ukrepov lani in letos dosegli zares lepe rezultate. Naš cilj je izvoz in zviševanje produktivnosti. Podjetja, ki so bila recimo še lani na kritični meji, letos dosegajo spodbudne rezultate; saj prenekatera (večja) pokrivajo razmerja izvoz : uvoz. Takšen cilj smo si zadali tudi v prihodnje; vendar pa bo nedvomno potrebno tudi poslovno sodelovanje širom naše skupnosti.«

PRIJATELJSTVO

Bitola – mesto – občina – pokrajina – vsestransko odprto in predvsem prijateljasko. Številne so možnosti za poslovno sodelovanje. Nenazadnje je tudi takšen ožji pomen tovrstnega sodelovanja. Merkur – Javor, Iskra – razvoj računalniške obdelave podatkov v Bitoli, skupen nastop na zunanjem trgu (recimo Bitolatex in sorodna podjetja pri nas) in nenazadnje najrazličnejša srečanja na področju družbenih dejavnosti. Tudi glede tega bi se lahko srečali in izmenjali izkušnje.

Prijateljstvo med mesti prijatelji ni zapiranje v meje in okvire; pomeni vsestransko odprto sodelovanje doma in družno nastopanje povsod na vseh področjih – od gospodarskega do družbenega.

A. Z.

S TIRI DESETLETJA TOPNIŠKO-RAKETNIH ENOT

Izurjenost, ki meji že na samostojnost

V sredo, 7. oktobra, je minilo štirideset let, ko so borci čačanskega in kragujevščega odreda s štirimi zaplenjenimi topovi napadli nemško letališče pri Kraljevu in učili sovražnika, da ga je moral zapustiti. Ta dogodek je najtesneje povezan z daljnjim razvojem topniško-raketnih enot, ki predstavljajo danes okostnico vseh oboroženih sil.

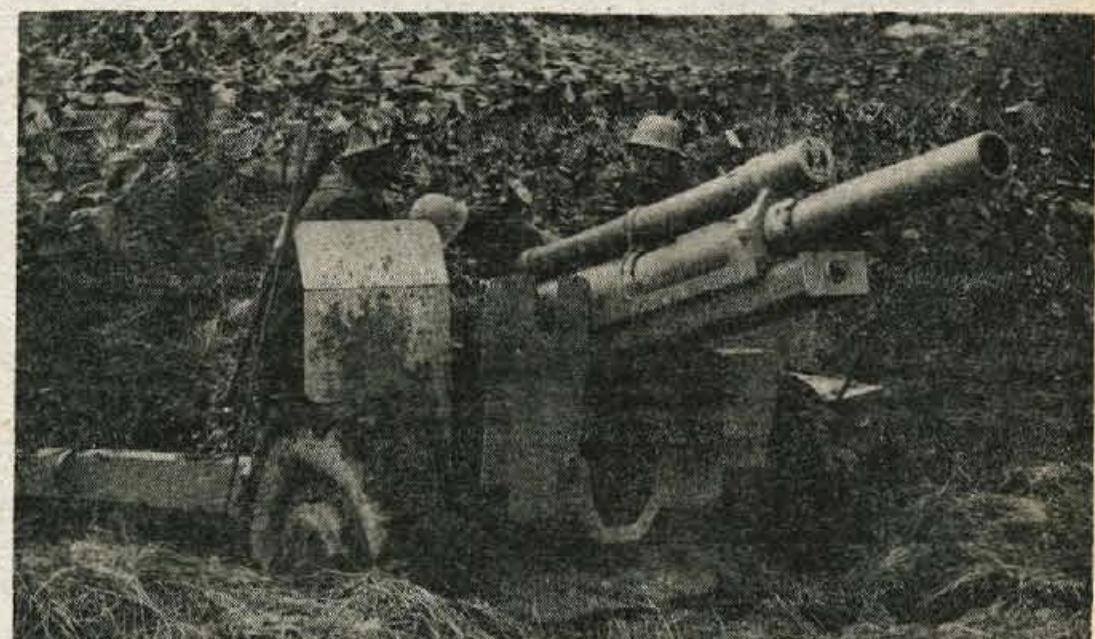
Bojna pot topničarjev je bila v razmeđah partizanskega vojskovanja nekaj desetnega. Prva enota, ki je 7. oktobra 1941 izvedla tudi napad na nemško letališče, je bila ustanovljena že teden prej, nezvezni razvoj topništva pa je narekoval razmah narodnoosvobodilnega gibanja. Leta 1942 so bila v državi že prva osvojena

bojena ozemlja, ki jih je bilo treba braniti tudi z močnejšim orožjem. S tem namenom so se ustavljale večje topniške enote, ki pa so se močneje opomogle šele po kapitulaciji Italije. Borci so se v kratkem času izurili za bojevanje z zaplenjenim italijanskim orožjem, čeprav je včasih zmanjkalo časa za usposabljanje. Zgodilo se je, da je sovražnik napadel preje, preden so partizani uspeli obvladati večine in znanje iz topništva. Kalili so se v neposredni borbi, kjer pa ni odločala tehnika, temveč človek, srčen, zaveden in narodno ponosen. To so pripadniki topniških enot izkazovali povsod, med drugim tudi takrat, ko so s 450 topovi in minometi strišli sovražnikov odporn sredi Trsta.

V sredo je bil njihov praznik. Praznik vseh mož in fantov, vojakov in starešin topniško-raketnih enot. Ob tem nam misli uidejo najprej v izjemnem zgodovinski čas, spomnimo se tudi vseh tistih, ki so pod sovražnikovim morilskim strojem obležali za topovi, havbicami, minometi...

Današnje usposabljanje pripadnikov topniško-raketnih enot upošteva dvoje: tradicije narodnoosvobodilne vojne in posebnosti partizanskega vojskovanja ter sedanjo zasnovno splošnega ljudskega odpora. Njihova izurjenost meji domala na avtomatizem, na samodejnost. O tem smo se lahko prepričali tudi ob nedavnem obisku pri pripadnikih topniške enote starešine Miroslava Ilića. Odlične strelske sposobnosti, visoka bojna in moralna pripravljenost, tovarištvo in kolektivna in posamična odgovornost so glavne značilnosti enote, opremljene z najmodernejšimi orožji in sredstvi.

C. Zaplotnik

Pripadniki topniške enote starešine Miroslava Ilića med usposabljanjem. – Foto: C. Z.

Natančnost je pomembna odlika »raketašev.« – Foto: C. Z.

Operator pri delu: raketa ne bo zgrešila. – Foto: C. Z.

Množični maratonski tek »Treh src«

Pripravljeni na maraton

KRANJ — V soboto, 24. oktobra s startom ob 12. uri se bo podalo na tečni tek na 42, 21 in trim tek na 10 km več tisoč udeležencev. To bo gotovo za vse krajane Rupe, Kokrice, Bobovka, Spodnje in Zgornje Bele, Trstenika, Gorič, Golnik, Seničnega, Letenč, Tenetič, Strahinja. Naključno seveda Kranja sprostevravna manifestacija rekreativnega teka in atletike. Istočasno bo tek na 42 kilometrov za moške tudi letošnje slovensko prvenstvo v maratonu.

Letos so v Sloveniji organizirani trije maratoni v znamenju »Treh src«. Pokrovitelj vseh treh maratonov je Radenska. Oba doseganja — prvi je bil 30. maja v Radencih, drugi 26. septembra v Bovcu — sta vsekoprej svoje odlično uspeli. Organizatorji so pri teh dveh tekih dobili že nekaj izkušenj in prav zato vsi udeleženci pričakujejo dobro organizacijo tudi v Kranju. Enako tudi v vseh krajih, kjer poteka proga. Med udeležencami bo veliko smučarskih tekačev, ki že poznajo organizacijske sposobnosti množičnih tekov v Dupljah in Cerknjah. Tek po suhem, kot ga imenujejo tekači, je precej zahtevenejši kot podobni maratoni na smučeh ali s kolesi. Prav zato so udeleženci teka na 21 in 42 kilometrov potreben boljše nego več pozornosti.

Kako bomo sprejeli udeležence? V prvem delu do Spodnje Bele, kjer se bosta progi na 21 in 42 km ločili, bo skupina tekačev še strnjena in tekači ne bodo tako pozorni dc gledalcev. Po obratu na 21 km se bodo tisti, ki so se odločili za to progo, vrnili na stadion Stanka Mlakarja v Kranju, kjer bo tudi cilj za vse udeležence. Največ pozornosti bodo deležni tisti, ki se bodo podali na 42 km dolgo pot. Med njimi bo več kot polovica tistih, ki so že napolnili petintrideset let. Med njimi bodo gotovo med najhitrejšimi »Kavelcji« z Gorenjakom. To

V Bovcu je slavil član AK Triglav Mavrlje, medtem ko je bil Kavčič drugi. Kavčič je bil drugi tudi v razdincih.

so veterani bratje Jošt iz Nakla, Stros in gotovo tudi Kavčič iz Kokrice, ki je bil v Radencih in Bovcu v absolutni razvratnosti drugi.

Vsek tekač, posebno tisti, ki se hitreje utrudijo, imajo pa dovolj volje ali trme, bodo veseli v naseljih vsake vzpodbudne besede. Potrudili se bomo, da jih bomo nagradili s spodbudnimi besedami, ponudimo pa jim lahko topič čaj, mehko moštarko (hruško), nikakor jih ne smemo polivati z vodo. Tudi na hude štirinoste bomo to soboto popazili. Vsi bodo veseli, če jim boste povedali, koliko je še do Kranja ali do naslednjega kraja, kjer je okrepevalnica. Če mu bomo še zaploskali, bodo pozabili na težavo in lažje jim bo ko bodo premagovali kilometre, ki so še pred njimi. Udeležencem ne bomo pomagali, če jim bomo ponudili prostor v avtomobilu ali traktorju. Vsi tisti, ki se bodo posluževali takih in podobnih trikov, bodo namreč diskvalificirani. Ce bo kdo omagal, mu pomagajmo do prve kontrolne postaje, da bo tam dobil strokovno pomoč.

V Kranju se pričakuje nov rekord glede udeležbe pri množičnem startu. Vsi pričakujemo, da bo tak tek odlično uspel in da bodo tekači deležni toplega sprejema.

A. Hvala

Škofjeloške novice

• Odbor za smučarske teke v Škofji Loka tudi letos organizira akcijo »Na teku se dobimo«, ki je med občani bila lansko sezono dobro obiskana.

V Škofji Liki so zbirališče hoje in teka, lahkatne vadbe in družabnosti željnih občanov, določeni dve mestni: Na Trati pred osnovno šolo Cvetko Golari in pri športni dvorani PODEN v Škofji Liki, vsak ponedeljek in četrttek ob 16.30 V primeru slabega vremena poteka vadba v trinakem kabinetu dvorane Poden.

V Gorenji vasi je zbirališče ob ponedeljkih ob 18. uri, vadbe poteka v televadnicu osnovne šole Ivan Tavčar. Akcio vodijo voditelji hoje in teka na smučeh. Tek ni naporen. Začne se s hojo, kasneje pa se stopnjuje glede na telesno vzdoljnost udeležencev. Pomembno pri tem je, da je tempo prilagojen, da se lahko med hojo in tekom pogovarjam, tako da smo na koncu prijetno utrujeni ob spoznanju, da bi lahko tekl tudi hitrej.

• Planinsko društvo Škofja Loka obvešča vse priatelje jesenskih izletov o

možnem obisku že prej omenjenih koč. Na Blegoš, ki je visok 1563 m je možen dostop iz poljanske kot tudi selake ameri, odvisno od želje posameznika. Za izletnike, ki nimajo lastnega prevoza, vozi avtobus do Javorij. Peš nadaljujemo preko Gornje Zetine in Črnega kala do dobro oskrbovane koče. Zanimiva voja po jesenskem gozdu traja iz Javorij do koče ca. 2.30.

Za priatelje hoje je zelo zanimiv izlet na 1025 m visoki LUBNIK. Koča Borisa ŽIHLERA bo odprta izletnikom do konca leta 1981.

• SSD RATITOVEC organizira za občane tekmovanje v krosu v petek 9. 10. 1981. Tekmovanje bo v Selcih, kjer se pobirajo tudi prijave. Sodelujejo lahko vse kategorije občanov. Ob 15. uri bodo začeli pionirji in pionirki, ob 15.50 uru bodo začeli mladinci, ob 16.30 pa bodo startala ostale starostne kategorije.

Najboljši trije iz vsake kategorije, bodo izbrani v občinsko reprezentanco, ki bo sodeloval na republikev prvenstvu v krosu v Ptiju 18.10.1981.

• Kot prejšnje leto, bo tudi letos potekala organizirana vadba za starejše iz KS Trata. Vadba, ki jo bodo vodili izkušeni vodniki, bo potekala za moške ob ponedeljkih od 20. ure dalje, za ženske pa ob torkah in sredah prav tako od 20. ure dalje. Rekreacija za krajane bo potekala v televadnici osnovne šole Trata.

• Odbor za tečanje pri ZTKO Škofja Loka organizira v soboto 10. 10. 1981 posamično prvenstvo za ženske. Vsaka tekmovalka, ki predhodno vplaca 50,00 din bo tekmovala na vseh 4 stezah in bo vrgla 100 lučajev (medano). Organizator za vse zamudnice zbirajo prijave samo do 12. ure.

M. K.

Sportni bilten

Tržič — Pred dnevi so tržički sportni delavci dobili v roke že tretjo številko Biltena TKS Tržič, glasila občinske telesnokulturne skupnosti. Zajema športne dogodke od maja do avgusta, deloma pa poseže tudi v september. Prav zato je glasilo zelo pestro, saj obravnava več kot deset športnih panog in dogajanj v njih. Podatki so dokumentirani s fotografijami, ne manjka tudi člankov z analitično vsebino, skratka, na 44 straneh je obilo zanimivega in tehnega branja.

-mv

Seminar za namiznoteniške inštruktorje

Škofja Loka — Odbor za namizni tenis pri TTKS Škofja Loka pripravljal v drugi polovici oktobra seminar za inštruktorje namiznega tenisa. Vodila ga bosta priznana namiznoteniška strokovnjaka Janškovec iz Kranja in Mikelin iz Ljubljane. Doslej se je za seminar prijavilo že 25 kandidatov. Njegov namen je vzgojiti namiznoteniške delavce, ki jih v občini primanjkuje.

J. Starman

Šah

Prvenstvo Gorenjske

Radovljica — Šahovska zveza Gorenjske prireja v novih prostorih Šahovskega društva Radovljica na ljubljanski cesti ob Almri v nedeljo, 11. oktobra ob desetih dopoldne morebitno hitropotezno prvenstvo Gorenjske. Pravice nastopa imajo vsa gorenjska moštva. Vsako šteje 6 članov in dve rezervi. Zmagovalec prejme naslov prvaka Gorenjske in pokal Gorenjske Šahovske zveze. Organizator bo podelil pokale tudi najbolje uvrščenemu sindikalnemu moštvu in moštvi iz krajev, kjer so še organizirane temeljne Šahovske enote. Igralo se bo po moštvenem pravilniku Šahovske zveze Jugoslavije in hitropoteznom pravilniku Šahovske zveze Slovenije. Igralni čas je pet minut. Pristopnila je 200 dinarjev in se plača v gotovini. Vsako moštvo mora prisesti po tri brezhibne Šahovske ure. Vabljeni!

Nogomet

Derbi Savi

V šestem kolu ONZ Kranj je v derbiju zmagal Sava in tako povečala vodstvo. Primakovski prečrpilivo premaguje svoje nasprotnike in vodi pred Filmari. Zanimiva so srečanja najmlajših, najmlajši so izredno učinkoviti, saj je bilo v preteklem kolu dosegeno povprečje 9,6 golja na tekmo.

Rezultati — člani A: Naklo : Kokrica prekinjeno pri 0:1, Trboje : Triglav 1:2, Sava : Podbreze 1:0, Korotan : Šenčur 3:3, člani B: Primakovo : Grintavec 12:0, Filmari : Preddvor 2:1, Visoko : Hrastje 5:4, Britof : Naklo B 2:4, pionirji: Sava : Britof 3:8, Naklo B 2:4, Preddvor 7:4, Primakov : Kokrica 3:4, kadeti: Sava : Bohinj 6:3, Britof : Alples 10:0, Jesenice : LTH 6:1.

Lestvica: kadeti

	6	5	1	0	45:	6	11
Britof	6	4	0	2	21:	4	8
Jesenice	5	3	1	1	18:	6	7
Bohinj	6	1	1	4	7:	20	3
LTH	5	1	0	4	9:	17	2
Alples	6	0	1	5	1:	48	1

Pionirji (II. selekcije)

	4	3	1	0	16:	6	7
Senčur	5	3	1	1	22:	17	7
Britof	4	3	0	1	24:	11	6
Naklo	4	2	0	2	13:	15	4
Sava	4	1	0	3	17:	21	2
Preddvor	5	1	0	4	10:	20	2
Primakovo	4	1	0	3	11:	23	2
Kokrica	4	1	0	3	S. V.		

Odbojka

Obetavna igra in denarne zagate

Bled — Do pričetka prvenstva 17. oktobra nas čaka še precej trdega dela. Nihanje v igri niso tako velika kot prejšnja leta, kar so pokazale že tekme v pripravljalnem obdobju. To pa je bila doslej naša največja slabost, pravi Šrečo Vernej, trener blejskih odbokarjev, ki so lani osvojili peto mesto v I. B zvezni odbokarski ligi. To mesto bodo skušali letos tudi potrditi, zato igralci zavzeto vadijo. Med pripravami so nastopili tudi na moštvenem mednarodnem turnirju na Dunaju, na tradicionalnem Ivomov memorialu v Bovcu pa so po zmagi nad ravenskim Fužinarem s 3:1 celo zmagali.

Za nastop v drugi zvezni odbokarski ligi se pripravljajo tudi dekleta, medtem ko bodo mladinci Bleda s trenerjem Darkom Pretnarjem tekmovali v slovenski ligi. Namesto daljših in dragih skupnih priprav so si domači igralci in igralke nabirale moči in odbokarsko znanje za novo tekmovalno sezono v domači televadnici na Bledu in občasno ob »odbojkarskih vikendih« tudi na Pekljici. Za nekaj cenejši način priprav so se v klubu odločili tudi zaradi denarnih težav. Telesnokulturna skupnost Radovljica jim je zaenkrat zagotovila le 60 odstotkov denarja, potrebnega za nastope vseh treh ekip v obeh zveznih in slovenski ligi. V gorenjskem odbokarskem središču so celo razmišljali, da bi se prva blejska ekipa odrekla tekmovanju v I. B zvezni ligi. To bi bilo nesmotorno in za gorenjsko odbokovo hudo udarec, zato so v klubu skupaj z radijsko telesnokulturno skupnostjo le našli rešitev. Ob ponovnem ovrednotenju programov posameznih klubov v občini, bo TKS dodelila odbojki sredstva tistih klubov, kjer pač ne delajo najbolje, del pa bo namenila tudi iz nerazporejenih sredstev. Klub pa bo ob družbeni pomoči tudi sam moral učinkovitejje skrbeti za vire financiranja. Odbokarji računajo pri tem na pomoč združenega dela, nekaj denarja pa naj bi se nabraло tudi z organizacijo odbokarskega plesa, ki naj bi postal tradicionalen.

B. Rauh

Jadranje na deski Zibler četrti v državi

Portorož — V portoroškem zalivu je klub Keka iz Pirana organiziral državno prvenstvo v jadrjanju na deski. Med 137 tekmovalci iz Jugoslavije in tujine se je Tržičan Janez Zibler, član kluba jadralcov na deski Kranj, v težki kategoriji uvrstil na odlično četrto mesto. Zibler je tako uspehom v alpskem smučanju dodal še uspeh v jadrjanju na deski.

M. Jenkole

Kegljanje

Uspeh Zoretove in Turka

LJUBLJANA, CELJE — Na kegijišču Makna Perca je bilo sklepno tekmovanje kegija za republiški naslov. Sklepnega tekmovanja za slovenski ženski kegijači naslov se je udeležilo enainšteta deset kegijač iz Slovenije, medtem ko se je na državno prvenstvo uvrstilo najboljši štirinajst. Največ uspeha je imela kegijačica kranjskega Triglava Marjan Zore, saj je bila tudi v tem delu najboljša.

Izidi — 1. Zore (Triglav) 1721, 2. Janša 1722, 3. Čulić (obe Ljubljana) 1695, 4. Šefko (Celje) 1688, 5. Nagy (Konstruktor) 1684.

Najboljši osmimdvajset slovenskih kegijačev

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 10. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.06 Pionirski tehnik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Amateraski dan pred mikrofonom - 10.30 Oddaja iz letodelnega tekmovanja - 10.30 Panorama ljudske glasbe - 11.05 Zapojmo se - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapojte se - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domaći napevi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Glazbica z godbo - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi domoviti - 19.55 Domovina je - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedro - 21.30 Oddaja za naše izvajence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dobar dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečna republik in pokrajini - 15.30 Hitri prati - 15.45 Mladi domoviti - 19.55 Domovina je - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedro - 21.30 Oddaja za naše izvajence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Soba na valu 202 - 13.00 Dobar dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljekov križemka - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.40 Iz partiture orkestra »Jack Wolfe« - 17.55 Filmaki zasuk - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Jazz na II. programu - 20.30 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 13. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Kranj - 9.05 Z radiom na poti

- 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Z našimi opernimi umetniki - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.45 Glasbena mediga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambalom Franca Puharja - 20.00 Slovenska zemlja v pesni in besedi - 20.30 S solisti in ansamblji JRT - 21.05 Radijska igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - United jazz, Rock Ensemble - Modern jazz quartet Karlsruhe - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dobar dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Eugen Cicero Trio - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45 Vroč - hladno - 17.40 Odmevi z gora - 18.00 Opereta glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Top pops - 20.20 Večerni radio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 15. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Znane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlaude poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapečata - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.15 Mali koncert slovenskih interpretov - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška - 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Podoba našega NOB - X - 21.45 Lepa melodijs - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popev jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dobar dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja dixielanda - Papa bue's viking jazz band - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom Hugo Strasser - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.40 Iz partiture orkestrrov »Tony Monaco« in »Helmut Zacharias« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55

Nedelja, 11. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - Frane Peter - Pesem gre na zmeni - Skladbe za mladino - Se pomnite, tovaristi - 15.30 Nedeljska matinija - 10. Pogovor s poslušalci - 10. Naki poslušalci čestitajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.50 Pihalne godbe - 14.00 Humoreska tegu tedna - 14.20 Sopovki po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 16.20 Listi iz notesa - 16.20 V kino - 17.05 Priljubljene melodijs - 17.50 Španska radijska igra - 18.30 Zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.25 Iz naših sporedov - 22.20 Žena tribuna mladih - 23.05 program JRT - studio - 21.05 Lirični utrinki - 21.45 Mozaik melodij - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo - 13.20 Glasba in še kaj - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz gramofona - 21.30 Iz naših diskotek - 21.45 Španske poteče - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SUNDELJEK, 12. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25

ADIO TRIGLAV JESENICE

13.00 Domače aktualnosti - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Nedeljek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kulturna sponvana - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Cestitke ali Izbor dočasnike

Sobota:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Cestitke

Nedelja:

11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nejdoklja krovnika - obvestila - 12.00 Cestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

Morda vas bo zanimalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Nedeljek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Delegati sprašuju - Oddaja o NNNP - Če-

da:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Nedeljek:

11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nejdoklja krovnika - obvestila - 12.00 Cestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naše zrcalo

Cestitke:

TELEVIZIJSKI SPORED

Sobota, 10. 10.

8.00 Poročila - 8.06 Ciciban, dober dan: Trgatve - 8.20 Beli defin, francoška risana serija - 8.36 Divja leta, mlađinska nadaljevanja TV Beograd - 9.06 Pisani svet: Poljane - Bela krajina - 9.30 Pričevanje o stereotipnom vprašanju, dokumentarna oddaja - 10.06 Zgodovina Šaha, 1. del izobraževalne oddaje - 10.25 J. Dietl: Bolničnica na koncu mesta, zadnji del češke nadaljevanke - 11.25 Poročila (do 11.30) - 14.25 Nogomet Sarajevo: Sloboda, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 16.15 Košarka Bosna: Zadar, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 17.45 Poročila - 17.50 Potovanje Charlesa Darwina, angleška serija - 18.50 Naš kraj - 9.06 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.15 Cik cak - 19.24 TV in radio nočnoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV Dnevnik - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 Sloboda na TV Risanka - 21.30 Propagandna oddaja - 21.30 Ovram naproti, amer. film - 23.25 TV kažipot - 23.55 Poročila

Oddajnik II. TV mreže:

17.15 Narodna glasba - 17.45 Glasbeni album - 18.00 Renna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Bahijski obredni ples, dokumentarni film - 20.45 Poročila - 20.55 K-X Andromeda, feljton - 21.25 Sportna sobota - 21.45 BEMUS 81-koncert (do 22.45)

TV Zagreb I. program:

9.30 TV v šoli: Boj za obstank, Risanka, Umetnost,

Risanka, TV izbor - 11.20 TV v šoli: TV koledar, Ustvarjanje Titove Jugoslavije - 12.35 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 14.10 Poročila - 14.15 TV koledar - 14.25 Nogomet Sarajevo: Sloboda - 16.15 Košarka Bosna: Zadar - 17.45 Otroška predstava - 18.45 Poesija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Vsi smo lopovi, am. film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Šahovski komentar - 22.15 Nočni žep

Nedelja, 11. 10.

9.25 Poročila - 9.30 Živ živ otroška matineja - 10.20 D. Savković: Ljubezen po kmečku, nadaljevanja TV Beograd - 11.10 TV kažipot - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kratki film - 12.15 Kmetijska oddaja - 13.15 Poročila (do 13.20) - 14.15 Radost Europe,

posnetek prireditve - 15.36 Poročila - 15.40 Pevec jazz, ameriški film - 17.06 Športna poročila - 17.15 Rokomet Borac, Košarka Slovan, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 18.35 Münchenski reportaži - 19.00 Risanka! - 19.22 TV in radio nočnoj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 J. Veselinov-Zarko in A. Dikić - V. Radovanović: Baza na Donavi, zadnji del nadaljevanja TV Novi Sad - 21.20 Krašna si... Soča, reportaža - 21.50 Športni pregled - 22.35 V znanimenju

Oddajnik II. TV mreže: 15.15 Test - 15.30 Nedeljkajo popoldne - 17.00 Obrančun, ameriški film - 18.30 Nogometna reportaža Vojvodina: Crvena zvezda - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Portreti opernih hiš - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Peto kolpo, ponovitev zabavno glasbene oddaje

TV Zagreb I. program:

9.50 Poročila - 10.00 Glasbeni tobogan - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kratki film - 12.15 Kmetijska oddaja - 13.45 Gledalci in TV - 14.15 Velika strakcija, sov. film - 15.30 Nedeljkajo popoldne - 17.00 Obrančun, am. film - 18.30 Nogometna reportaža Vojvodina: CZ - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Baza na Donavi - 21.20 S kamerom po svetu - 21.50 Športni pregled - 22.35 TV dnevnik

Ponedeljek, 12. 10.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Pravljica, Vaške cerkve v Istri, Istrske ograde, Ali ste vedeli - 10.00 TV v šoli: Materinština, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Na pragu fašističnega napada, Generator, Zemlja se spreminja - 17.10 Poročila - 17.15 Beli delfin, zadnji del francoske risane serije - 17.30 Ko utihne Šolski zvonec, otroška oddaja TV Zagreb - 18.00 Praznični dnevi slovenske folklore, II. del - 18.30 Obzornik - 18.40 Mostovi - Hid, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 18.55 Knjiga - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočnoj - 19.30 TV dnevnik - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Skupno, oddaja TV Ljubljana in drugih jugoslovenskih studijev - 21.05 C. Brule: Voltaire - Ta vratič človek, francoska nadaljevanja - 22.05 V znanimenju - 22.20 Za lahko noč: Slavko Oster - Saloma Jesih - 21.55 V znanimenju

Oddajnik II. TV mreže: 16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Neven, otroška oddaja - 18.15 Obramba in samozaščita - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Na ramenih velikana, drama - 21.35 Zagrebčka panorama - 21.55 Ljubezen po kmečko, ponovitev humoristične serije

TV Zagreb I. program: 14.25 Solun: nogomet Grčija - Danska, prenos - 17.40 Poročila - 17.45 Neven, otroška oddaja - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Karlovac - 18.45 Pop godba: Naš rock koncert - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Želimir Žilnik: Vera in Ertika, drama - 21.10 Glasbeni trenutek - 21.15 Panorama - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Šahovski komentar

Torek, 13. 10.

9.05 TV v šoli: TV koledar, Jesenski plodovi, Običimo pošto, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Dokumentarni film, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Na pragu fašističnega napada, Generator, Zemlja se spreminja - 17.10 Poročila - 17.15 Beli delfin, zadnji del francoske risane serije - 17.30 Ko utihne Šolski zvonec, otroška oddaja TV Zagreb - 18.00 Praznični dnevi slovenske folklore, II. del - 18.30 Obzornik - 18.40 Mostovi - Hid, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 18.55 Knjiga - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočnoj - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Skupno, oddaja TV Ljubljana in drugih jugoslovenskih studijev - 21.05 C. Brule: Voltaire - Ta vratič človek, francoska nadaljevanja - 22.05 V znanimenju - 22.20 Za lahko noč: Slavko Oster - Saloma Jesih - 21.55 V znanimenju

TV Zagreb I. program:

14.25 Solun: nogomet Grčija - Danska, prenos - 17.40 Poročila - 17.45 Neven, otroška oddaja - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Karlovac - 18.45 Pop godba: Naš rock koncert - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Želimir Žilnik: Vera in Ertika, drama - 21.10 Glasbeni trenutek - 21.15 Panorama - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Šahovski komentar

Cetrtek, 15. 10.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Začetek, Serijska proizvodnja, Delitev celice - 10.00 TV v šoli: Kemija, Umetnost, Risanka, Združeni narodi, Risanka, Pravljica, Zadnje minute (do 11.55) - 16.05

TELEVIZIJA, KINO

Safara po Jankariju, nigerijski dokumentarni film

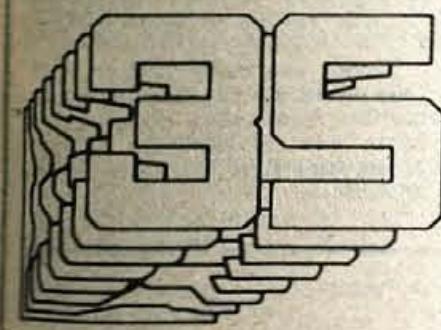
TV Zagreb I. program:

15.30 TV v šoli: Učenci v samoupravni družbi: Sestanek samoupravljalcev, Vabilo na akcijo, Indija, Za učitelje - 17.40 Poročila - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Naš obrambu - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Skupno, oddaja TV Ljubljana in drugih jugoslovenskih studijev - 21.05 Trofeja, jugoslovenski film - 22.40 TV dnevnik

Safara po Jankariju, nigerijski dokumentarni film

Safara po Jankariju, nigerijski dokument

* Iskra

SODOBNA ELEKTRONIKA 81

Pregled Iskrinih dosežkov

Največja ljubljanska sejemska prireditev, največja jugoslovanska specilizirana razstava, ena najpomembnejših tovrstnih prireditev v Evropi – so superlativi, ki gredo vsakoletni mednarodni razstavi elektronike na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Odprli so jo v ponedeljek in jo bodo zaprli danes. Na njej razstavlja svoje izdelke 525 razstavljalcev, od tega 136 domačih, kar je le malo manj kot lani, pa še ta upad je le številčen in ne kvalitativen. Kakovost je nedvomno na takšni višini, da je Ljubljana ta teden središče vsega najaktualnejšega dogajanja na področju elektronike.

Mikroelektronika

Mikroelektronika se z vsemi svojimi inačicami vedno pogosteje pojavlja v vseh Iskrinih profesionalnih izdelkih, predvsem s področja telekomunikacij, avtomatizacije in merilno-regulacijske tehnike. Tako mikroelektronika že dosega infrastrukturni značaj, ki so ga v Iskri predvideli in načrtovali. Iskrini strokovnjaki razvijejo letno nekaj desetin specialnih mikroelektroniskih vezij v različnih tehnologijah, ki so namenjeni za vgradnjo v elektronske izdelke Iskre, drugih jugoslovenskih proizvajalcev pa tudi za izvoz. Tako sta v elektronski telefonski garnituri ISICOM SUPER vgrajena mikrorazdelovalnik in stikalna matrika. Vgrajena sta tudi v elektronsko tehnico,

ki jo je razvila Tehtnica Železniki.

Igralnik (filipper), ki ga proizvaja Mehanotehnika Izola, ima vgrajen Iskrin mikroprocesor s posebnim programom in stikalno matriko. Mikrorazdelovalnik je vgrajen tudi v termostato, proizvodu tovarne ETA Cerkno.

Intergrirano vezje kot časovnik je lahko vgrajeno v treh različnih ohišjih in je zelo zanimivo tudi za široko uporabo, saj si amaterji lahko sami doma sestavijo digitalno uro.

Novost je tudi specialno vezje visoke stopnje integracije za vgradnjo v nove Iskrine telefonske aparate, ki poleg govornega dela vsebuje tudi tonski pozivnik, ki omogoča, da mokrofonski vložek opravlja dvojno funkcijo.

Telekomunikacije

Ena od osrednjih novosti, prikazana na sejmu, je modularna družina elektronskih telefonskih central sistema Iskra 2000, ki predstavlja prvi korak v novo dobo digitalizacije telekomunikacijskih omrežij. Sistem je v celoti plod lastnega Iskrinega razvoja v sodelovanju z domačimi razvojno raziskovalnimi institucijami.

Iskra daje velik poudarek telefonskim centralam iz rednega programa, ki so vgrajene v kontejnerje. Centrala je možno postaviti brez večjih stroškov in jih po potrebi premeščati.

Program novosti s področja telefonije zaključujejo telefonski aparati ETA

80, elektronske sekretarske garniture ISICOM SUPER in razne testne naprave za preizkus elektronskih vtičnih enot. Telefonski aparat ETA 80, ki so ga razvili Iskrini strokovnjaki, se bistveno razlikuje od vseh sedanjih, zlasti kar zadeva oblikovne in konstrukcijske dosežke pa tudi elektroakustične lastnosti. Oblika ETA 80 je bila nagrajena na Biennalu industrijskega oblikovanja v Ljubljani in v Hanoveru.

Elektrooptika je poleg mikroelektronike in računalništva ena tistih strateških tehnologij, ki jih je SOZD Iskre opredelila v svojem srednjeročnem razvoju kot temelj in osnovni pogoj za modernizacijo iprestrukturiranje svojega proizvodnega programa, kar naj bi zagotavljalo dolgoročen dinamičen razvoj in izvoz. S tega področja Iskra prvič razstavlja model telekomunikacijske zveze prek optičnega kabla. Prva tako zveza v praksi že deluje med glavno pošto v Ljubljani in Cankarjevim domom.

S področja prenosne tehnike razstavlja Iskra nov komunikacijski sistem VRQ 113, prizeten za obrambne namene, ki omogoča zane-

sljive komunikacije mobilnim in stacioniranim enotam. Aparat je nepropusten za vodne curke. ULV prenosna, sprememno-oddajna postaja PRC 436 je priročna in odporna proti udarcem in ne prepušča vode, deluje pa lahko v temperaturnih območjih od -40 do +60 stopinj Celzija.

Avtomatika

S področja avtomatizacije velja omeniti ISMAT-NP 50. To je naprava za merjenje in pozicioniranje z intezivnim programskim pomnilnikom, zgrajena z mikroprocesorjem in elementi mikroelektronike. Napravo uporabljamo za avtomatizacijo obdelovalnih in orodnih strojev in zamenjuje klasični, mehanski način pozicioniranja in merjenja z elektronskim.

Pomembna novost je tudi digitalni sledilni sistem, s katerim lahko avtomatsko varimo zahtevne zvarne robe. Novost je tudi kompleksna zaščita motorjev TZM, ki vsestransko ščiti velike motorje od 100 kW dalje pred zavrtim rotorjem, predolgin zagonom, kratkim stikom, zemeljskim stikom, preobremenitvijo, nesimetrijo in prevelikim številom zaporednih vklipov. Tirostarski servoregulator se uporablja za regulacijo vrtilne hitrosti enosmernih servomotorjev s permanentnimi magneti za pogon pri obdelovalnih strojih v procesni industriji in povsod tam, kjer se zahtevata velika dinamika in širok regulacijski obseg.

Elementi za elektroniko

Svoje novosti predstavlja na sejmu Sodobna elektronika 81 tudi Iskrina industrija elementov za elektroniko. Pomembna novost je prikazalnik s tekočimi kristali, ki ga je Iskra razvila skupaj z Institutom Jožef Stefan v Ljubljani. S serijsko proizvodnjo začenjašo v Senjerneju. Prednosti prikazalnikov s tekočimi kristali so: minimalna poraba energije, vidljivost pri delovni svetlobi, ploščata izvedba, majhne dimenzijs, možnost komplikiranega zapisa in nižje cene. Prikazalnik je mogoče uporabljati v matičnih monitorjih, urah, črpalkah za gorivo, cestni signalizaciji, zabavnih elektronik in drugod.

Zanimiva novost je javljajnik gospodinjskega plina, ki že ob zelo majhni koncentraciji plinov, ko še ni nevarnosti za eksplozijo, z zvokom opozorja na prisotnost plina. Javljajnik reagira na gospodinjski plin propan-butani ter na mestni plin etan.

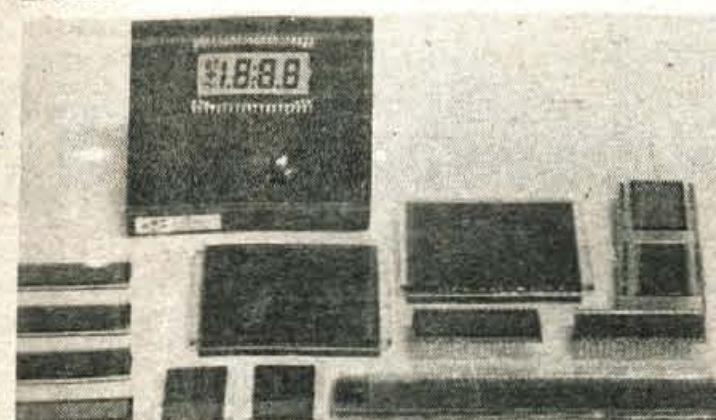
S področja keramičnih kondenzatorjev so novi tako imenovani večplastni čip kondenzatorji. Z uvajanjem teh kondenzatorjev tudi Iskra prodira na svetovni trg miniaturnih profesionalnih in širokopotrošnih proizvodov.

Druge novosti

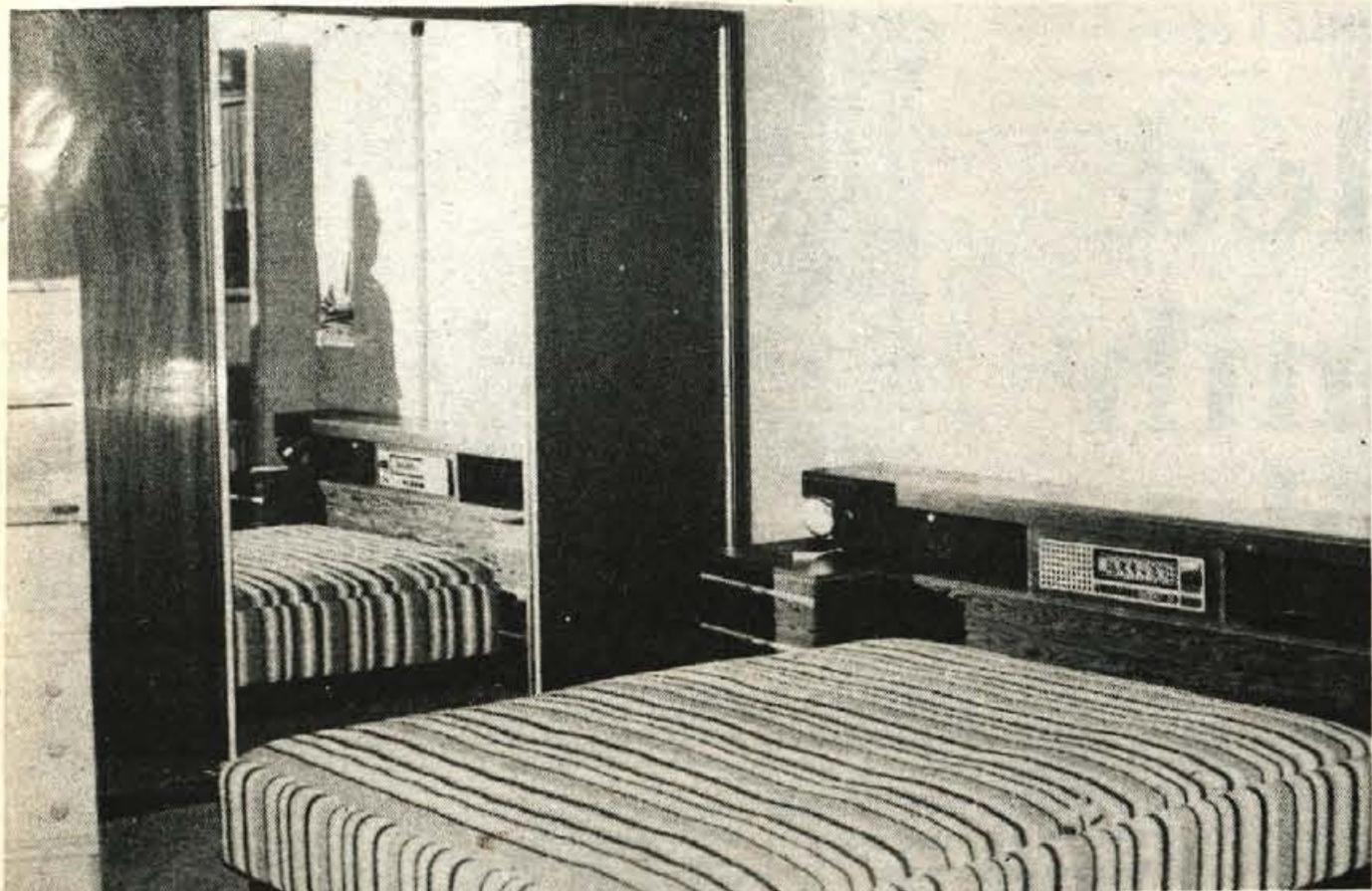
Poleg navedenih je Iskra razstavila tudi številne novosti in izboljšave iz merilno-regulacijske tehnike, široke potrošnje in proizvodnje baterij.

Elektronski telefonski aparat ETA 80

Naprava za merjenje in pozicioniranje
ISMAT - NP 50Prikazalnik s tekočimi kristali, razvit v sodelovanju
z inštitutom Jožef StefanIskra elektronska telefonska centrala SI 2000 v digitalni
izvedbiDigimer 30
je elektronski
univerzalni
merilni
instrument

Računalništvo
Na sejmu predstavlja Iskra najnovejši programski računalnik KRADATA 80, ki obsega različnih izdelkov, lastnih sistemov ISADATA 19 z možnostjo dvojčitve 64 terminalov, sistem ISKRADA z grafičnim zaslonom CTS in programske SICAD, malo poljarski sistem ISKRADA 1680-30 z do 4 terminali, komunikacijsko in programsko za povezavo vseh računalnikov med seboj in možnostjo povezave velike računalniške sisteme IBM in SDC, razne računalniške programe, ki vsebujejo aplikacije od vojaških skladov do programa interna banca. Družina računalnikov KRADATA 80 so izdelki nove generacije računalniških sistemov, ki bo lahko sestavljena na podlagi računalniškega programa v držbeni skupnosti.

Razstava pohištva v Festivalni dvorani na Bledu

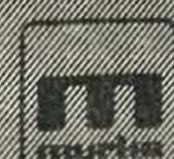
Bled – Trgovsko podjetje Murka iz Lesc vsako leto presebeti svoje kupce z izvirnimi in lepimi razstavami pohištva v Festivalni dvorani na Bledu. Spomladi in jeseni se tako kupci seznanjajo z najnovnejšimi programi opreme za dom in družino, programi, ki jih na tržišču predstavljajo naše priznane tovarne.

Letošnjo jesen pripravljajo v Murki razstavo, ki jo bodo odprli v soboto, 10. oktobra in bo odprta vsak dan od 10. do 18. ure

vse do pondeljka, 18. oktobra,
tudi ob nedeljah.

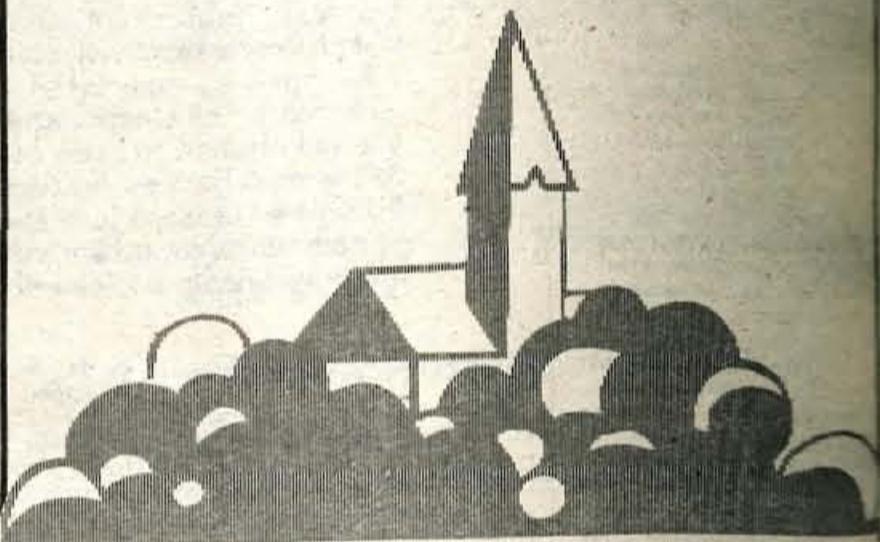
Na razstavi bodo predstavili kupcem najnovješi, zanimiv program Mebla iz Nove Gorice. Meblo prihaja na tržišče s Formo vivo, pohištvo, ki je luženo in v temni barvi. Prav tako bodo kupci lahko zadovoljni s široko izbiro jogi postelj Mebla, strokovnjakinja iz tovarne pa bo pojasnjevala, kakšne so prednosti teh postelj.

Programi iz vseh drugih naših tovarn, ki proizvajajo pohištvo, so novi, sodobno oblikovani, lepo izdelani, takšni, ki so zanimivi za kupce v zasebnih hišah in v stanovanjskih

MURKA

Murkina razstava na Bledu

Murka vas torej vabi in poziva od 10. do 18. oktobra na razstavi v Festivalni dvorani, kjer boste vse razstavljeno pohištvo lahko tudi kupili s potrošilnikom posojilom.

blokih. Načrtovalci in oblikovalci iz leta v leto pošiljajo na tržišče vedno boljše in bolj funkcionalno oblikovano pohištvo, zato je izbira dobra.

Razstava pohištva na Bledu bo zanimiva tudi zato, ker bodo v dvorani razstavili pogrinjke. Vendar ne takšne, ki sodijo v reprezentančne jedilnice za prav posebne priložnosti, temveč takšne, ki so zanimivi in ki bi jih radi spoznali za vsakdanjo uporabo. Pogrinjki bodo pripravljeni strokovno in obeta se zanimiv pogled na dvorano, pogled, ob katerem se naučimo tudi marsikaj praktičnega.

Na razstavi ne bo manjkalo kuhinj, dnevnih sob, spalnic najrazličnejših domačih proizvajalcev pohištva. Skratka, vse za naš dom in za opremo stanovanja.

V Festivalni dvorani se bodo pripravila zanimiva razstava leske Murke, ki ima sicer stalni razstavni pavijon v lesku, vendar je vse prenesljeno v lesko, kar ta trgovska organizacija lahko ponudi, zato si izberete za razstavo dokaj veliko Festivalno dvorano.

družinski program

MILIVOJA
MILIVOJE
MILO

Pekc
TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
KRANJ, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja TOZD tovarna telefonskih
elementov in aparatorov Kranj

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

DELA IN NALOGE V TEHNIČNEM RAZVOJU

1. SVETOVALCA

- Pogoji: - visokošolska izobrazba strojne smeri - konstrukcijska usmeritev.
- 5-letne delovne izkušnje na področju konstruiranja in izdelave orodij.
- poznavanje konstrukcij in tehnologije izdelave finomehanskih delov in poznavanje tehnologije predelave termoplastov.
- aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje nemškega jezika

2. VIJEJEGA STROKOVNEGA SODELAVCA

- Pogoji: - visokošolska izobrazba elektrotehnične smeri - elektronska usmeritev.
- 5-letne delovne izkušnje na področju razvijanja telefonskih terminalov ali podobnih naprav.
- sposobnost vodenja ali organiziranja dela.
- aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje nemškega ali ruskega jezika

3. STROKOVNEGA SODELAVCA

- Pogoji: - visokošolska izobrazba elektrotehnične smeri - telekomunikacijska usmeritev.
- 3-letne delovne izkušnje na področju razvoja telefonskih terminalov ali podobnih telekomunikacijskih naprav.
- aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje ruskega ali nemškega jezika

4. VIJEJEGA KONSTRUKTERJA I

- Pogoji: - višješolska izobrazba strojne smeri - konstrukterska usmeritev.
- 4-letne delovne izkušnje na področju finomehanskih delov.
- poznavanje konstrukcij in tehnologije finomehanskih delov.
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika

DELA IN NALOGE V PROIZVODNJI

5. VODJE MONTAŽ

- Pogoji: - visokošolska izobrazba elektrotehnične smeri - telekomunikacijska usmeritev ali visokošolska izobrazba strojne smeri - tehnična usmeritev.
- 5-letne delovne izkušnje na področju vodenja in organiziranja dela v montažah ali podobnih delovnih področjih.
- poznavanje varnostnih predpisov

SODOCIM SODELAVCEM NUDIMO:

pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov v skladu s samoupravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih zadev

Kandidati naj posljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev do objavi na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovsko služba, Savska loka 4, Kranj, z oznako »za TOZD TEA«.

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA STARCA CESTA 2

TOZD Komunalne dejavnosti

objavlja proste delovne naloge in opravila:

**1. OPRAVLJANJE TAJNIŠKIH
IN ADMINISTRATIVNIH DEL**

Pogoji:

- upravno-administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca, delo je za določen čas (nameščanje delavke v času porodniške odsotnosti),
- nastop dela takoj ali po dogovoru

**2. POBIRANJE VODARINE, KANALŠCINE
IN SMETARINE PRI OBČINAH**

Pogoji:

- končana ali nedokončana poklicna šola,
- poskusno delo 2 meseca,
- delo je za nedoločen čas,
- nastop dela takoj ali po dogovoru

Kandidati naj posljejo vloge na naslov SGP TEHNIK, Škofja Loka, Stara cesta 2, v roku 15 dni po objavi.

SOZD ALPETOUR

**Škofja Loka
TOZD MEHANIČNE DELAVNICE**

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja potrebo po

**2 AVTOLIČARJAH
za samostojno opravljanje avtoličarskih del**

- Pogoji: - poklicna šola voznoličarske stroke.
- 2 leti delovnih izkušenj.
- odslužen vojaški rok

Poskusno delo je 2 meseca.

Namene ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dozvolilno izpolnjevanju pogojev naj kandidati posljejo v 15 dneh do objavi na naslov SOZD Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b.

O izbiro bomo kandidate obvestili najpozneje v 60 dneh po izteku dnevnega roka.

**ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENSKE -
KRANJ**

O B V E Š Č A

vse rejce kopitarjev, da je na podlagi republiškega odloka - Ur. list SRS št. 7/81 - na območju občine Kranj v letu 1981 obvezen odvzem krvi kopitarjem zaradi preiskave na kužno malokrvnost.

Zato pozivamo vse lastnike konj, da pripeljejo konje določenega dne na zbirno mesto, kakor sledi:

Datum	Ura	Zbirno mesto	Naselja
12. 10.	9.00	Zg. Besnica - zadružni dom	Zg. Besnica, Zabukovje, Podblica, Jamnik, Nemile, Njivice
12. 10.	11.00	Stražišče - gasilski dom	Zabnica, Šutna, Sp. in Zg. Bitnje, Pšivo, Javornik, Čepulje, Planica, Lavr, vrh, Kranj, Gorenjesavska, Križnarjeva in Tomincova ulica
13. 10.	9.00	Mavčiče - zadružni dom	Mavčiče, Praše, Jama, Podreča, Breg ob Savi, Zasavsko cesta
13. 10.	11.00	Primskovo - zadružni dom	Kranj, Suha, Predoslje, Orehovalje, Britof, Ilovka, Bobovek, Tatinec, Kocrica, Rupa
14. 10.	9.00	Šenčur - zadružni dom	Luže, Olševek, Visoko, Milje, Hotež, Šenčur, Voglje, Voklo, Prebavje, Trboje
14. 10.	11.00	Strahinj - pri Lenčku	Naklo, Pivka, Duplje, Zadraga, Podbrezje
19. 10.	9.00	Preddvor - nasproti žage	Nova vas, Sp., Sr. in Zg. Bela, Hraše, Potoče, Preddvor, Možjanca, Breg pri Preddvoru, Tupaliče, Sp. Kokra, Zg. Kokra, Jezersko
19. 10.	11.00	Jezersko - za pošto	Adergas, Apno, Ambrož, Cerkle, Češnjevek, Dvorje, Grad, C. Dobrava, Glinje, Lahovče, Lenart na Rebri
20. 10.	9.00	Cerkle - zadružni dom	Poženik, Pšata, Pr. Polica, Pš. Polica, Sp. Brnik, Sidraž, Stička vas, Zg. Brnik, Smartno, Šenturška gora, Velesovo, Zalog
21. 10.	9.00	Cerkle - zadružni dom	

Odvzem krvi je za rejce konj brezplačen. Konjem, katerim ne bo odvzeta kri na zbirnem mestu, se bo le-ta odvzela na domu rejca na njegove stroške. Rejci konj, katerih prebivališče ni navedeno v popisu, naj pripeljejo konje na najbližje zbirno mesto.

ALPINA

Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja na podlagi sklepa komisije prosta dela in naloge

**VODENJE SPLOŠNO ORGANIZACIJSKEGA SEKTORJA
za dobo 4 let**

Kandidati za razporeditev na navedena dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomirani inženir organizacije dela
- diplomirani pravnik ali diplomirani ekonomist oziroma pravnik ali organizator dela
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov ALPINA tovarna obutve Žiri, Razpisna komisija, 64228 Žiri.

ALPETOUR

**TOZD MEHANIČNE DELAVNICE
Škofja Loka**

objavlja javno licitacijo rabljenih osnovnih sredstev in sklopov razhodovanih vozil, ki bo v sredo 14. oktobra 1981 ob 11. uri v prostorih Alpetoura TOZD mehanične delavnice na Trati, Kidričeva cesta n. h.

Licitacija bo za naslednja osnovna sredstva in sklope:

izkljucna cena po kom.

2 kom. VENTILATOR - »KLIMA« Celje z mot. S izvedbe

VENTILATOR:

tip A 1250

leto 1976

kub. m/h 57600

mm VS 50

KW 18,5

EL. MOTOR S izvedba:

ENERGOINVEST

VARNOST Zagorje

eksplozija zaščita (ST) 11 AT 3

tip KT 200 LA-6 B

A / IN 5

št. 311

+ E 10

leto 1976

380 V 38 A

18,5 KW 25 KS

90.000,-

1 kom. školjka vozila combi IMV 2200 D z visoko streho 2.000,-

1 kom. keson vozila MERCEDES LP 1113 8.000,-

3 kom. sprednja prema s premiki MERCEDES O 302 6.000,-

2 kom. sprednja prema s premiki TAM AS 3500 D 5.000,-

3 kom. pogonski most z diferencialom MERCEDES O 302 25.000,-

3 kom. hidravlični volan ZF za MERCEDES O 302 8.000,-

1 kom. pogonski most MERCEDES LP 1620 10.000,-

1 kom. vaselektronski stroj (za prodajo kart sistema žičnic) 80.000,-

Ogled osnovnih sredstev in rabljenih sklopov je možen 14. oktobra 1981 od 9. do 11. ure v TOZD MEHANIČNE DELAVNICE Škofja Loka, Kidričeva c., novi prostori na Trati.

Licitacija bo pismena. Pred licitacijo je potrebno položiti varščino v višini 10 odstotkov od izkljucne cene.

Licitacija je po sistemu VIDENO - KUPLJENO.

KMETIJSKO ŽIVILSKI

KOMBINAT

KRANJ - JLA 2

TOZD Tovarna olja

OLJARICA BRITO

oglaša na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja dela oziroma naloge

AVTOGENO VARJENJE

Posebni pogoji:

- KV varilec z atestom za avtogeno varjenje,
- 6 mesecev delovnih izkušenj

Kandidati naj posljejo pisocene prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KZK Kranj, JLA 2, v 15 dneh po objavi.

ALPETOUR
Škofja Loka
Titov trg 4 b

V torkovi številki, 6. oktobra je v razpisu vodij razvojno planske, pravne in splošne službe v zadnjem stavku nastala napaka.

Pravilno je:

»Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od dneva, ko bo delavski svet imenoval izbrane kandidate.«

NAJNOVEJŠA MODA

alpina

ZA MLADE

ŠKORNJI – GLEŽNARJI
ROBIN HOOD

izdelani iz pravih naravnih in sodobnih materialov v različnih barvah

OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO •

V PRITLIČJU
BLAGOVNICE TINA
SMO ZA HLADNE DNI
PRIPRAVILI

ZA VAŠEGA ŠOLARJA:

flanelaste srajce, plišaste mikice, pulje, puloverje, jope, trenirke, telovadne hlače, perilo, toplice nogavice, dežnike

ZA VAS:

toplo perilo in pižame, flanelaste bluze in srajce, pletenine in trenirke

BLAGO LAHKO KUPITE NA POTROŠNIŠKO
POSOJILLO

OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO •

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

TEDEN DNI

SV. STEFAN - HOTEL MAESTRAL

5.300 din (letalo, avtobus)

ODHODI: ob nedeljah zvečer,

POVRATKI: ob sobotah dopoldne

OKTOBER: 11., 18. in 25.

IZLETI: Ogled Sv. Stefana, Budve, Cetinja, Lovčena in Skadarskega jezera

DOPLAČILO ZA IZLET V ULCINJ: 450 din s košilom

MOŽNOST KREDITAI

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

POSLOVALNICE KOMPASA v NOVEM MESTU, RIBNICI, LJUBLJANI in v ostalih poslovalnicah ter pooblaščenih agencijah.

pohištvo '81
bled

Razstava in prodaja:
Najnovejših programov pohištva
FESTIVALNA DVORANA

LED

10.—19. OKTOBRA 1981

Odprto vsak dan od 10.—18. ure
tudi v nedeljo

murka

almira

Alpska modna industrija
Radovljica

Odbor za delovna razmerja pri TOZD Proizvodnja pletenin Almira – alpska modna industrija Radovljica objavlja prosta dela in naloge

**VZDRŽEVALCA COTTON PLETILNIH STROJEV
VZDRŽEVALCA MOTORNIH PLETILNIH STROJEV
VODJE KEMIČNE ČISTILNICE
VODJE (OBRAZOVODJE) PLETILNICE**

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1. in 2. — srednja strokovna izobrazba tekstilne ozziroma tehnične usmeritve ali dokončana poklicna šola splošno-ključavničarske usmeritve in 3 leta delovnih izkušenj na razpisanih delih

pod 3. — srednja strokovna izobrazba apreterske ali kemijske usmeritve, praksa zaželjena pod 4. — višja strokovna izobrazba tekstilne smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali srednja strokovna izobrazba pletiljske usmeritve in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Vsa dela se zdržujejo za nedoločen čas s 3 mesečnim poskusnim delom. Nastop dela je mogoč takoj. Kandidati za navedena dela naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Almira – alpska modna industrija Radovljica, Jalnova 2. Razpis velja do zasedbe del in nalog.

TRADICIONALNI KOMPASOV PROGRAM

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPASOVE POČITNICE
V MAKARSKI

Makarska riviera pod Biokovom je eden najlepših predelov jadranske obale, slopi pa tudi po zdravi in mili klimi. Kompas je rezerviral sobe v hotelih Biokovo in Dalmacija (oba B kat.) v sami Makarsi, v Podgori hotel Minerava - A kategorije z zaprtim bazenom, v Baški vodi hotel Horizont - tudi A kategorije, z zaprtim bazenom in avno ter apartmaje Ribarevič, ki se nahajajo v neposrednem bližini hotela Horizont. Cene za sedemnevne letalske pakete z nastanitvijo v hotelu so od 4.610 din naprej, najem apartmaja pa stane od 1.620 din naprej, odvisno od števila sob. Letalski paketi se pričnejo 1. novembrom, odhodi pa so vsako soboto. Obiščite najbljžo turistično poslovalnico, kjer boste dobili vse informacije in posebno Kompasovo ponudbo počitnic ob Jadranu, v kateri je predstavljena Kompasova ponudba počitnic ob Jadranu ter na Bledu in v Kranjski gori.

GLOBOUROVE ZIMSKIE POČITNICE
ITALIJI

Nevegal - Auronzo - Kronplatz - Falcade - San Giorgio - San Marino di Castrozza - Monte Campione - Foppolo

Nevegalu vam je na voljo 7 polpenzionov v hotelu Pineta za 800 din. V Auronzu v srcu dolomitov vam je tudi na voljo hotel, ki leži ob jezeru, ki pozimi zaleden. V okolici je dovolj smučanja, cena pa je ista kot v Nevegalu. V Kronplatzu, poznanem italanskem središču so vam na voljo dva penziona in hotel. Cena enih polpenzionov je od 4.450 din naprej. V Falcadu v krajini Belluno vam je na voljo hotel, kjer stane 7 polpenzionov za 800 din. San Giorgio je eno izmed italijanskih smučarskih središč. Tam vam je na voljo polnih polpenzionov v hotelu za 850 din do 13. 2. in 6.200 din po 2. 1981. V San Martinu di Castrozza, znanem po dobrih razmerah in smučiščih so na voljo apartmaji, za katere je tedenski najem 8.400 din naprej. V pokrajini Brescia je v novem smučarskem centru Monte Campione na voljo polpenzionov za 6.700 din. Opozno leži na vrhu znamenite doline. Z nadmorsko višino naše Komne je

odlično izhodišče za smučanje na okoliških gorah (večinoma nad gozdno mejo). Tam vam je na voljo 7 polpenzionov v hotelu za 5.450 din. Več informacij o zimskih aranžmajih Globtourja v Italiji in drugih državah ter seveda v domovini vam je na voljo v posebni brošuri, ki vam je brezplačno na voljo v turističnih poslovalnicah.

jesen zima pomlad 81|82

vam je že na voljo v turističnih poslovalnicah

ODDIH, REKREACIJA, PRIJETNI TREŠUTKI

Portorož • Poreč • Vrsar • Rovinj • Medulin
Rabac • Opatija • Crikvenica • Selce • Mali Lošinj
Dubrovnik • Primošten • Makarska • Podgora
Baška Voda, • Bled • Kranjska gora

Informacije in prijave: poslovalnice Kompasa in pooblaščene turistične agencije

KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT

turistična agencija **globtour**

Informacije in prijave: GLOBTOUR Ljubljana posl. Maximarket - 24-155 20-029 in GLOBTOUR Ljubljana posl. Gospošvetska 4 - 313-230, 311-164, GLOBTOUR RENT A CAR, v Maximarketu, 27-223

GLOBOUROVA ZIMA
81/82 ŽE V PRODAJIZAHTEVAJTE OBOGATENI PROGRAM
IN POJASNILA
V POSLOVALNICAH GLOBOUROA

IZLETI, POTOVANJA, EKSURZIJE

Za zaključene skupine organiziramo potovanja po domovini in tujini. Informacije dobite na Gospošvetski 4 (tel.: 311-164)

STROKOVNI SEJMI

ULTRECHT - SECURITY - Mednarodni sejem varnostnih naprav in

AFBOWU - Strokovni sejem notranjih in zunanjih obrtniških del v gradbeništvu - z letalom iz Zagreba 3 dni 13. 10. 81

Globtour poslovalnice Ljubljana: Maximarket 24-155, 20-029, Gospošvetska 4 313-230, 311-164, Globtour RENT A CAR v Maximarketu 27-223.

Od polžev
po parmsko
do kranjskih bržol

Tretjič zdaj Petrolove restavracije in moteli - Tepanje na hitri cesti Sloveniki, Podlehnik pri Ptaju, Čatež, Lom pri Logatcu in v Tržiču - pripravljajo svoje slovite kulinarische te. Že obiskat prej smo lahko spoznali, da so se ob teh tednih njihovi kuharji dobro odrezali in nam pripravili vrsto znanih in neznanih dobrobit, tokrat pa so nas še posebej presestili. Ste že jedli kdaj cvetajočo poljsko pa polže po dunajsko pa purana s kostanjevim pirejem, grozdno pogaco, gosko z mlinci, orebe z zaseko, sirove štruklike z zeljem, pa belokranjsko cvrte in kranjsko bržolo? Verjetno še ne ali pa le zelo redki. Pa divjačino, ki jo tako redko pokušamo: zajca v smetanovi omaki, dušenega fazana, ragu iz divjega zajca pa srnino stegno po lovske! In sladice, kot so ognjiščna potica pa vinske rezine!

V teh kulinaricnih tednih sodelujejo pri Petrolu z Žitom in v vseh teh restavracijah in motelih vam bodo ta čas postregli tudi z vsemi vrstami cmokov, svajlikov, žlinkrofov, štrukljev in zavitkov.

V Petrolovi restavraciji v Tržiču so s **tednom vegetarijanske kuhinje** začeli že v sredo 7. oktobra in bo trajal do 12. oktobra. Pa se ne bati. To so le priloge, bogato izbrane, zraven vam bodo postregli s kakršnim koli mesom boste žeeli. **Teden kolince** bo v Tržiču od 14. do 19. oktobra, **teden polžev** pa od 21. do 26. oktobra. Sledil bo **skostenjan teden** od 28. oktobra do 2. novembra, **Martinov teden** pa od 4. do 12. novembra. **Teden narodnih jedi** se bo držal od 12. do 16. novembra, **teden lovskih specialitet** pa od 18. do 23. novembra. Od 2. do 7. decembra pa bodo imeli **teden sladičev**.

No, kdor se pogosteje oglaša na deteljicijo, ve, da se v tej Petrolovi restavraciji vedno dobro jé in tudi draga ni. Kulinarische te bodo ponudili še po ugodnejših cenah. Zato je res, da takih dobrov ne gre zamuditi, saj jih tako redko kdaj lahko okušamo.

BERLIN - BAUTEK - Obnova starih gradenj, novogradnje, urbanizem - z letalom iz Ljubljane 4 dni 30. 10. 81

ZA SKUPINE - večje ali manjše, organiziramo strokovna potovanja, po želji tudi na vse druge sejemske prireditve in kongrese, ki niso v našem programu.

INDIVIDUALnim POTNIKOM posredujemo hotelske rezervacije, kakor tudi letalske in železniške vozovnice.

GASILSKO REŠEVALNA
SLUŽBA KRAJN
Oldhamska 4

Po sklepu delavskega sveta Gasilsko reševalne službe Kranj in v skladu s Statutom razpisuje razpisna komisija naslednja dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA OZD

Dela in naloge razpisujemo za 4-letno mandatno obdobje.

Kandidati morajo poleg zakoneko določenih pogojev izpolnjevati še:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri,
- da imajo 5 let ustreznih delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delokrogih,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjujejo pogoje v skladu z družbenim dogovorom o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini Kranj

Interesenti naj oddajo vloge z dokazili o šolski izobrazbi na naslov: Gasilsko reševalna služba Kranj, Oldhamska 4, za razpisno komisijo v 30 dneh po objavi razpisa.

O izidu razpisa bomo obvestili vse prijavljene kandidate v 8 dneh po sprejetju sklepa delavskega sveta.

Gostinska in trgovska delovna organizacija
CENTRAL KRAJN
TOZD Gostinstvo

objavlja proste delovne naloge in opravila

1. VODJE POSLOVNE ENOTE V PREDDVORU
2. VODJE STREŽBE V PE JEZERSKO
3. NATAKARJA

Pogoji:

- pod 1. - hotelska srednja šola,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj na odgovornih nalogah v gostinstvu,
- aktivno znanje nemškega in pogovorno znanje angleškega jezika,
- poskusno delo 3 mesece

Nudimo možnost rešitve stanovanjskega problema.

- pod 2. - gostinska šola natakarške smeri,
- 1 let delovnih izkušenj v gostinstvu,
- pogovorno znanje dveh tujih jezikov,
- poskusno delo 3 mesece

- pod 3. - gostinska šola natakarške smeri,
- poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj pošljajo pisemne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: Central, Kranj, Maistrov trg 11 - kadrovska služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pisemno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA JANŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem ter znancem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Izkrena hvala dobrim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih dneh. Hvala pevcom iz Klope za žalostinke, organizaciji ZB Radovljica in zastavonošem, ZB Lancovo za lepe poslovilne besede ob odprttem grobu in g. župniku za tolažilne besede in pogrebeni obred.

Se enkrat hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in mu poklonili sveče in cvetje.

VSI NJEGOVI!

Zg. Lipnica, 30. septembra 1981

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam KOZO. Breg 2, Tržič 9615

Prodam 4 mesece stare JARČKE, Mavčice 57 9623

Prodam 410-litrsko SKRINJO. Zapuže 18/B, Begunje na Gorenjskem 9666

Prodam ASPARAGUS in BUTARE, Stefe, Pangerščica 7, Golnik 9667

Dobro KRAVO mlekarico v devetem mesecu brejosti prodam. Zupan, Zg. Gorje 42 9668

Prodam STEDILNIK (4 elektrika, 2 plin), enojno POMIVALNO KORITO in DIVAN, vse v dobrem stanju. Reševa 3, Kranj, tel. 22-502 9669

Prodam VIJAK, premra 80 mm z ravnim, primeren za mizarško ali sadino stiskalnico. Jezerska c. 122 9670

Prodam 6 tednov stare PRASIČKE, Golnik 48 9671

Prodam ELEKTROMOTOR 7,5 kW, 7 mesecev brejo TELICO in mlado KRAVO za meso, ali zamenjam za KRAVO z mlekom. Hraše 46, Smlednik 9672

Prodam trajnožarečo PEĆ. Britof 72, Kranj 9673

Prodam 3,74 kub. m PLOHOV, 48 mm, nekaj malo rabljenih. Ambrožič Janko, Sp. Laze 12, Zg. Gorje. Ogled v soboto in nedeljo 9674

Ugodno prodam SPALNICO. Kličete lahko po tel. 23-396 9675

Prodam KRAVO, ki bo v kratkem drugič teletila in dve TELICI, stari 4 in 10 mesecev. Samotar. Vopovlje 16, Sp. Brnik 9676

Ugodno prodam rabljen črnobel TELEVIZOR EI-NIŠ in prenosilnik KAMIN na trda goriva. Telefon 22-932 - Kranj, Mandelčeva 2 9677

Prodam eno leto stare KOKOSI nesniči ali za v skrinjo. Senčur, Mlakarjeva 13, tel. 41-114 9678

Prodam trajnožarečo PEĆ in večjo količino bukovih DRV. Bertoncelj, Podblica 28, tel. 40-593 9679

Prodam nov VOLNEN »TEPIH«, bele barve (ročno delo, 11.000 vozičkov) dimenzije 299×191 cm. Jarc Nasta, Levstikova 1, Kranj, tel. 24-888 9680

Prodam 6 mesecev starega BIKCA in en let staro FRIZJKO C. na Klanec 9 9681

Prodam otroški VOZIČEK, HOJICO, STAŽICO in KOŠ. Mijatovič, Sorlijeva 27, Kranj, tel. 26-319 9682

Prodam tri mesece in pol stare PAVICE, par zlatih FAZANOV, prava lanska lepotca, samca. Novak Jože, Podreča 6, Mavčice 9683

Prodam MAČEHE in RIGELČKE, Tupaliče 11, Preddvor 9684

Prodam 14 dni staro TELIČKO. Pogačnik, Podbreze 77, Duplje 9685

Prodam bukova DRV. Ješe, Zaloče 11, Podart, tel. 70-416 9686

Ugodno prodam deklinski črn PLASČ, št. 40, prehodni ženski KOSTIM, št. 42 in fantovski črn PLAŠČ, št. 46. Tel. 22-337 ali 22-003 9687

Prodam ZIBELKO, otroško POSTELJICO in športni VOZIČEK. Davidovič, Janeza Puharje 1, stan. 23, Kranj 9688

Oddam PSA – VOLČJAKA. Naslov v oglašnem oddelku. 9689

Prodam več metrov suhih DRV. Zg. Besnica 68 9690

Prodam rabljena stavbna OKNA, Hrastje 117, Kranj 9691

SPALNICO, skoraj novo, svetle barve, prodam. Telefon 74-557 9692

Prodam lepa ZIMSKA JABOLKA. Globočnik, Voglje 85, Senčur 9693

Zelo poceni prodam stare KUHINJSKE ELEMENTE. Telefon 23-218 popoldan 9694

Prodam MAČEHE. Molj, Voglje 9/a, tel. 49-090 9695

Prodam nova vhodna VRATA 160×200 lip Bled z izrezom in kovanim okvirom; ter lepega 3-letnega NEMSKEGA OVCARJA – čuvaja, oddam dobrim ljudem. Zg. Bitnje 157 9696

Prodam svetlo SPALNICO, v lesni barvi in stilno OMARO (435 cm dolgo) temno. Informacije po tel. 62-314 od 8. do 9. ure in od 19. do 21. ure 9697

Zelo ugodno prodam PEĆ za centralno kurjavo, 25.000 kalorij. Telefon 064-25-648 popoldan 9698

Prodam dobro KRAVO MOLZNICO, po teletu. Ropret, Kupljenik 5 pri Bojniški Beli 9699

Prodam novo MOTORNO ZAGO husvarna, tip 630, meč 45 cm. Loka 24, Tržič 9700

Ugodno prodam nov ŠTEDILNIK na trda goriva gorenje, tip pgdp. Sirine 37 cm. Vovk Franc, Lesce, tel. 74-005 9701

Prodam malo rabljen ŠTEDILNIK (2 plin, 4 elektrika). Ogled popoldan. Senčur, Beleharjeva 4/a 9702

Prodam POHISTVO za dnevno sobo. Cesta Staneta Žagarja 42, Kranj, telefon 22-586. Ogled vsak dan od 20. ure dalje.

Prodam nov ŠTEDILNIK za etažno centralno ogrevanje ITPP – kūppersbusch, za 13.000 din. Subic, Radovljica, Prekernova 19 9703

Prodam dobro ohranjeno SPALNICO. Senčur, Delavska 13 9708

Prodam žensko POREČNO OBLEKO, primerno za jesenski čas, št. 40. Ogled vsak dan po 17. uri. Pegan Tadeja, Županova 5, Senčur 9709

Prodam POREČNO OBLEKO, drap barve, št. 40. Košenina, Sv. Duh 37 9770

Prodam BIKA po izbiri, starega 13 ali 14 mesecev. Pintar, Vešter 16, Škofja Loka 9771

Prodam globok žametni VOZIČEK. Hafnarjevo naselje 1, Škofja Loka, tel. 064-80-457 9772

Prodam italijansko etažno PEĆ za centralno ogrevanje GIBO, 17.500 kilo kalorij. Ogled močen vsak dan popoldan.

Bijač Franc, Begunje 133 9773

Prodam PRASIČE, težke 30, 70, 90 in 150 kg. Posavec 16, Podmart 9774

Prodam KRAVO frižisko, brejo 9 mesecev, 4. tele. Podreča 4, Mavčice 9775

Prodam nove SMUCARSKE ČEVLJE (pancarje) 38. Dolar, Vrba 9, Žirovnica (9776)

Prodam otroško KOLO (od 5 do 10) Golnik 6, tel. 23-441 9777

Prodam ŠTEDILNIK kūppersbusch, malo rabljeno termosakumulacijsko elind 2,5 kW. Bešter, Bistrica 8, Škofja Loka 9778

Prodam dva 60-litraka hrastave in 60-litrako KAD za sejne ali zasadija, MOŠKO KOLO in skoraj novi traki KOTEL ter oddam opremo SOBO z dvema letičnima. Najbolj doporučencem z enim otrokom do starosti ali brez. Škofic, Breg 15, Škofja Loka 9779

Prodam skoraj novo SPALNICO. lo. Rauch, Vrečkova 11/IV, tel. 064-80-458 9780

Prodam 1 kub. m fasonirane PEĆ krem barve. Turuk, Pot v Bitnje 9781

Prodam 4 are stoječe silinske kremaljki Cerkelj. Naslov v oglašnem oddelku.

Za rejo prodam 14 dni staro TELEGRAF od dobre mlekarice. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam 50 LETEV, dimenzije 60x40 cm in 5 SPRIROVCEV 12/14x30 cm. Podbreze 71, tel. 70-088

Ugodno prodam OJACEVALEC. Informacije po tel. 25-545 od 18. do 21. ure.

Kūppersbusch PEĆ, dobro ohranjeno, prodam. Berce Tone, Kropa 22, Škofja Loka 972-723 v soboto dopoldan ali med 14. do 17. ure.

Prodam majhne PRASIČKE. Anton, Hudc 3, Tržič 9724

Prodam 150 kosov betonskih 40x20x30 cm. Kalan Ivan, Vrba 1, Škofja Loka 9725

Prodam kombiniran OTROŠKI VOZIČEK. Telefon 064-80-457

Prodam suha smrekova DRVA. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam velikocvetne MACENE, hrovče 76, Cerknje 9726

Prodam dva BIKCA. Prebold, Kranj 9727

Prodamo brejo TELICO s teleskopom, težko 450 kg, vajeno pače in pravilno suhih bukovih DRV. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam otroško KOLO (od 5 do 10) Golnik 6, tel. 23-441 9728

Prodam ŠTEDILNIK kūppersbusch, malo rabljeno termosakumulacijsko elind 2,5 kW. Bešter, Bistrica 8, Škofja Loka 9729

Prodam dva 60-litraka hrastave in 60-litrako KAD za sejne ali zasadija, MOŠKO KOLO in skoraj novi traki KOTEL ter oddam opremo SOBO z dvema letičnima. Najbolj doporučencem z enim otrokom do starosti ali brez. Škofic, Breg 15, Škofja Loka 9730

Prodam skoraj novo SPALNICO. lo. Rauch, Vrečkova 11/IV, tel. 064-80-458 9731

Prodam 1 kub. m fasonirane PEĆ krem barve. Turuk, Pot v Bitnje 9732

Prodam 4 are stoječe silinske kremaljki Cerkelj. Naslov v oglašnem oddelku.

KUPIM

Kupim ELEKTROMOTOR, 5 kW. Pfajfar, Češnjica 30, Železniki 9733

Kupim salnitne PLOSCHE. Skoko Ivan, Partizanska 44, Škofja Loka 9734

Prodam 27-972

Kupim teden dni starega BIKCA. Rovte 29-8, Podmart 9735

Kupim italijanski športni VOZIČEK. Telefon 49-135 9736

Kupim manjšo PRESO in MOPED. Marija Vidic, Dvorska 9, Begunje 9737

Kupim 600-litrako SKRINJO in stinsko HLADILNICO. Ponudbe 49-066 9738

Kupim termosakumulacijsko 3 kW. Telefon 26-616 popoldan 9739

VOZILA

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970, voznem stanju. Andreuzzi, Novi Ziri 9740

Prodam WARTBURG. tel. 064-80-458 9741

BMW 316, letnik 1977. Prodam lepon 21-677 9742

SIMCO 1100, letnik 1974, v dobnem stanju, prodam po nizki ceni. Oglede Izida Valentin, Rezke Dragi, Vižmarje 9743

Prodam dobro ohranjen AMI rezervne dele ali ponovno regulirati. Jože, Stopfer, Mavčice 49 9744

Prodam SKODO S 100 L, letnik 1970 registrirano, celo ali po delih. Srednja vas 10, Poljane nad Škofjo Loko 9745

Prodam karaboličan, nevosten, celega ali po delih in nove rezervne deli. Oglede vsak popoldan. Bled, Škofja Loka 9746

Ugodno prodam avto ZASTAVO starejši letnik, dobro ohranjen. Železniki 30, Železniki 9747

Prodam PRIKOLICO za osrednje Kristjan, Reteče 27, Škofja Loka 9748

APN-4, dobro ohranjen, star del prodam. Žnidarčič, Gubčeva

NOVO - NOVO - NOVO - NOVO

Ekspresna kemična čistilnica in pralnica

SATLER DRAGO,

Oldhamska 14. Kranj (pri Vodovodnem stolpu)

Vam nudi klasično pranje in kemično
čiščenje vseh vrst oblačil, odev, in preprog po
sodobni metodi, ki ne poškoduje teksta.Odprtvo vsak dan od 7. do 19. ure.
sobota od 7. do 13. ure.

Obiščite nas, ne bo vam žal.

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973,
prednja leva stran karambolirana, motor
izdelan. Informacije po tel. 25-461 -
9725Zelo poceni prodam dobro ohranjeno
ZASTAVO 750, zraven dam rezervni
deli, manjšinik in razne druge dele.

9726 Prodam VW, letnik 1986, obnovljen.

Loknjak, Leta 62, Tržič

Prodam OPEL RISKORD coupe 1980,

letnik 1973 in ZASTAVO 750, letnik 1972,

je registrirana. Staretova 32, Kranj -

9728 Prodam VW 1600 TL, letnik 1986 ali
manjši avto. Apno 3, Cer-9729 Prodam FIAT 126-P. Ogled možen vsak
v nedeljo. Korosec, Močnje 39 pri
Radovljici9730 Prodam ZASTAVO 750, po
črudo: za avto 126-P ter

črudo PEUGEOT za temenovo (fasado).

Tržič, Novi svet 21, Škofja Loka, te-

9731 Prodam tovorni avto TAM 5000, letnik

9732 v nedelje 9, Selca nad Škofjo Loko.

Vseh dan popoldan

9732 Prodam nov KOŠ za zastavo 750.

Mestni Zvezek, Frankovo naselje 55, Škof-

Loka, tel. 064-61-719

9733 Prodam PEUGEOT 304, letnik 1971.

tudi na potrošniški kredit, cena

9734 100.000 din. Kamenik, Kidričevo 69, Škofja

9734 Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974,

poznam do septembra 1982. Ogled

9735 v nedelje 1/c, Medvode

9736 vse karoserijo s podvozjem za

2 CV 6. Košenina, Sv. Duh 35,

9736 Prodam AMI 8, celega ali po delih.

Tržič, Kališčeva 13, Škofja Loka

9737 Prodam ZASTAVO 750, letnik

9738 Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977.

9739 Prodam VW 1200, letnik 1976, ohran-

9740 Prodam FIAT 850, celega ali po delih in

9741 Prodam FORD TAUNUS 12 M, letnik

9742 1970, nekoliko karamboliran, poceni

9743 lastnika, letnik 1975. Koren

9744 Prodam registrirano ZASTAVO 750,

9745 1977 - september. Korošec, Ko-

9746 Prodam ZASTAVO 750, starejši letnik.

9747 Sutna 60, Zabnica

9748 Prodam FIAT 124, registriran do sep-

9749 1982. Zdravko Žalokar, Gorje

9746 Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO

9750 letnik 1974, registrirano do junija

9751 Podolnik, Miaka 76, Kranj

9752 Prodam ZASTAVO 101, potrebitno manjšega kle-

9753 popravila, ugodno prodam.

Kovor 34, Tržič. Informacije po

9754 Prodam VW 1300, letnik 1968.

9755 Prodam dobro ohranjen R-4, letnik

9756 Justin Anton, Cankarjeva 2, Je-

9757 Prodam R-4, letnik 1975, prevoženih

9758 km, za 2,5 SM. Informacije po tel.

9759 - int. 86 od 7. do 14. ure in 27-855

9760 do 17. ure

9761 Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975,

9762 ali po delih. Miaka 118, tel. 26-684

9763 Prodam ZASTAVO 750, letnik

9764 registrirano do 1982. Zen Janez

9765 AUSTIN 1300, letnik 1970,

9766 neregistriran, vozen, prodam.

9767 Prodam VW, letnik 1970, ohran-

9768 z, rezervnimi deli. Praše 27,

9769 Prodam ZASTAVO 101-L, letnik 1977,

9770 do avgusta 1982 z avtoradijom

9771 cens 10 SM. Možnost plačila z

9772 posojilom. Ogled vsak dan po-

9773 Koren, Tavčarjeva 1, Jesenice

9774 Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975,

9775 50.000 din. Mali, Špoljeva 3, Kranj.

9776 Prodam TOVORNO PRIKO-

9777 DO v občini avto, nosilnost 600 kg.

9778 Prodam ZASTAVO 750, do ob-

9779 karoserijo, registrirano do ok-

9780 1982. Telefon 70-166 v petek in

9781 popoldan

9782 Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975,

9783 22. Begunje

9784 Prodam avto ZASTAVA 750, letnik

9785 registrirano do oktobra 1982. Urh

9786 Šolska 4/a, Kranj. Stratišče

9787 Mengš

KOLESARJI! Popravljam kolesa vseh

9788 vrst. Smrkolj Dušan, C. JLA 27, Kranj

9789 9869

Opravljam avto-električarske storitve.
Odprto: v delavniki od 16. do 20. ure, v
sobotah od 8. do 12. ure. AVTO-ELEK-
TRIKA Radej Andrej, Zg. Bitnje 157
9870

PRIREDITVE

Vsako soboto ob 20. uri je PLES v
hotelu CREINA. Zahvala vas bo skupi-
na MODRINA. VABLJENI!

9871

Simnovi iz Vokla št. 39 se zahvaljujemo
zavarovalni skupnosti TRIGLAV Kranj
za izredno hitro in solidno izplačano
škodo, ki jo je povzročil požar. Zahvalju-
jemo se tudi članom Civilne zaščite Kra-
jevne skupnosti Voklo. NAJLEPSA
9872

POZNANSTVA

Vdovec, star 66 let, nealkoholik,
zaposlen, z lastnim stanovanjem, želi
spoznati žensko 50 do 60 let, ki bi želela v
dvoje preživljati svoja leta. Šifra: V dvoje
je lepe

OSTALO

MATEMATIKO inštruiram za vse
šole. Telefon 27-329 popoldneIščem takojšnje VARSTVO za 15
mesecev starega otroka. Lahko na domu
otroka ali varuhinje. Malovrh Marinka,
Galetova 15, Kokrica - Kranj

9873

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 83. letu starosti
zapustila naša draga

BERTA ZUPAN

roj. Udir

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v soboto, 10. oktobra
1981, ob 15.30, izpred domače hiše - Zalošč št. 21 na
pokopališču v Otoče.

VSI NJENI

V soboto, 10. oktobra bodo
odprte v ostalih občinah
naslednje prodajalne:

JESENICE

Rožca, SP na Plavžu. Titova 79 in
Delikatesa. Kašta 3 na Koroški Beli.
V. Svetina 8/a.

SKOFJA LOKA

Market Novi svet

TRŽIČ

Mercator, Trg. svobode 21, Žito
Ljubljana, Tržič. JLA 6, Mercator-
Slap

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
00	80	473513	20.040
60	80	28334	2.000
3350	600	101470	2.000
61	60	101480	20.000
81	100	101490	2325
001	160	101500	440
711	200	101510	18425
05871	8.000	101520	2.040
16671	4.000	101530	1.000.000
28241	4.000	101540	040956
47631	8.000	101550	20.000
62071	2.000	101560	245216
80311	8.000	101570	198077
90001	4.160	101580	491597
047861	20.060	101590	50.000
114031	20.000	101600	08
22	60	101610	80
32	60	101620	728
1092	400	101630	5218
2392	400	101640	043968
6022	1.060	101650	180288
6492	400	101660	354458
02782	6.000	101670	2.000
09442	8.000	101680	79
62352	6.000	101690	120
85482	6.000	101700	469
360312	20.000	101710	04719
419852	20.000	101720	41369
3	40	101730	6.000
2173	840	101740	238929
125503	20.040	101750	306639
149173	20.040	101760	500.000

V Murkini MODI v Radovljici imajo lepo izbiro
moških vetrovk. Ta, ki vam jo danes pred

Mladi zbrali starine

Mladi iz Selca v Selški dolini so po hišah zbrali starine in priredili razstavo – Med ljudmi je vzbudila veliko zanimanja – Njihovo prizadevanje za ohranjanje starega izročila je nenebenljivo.

Selca – Dober tenednji je bila v kulturnem domu v Selcih v Selški dolini odprtta razstava starin, ki so jo pripravili mladinci in mladinke osnovne organizacije ZSMS Selca in jo posvetili praznovanju 150-letnice Levstikovega rojstva. Ideja o razstavi je zrasla julija letos, ko so ob dnevu borca pripravili razstavo ročnih del. Mlade so spodbudili pri Škofjeloški zvezi kulturnih organizacij.

Deseterica mladih, med njimi predsednik osnovne organizacije Marko Lotrič in referent za kulturo Magda Hajnrihar, so šli od hiše do hiše, obiskali so posebej starejše, nabrali stare predmete ter jih pripravili za razstavo. Ponekod so brskali po podstrešjih, našli marsikaj, očistili predmete. Drugod so imeli starine lepo ohranjene v sodobnih stanovanjih in restavrirane. Nekateri so mladim rade volje zaupali stare reči, drugi so se bali, da bi jih obiskovalci na razstavi ne poškodovali. Toda njihov strah je bil odveč. Čeprav na razstavi niso napeljali vrvic, se ljudje predmetov niso dotikal.

Mladi so nabrali po selških hišah okrog 150 starih predmetov. Prav zanimovo je, kaj vse so dobili. Zanimanje zbralcev je burla stara lesena ura, ki še vedno teče, le naviti jo je treba vsakih dvanaest ur. Dobro ohranjene je zbirka slik na steklo. Veliko takih slik smo našli na podstrešjih, so nam povedali mladi, toda zelo krhke so bile, z razmajanimi okvirji in nismo si jih upali razstaviti. Kar kličejo torej strokovnjake! Omeniti velja tudi povsem ročno izdelano narodno nošo iz leta 1782, skrbno ohranjeno. Pa svečnik iz leta 1899 pa več kot sedemdeset let star fotoaparat.

Mladi iz Selca so po hišah nabrali starine in jih pripravili za razstavo, ki je v kraju vzbudila veliko zanimanja. Na ogled je bilo okrog 150 najrazličnejših predmetov, nekateri med njimi so prave dragocenosti.

V nedeljo v Gozd

Tržič – Sklepna prireditev letosnjega praznovanja v krajevnih skupnostih Križe, Pristava, Sebenje in Senično bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 10. uri v partizanski in pred sedemintridesetimi leti požgani vasici Gozd.

Prireditelji tradicionalnega srečanja občanov in še posebej nekdanjih borcev vabijo na pohod s Poljan nad Križami, med katerim se bodo udeleženci od 8. do 9. ure lahko pomerili tudi v streljanju z zračno puško. Na praznovanju bo govoril Janez Bedina, predsednik republike skupnosti za ekonomske odnose s tujino, v kulturnem programu pa bodo sodelovali pevci društva upokojencev iz

Videli smo pripravo za praženje ječmenove kave, kavne mlincke, stare likalnike na oglje, sklednike, različne posode za tekočine, železne lonce, pino za izdelavo masla, možnarje. Pripravili so staro pohištvo: posteljo, zibelko, kmečko mizo in seveda skrinje. Na steni so visele stare stenske ure, panjske končnice, okenske gavture, volovski jarmi. Manjkali niso kolovrat, stare priprave za tkanje, česanje volne, trenje lanu. Mladi so v dvorano prinesli celo staro leseno ralo, slamoreznicu, kolarski stol, lesene vile, stare laterne in karbidovke. Morda smo v pisani množici pozabili omeniti še kakšen predmet, saj je bila bera razstave res bogata. Mladi so ves tenednje dežurali, sprejemali obiskovalce in jim pojasnjevali, čemu je služil kakšen pedmet. Razstava so si ogledali tudi solarji, celo iz Železnika so prišli, in prav njim je bilo treba marsikaj pojasnit, saj so bili posebej zanje stari predmeti pravo odkritje.

Razstava je v Selcih vzbudila veliko zanimanja. Našeli so okrog 500 obiskovalcev, kar je za kraj s 600 prebivalci veliko. Žal je razstava, ki so jo mladi odlično pripravili, saj so predmete tudi domiselnno razvrstili, ni našla širšega odmeva. Mladi so vabila za razstavo razobesili le v kraju, preskrmom so razširili vest o nej. Morda jih bo uspeh spodbudil, da bodo prihodnjič vabila razposlali daleč naokrog.

Brez dvoma je njihovo dejanje neprecenljive vrednosti za ohranjanje starega izročila. Že zgolj zavoljo tega, ker so ga vključili v svoje zanimanje. Prav gotovo pa so pri marsikaterem vaščanu vzbudili odnos do ohranjanja starih reči, posluh za nekdanje življenje vasi, ki ga

sodobni utrip vse bolj izpodriva, predmete pa meče na podstrešja, od koder običajno romajo v smeti. Marsikateri spomin na preteklost morda poslej ne bo več zapršen propadal.

M. Volčjak

Pogin rib v Savi

V sredo so odplake iz Tekstilindusa spet pomorile velike količine rib v Savi. Pod mostom pri tovarni Tekstilindus, kjer je v reko speljan odtočni kanal za odtok odpadnih voda in kemikalij, so našli 25 pogulinilipanje. Razpenjena voda, ki jo je brzko povzročil močan detergent ju-gopond, pa je prinesla s sabo še mnogo večjo količino mrtvih rib. D. Ž.

NESREČE

Z AVTOM V JAREK

Jesenice – Na cesti med Jesenicami in Javorniškim rovtom se je v ponedeljek, 5. oktobra ponoči zgodila prometna nesreča, ki ji je botrovala neprimerna hitrost. Voznika osebnega avtomobila Almira Čataka, starega 21 let, doma z Jesenic, je v ostrem, nepreglednem ovinku, kjer se cesta precej spusti, zaneslo v desno. Ob cesti je najprej zadel v drevo, potem pa se je prevrnil v jarek. Pri kotaljenju je sopotnica 24-letna Ana Pagon padla iz avtomobila in dobila težje telesne poškodbe.

OTROK PRED AVTOMOBIL

Milje – V torek, 6. oktobra, se je v vasi Milje na cesti med Kranjem in Jezerskim zgodila prometna nesreča, v kateri je bil težje ranjen dveletni Miha Florjančič. otrok je šel v spremstvu stare matere iz Milj proti Britofu, v bližini transformatorske postaje pa je nenadoma stekel na cesto. Iz Kranja je prav tedaj pripeljal Nada Krabonja, ki je sicer takoj začela zavirati, vendar je otroka kljub temu zadebla z registrsko tablico in ga zbole po teh.

MOTORIST V TOVORNJAK

Kranj – Voznik tovornega avtomobila z mariborsko registracijo Franc Lorber, star 47 let, doma iz Dravogradca, je v torek ob 12. uri vozil po Cesti JLA proti Kokrici. Pred vhodom v vojašnico je nakazal, da bo zaviral v levo proti skladističku KZK. Tedaj je iz Kranja z veliko hitrostjo pripeljal dvajsetletni voznik motornega kolesa Slavko Jurič. Ko je opazil levi smerokaz, je začel zavirati, pri čemer ga je zaneslo v zadnje kolo tovornjaka. Motorist in sopotnica, 17-letna Martina Šolar iz Železnika, pa sta težje ranjena obležala na cesti.

OTROK UMRL

Za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila prejšnji petek v bližini bencinske črpalki v Cerkljah, je v ljubljanskem Kliničnem centru v torek umrl 9-letni Milan Sajović z Zgornjega Brnika.

Požar na plinski napeljavi

Kranj – V ponedeljek, 5. oktobra, se je v hiši Marinke Reven na Luznarjevi ulici v Kranju ne-nadoma med delovanjem vnel varnostni ventil plinske bombe. Izbruhnil je ogenj, ki je poškodoval štedilnik in nekaj kuhinjskih elementov povzročil pa je tudi poškodbe na plinski napeljavi. Požar, ki je povzročil za 10.000 dinarjev škode, so pogasili poklicni gasilci iz Kranja, vzroke pa še raziskujejo.

H. J.

GLASOVA ANKETA

Spodbujanje branja

Gorenjski osnovnošolci že skoraj dve desetletji tekmujejo za Prešernovo bralno značko. Simbolično spodbujanje veselja do branja ima dobre rezultate, saj je bralna značka vzgojila že nekaj generacij bralcev, ki so si v letu 80. let oblikovali prvi odnos do literature. Mentorji, pedagogi, usmerjevalci bralske zagnanosti pa izkušenj vedo povedati tudi o stvareh, ki jih sicer ob zmago-vitem značarskem zanosu ni videti.

jejo svoj odnos do življenga. Tu sam tekmovalni del bralne znake ne bi smel biti le formalne preverjanje znanja, pač pa bo razgovor, v katerem spoznamo bralčeve interese in ga usmerimo. Morda delamo napako tudi izboru del, kjer imajo učenci z zdaj že premalo vpliva, pa tudi pobuda mentorjev ob predpismem programu ostane neopazna.

Jožica Koder, osnovna šola Heroja Bračiča iz Tržiča
»Zadnja leta opažamo na višji stopnji upad zanimanja za bralno značko, vendar to ne pomeni, da je tudi manj bralcev. V šolskih knjižnicah učenci se vedno pridno posegajo po dobrém branju. Najbolj jih privlačijo sodobna dela in tako v skladu z njihovim zanimanjem bogatimo tudi knjižnični fond. Za oblikovanje zrelega odnosa do knjige pa je potrebno načrtno delo mentorjev in po najboljih močeh se trudimo, da bi kar najmanj vsiljivo privzgojili ljubzenje do knjige. Seveda v tem ne smemo biti preveč togi. Ozirati se moramo tudi na predloge mladih bralcev samih.«

Janko Berlogar, osnovna šola Planina
»Navdušenje za bralno značko pojema, saj to prostovoljno obliko učenci pogosto zamenjujejo s prisilnim domaćim branjem, ki je bilo nekoč v navadi. Da bi učenca motivirali, moramo predvsem upoštevati njegove interese, ne pa mu zgolj ponujati klasike in zgodb iz NOB, ki so postali že železni repertoar vsakoletnih značarskih programov. Skozi knjižno utesnitve sodobnosti, ki bi jo morali bolj ponujati učencem, le-ti dozorevajo in oblikuju.

Martin Hafner, osnovna šola Stane Žagar iz Kranja
»Že sam program slovenskega jezika v šoli je tak, da spodbuja branju, še bolj pa je v ta cilj usmerjena bralna značka. Knjižni deli, ki so predpisana v programu, so raznolika in vsak učenec najde v tem izboru kaj zasebuje. Iz svojih mentorskih izkušenj povem, da je v zadnjem času veliko navdušenje za posrednika Preglja, v veliki meri tudi zato, ker je bil že gost naše šole ob podelitev priznanj značarskem Tesnejni stil z avtorjem spodbuja zanimanje za branje, zato bomo to obliko nadaljevali. Do zdaj so nas obiskali že Ingolič, Malešček, Snoj, Pregelj, Grafenauer, Miha Klinar, z Branko Jurco pa si mladi bralci naše šole že določili tudi dopisujejo.«

D. Žlebir

Nova stoenka z dvema luknjama

Kranjski občan je kupil – seveda za gotovino – nov Zastavni avto »101 komfort«. Pripominjam, da denarja ni ukradel ali si ga kakorkoli že drugače prisvojil. Varčeval je in odštel kranjski poslovnični Slovenijaavto tiste kar težke milijončke.

Ko so avtomobili prispeli, je izbral pač enega in ga preizkusil, kolikor se preizkusiti pač da. Ko se je pripeljal domov, je avto – ves navdušen – pošteno pregledal in med drugim odpril, da sta pri zadnjih sedežeh »na podnu« dve veliki luknji. Prav govor je, da sta nastali pri varjenju, ko so pripravili zadnje sedeže.

Nemudoma je odšel nazaj v trgovino in zahteval zamenjavo avtomobila. Petnajst dni je hodil: od trgovine Slovenijaavto do Labor, do Alpetourovega servisa, in ker v petnajstih dneh odgovorni tovarisi niso ničesar ukrenili, je postal v Kranj regionalno komisijo. Očitno je bilo, da kupec mora dobiti nov avtomobil, a odgovorni tovarisi niso želeli biti odgovorni. Pošljali so ga od enega do drugega, nihče pa zares ni hotel prevzeti odgovornosti. Kupec je

tako mesec dni in več na reči Slovenijaavto – Labore, piše, takšije, hodi, vstopa na avto, da je vse ne, kod ne kam. Vendar je ne že kar kriminal, kajti prodaja avtomobile s takimi napakami je neodgovorno. Boli ga, da je na tisti dve luknji, obenem pa seveda kar pozabil, da v avtu voda, kjer koli že more in kjer koli že zdi, da so vse štiri »fletne« kjer da skratka vse nekam sumi, počasno vzbujajoče glasove. A na te glas je bil nekako že pripravljen, napako, ki mu jo je podtal kdo? Crvena zastava? Slovenijaavto?

Vsekakor prodajalec in ta je v primeru Slovenijaavto v Kranju Tovariši v Slovenijaavtu morajo biti odgovorni in najbrž se kako dovedi, kaj jim je v tem primeru storiti. Kupec prav gotovo ne bo odnesel deformirane stoenke pošteno pre-

D. Šešek

INTERNATIONAL CIRCUS

* CORONA *

v Kranju, Savska loka pri zimskem kopališču od 15. 10. do 18. 10. 1981 predstave ob 17. in 19. ur

VSTOPNICE DOBITE NA BLAGAJNI CIRKUSA NON-STOP.